

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

ODBOR VEŘEJNÉ SPRÁVY, DOZORU A KONTROLY

METODICKÉ DOPORUČENÍ K ČINNOSTI ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ

3

Proces tvorby a vydávání obecně
závazných vyhlášek obcí – místní
poplatky, poplatek za komunální
odpad

podle právního stavu
k 1. 1. 2016

ODBOR
VEŘEJNÉ SPRÁVY, DOZORU A KONTROLY
MINISTERSTVA VNITRA
2015

METODICKÉ DOPORUČENÍ K ČINNOSTI ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ

3

Proces tvorby a vydávání obecně
závazných vyhlášek obcí – místní
poplatky, poplatek za komunální
odpad

www.mvcr.cz/odk

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

METODICKÉ DOPORUČENÍ K ČINNOSTI ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ

Proces tvorby a vydávání obecně závazných vyhlášek obcí – místní poplatky Podle právního stavu k 1. 1. 2016

Vydává: Ministerstvo vnitra České republiky, odbor veřejné správy, dozoru a kontroly, nám. Hrdinů 3, 140 21 Praha 4,
ve spolupráci s Ministerstvem financí České republiky, odborem správní činnosti,
Letenská 15, 118 10 Praha 1

Autor: Mgr. Adrián Radošínský, Mgr. Lukáš Toman, Mgr. Radek Zugar,
Ing. Bc. Miroslav Veselý

Schválila: Ing. Marie Kostruhová

Grafická úprava a tisk: Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o., Bartůňkova 1159/4,
149 01 Praha 4

Počet stran: 192

Místo a rok vydání: Praha, 2015

ISBN: 978-80-86466-94-1

OBSAH

ÚVODNÍ SLOVO	9
1. MÍSTNÍ POPLATKY	11
1.1. Úvod do problematiky místních poplatků	11
1.1.1. Obec jako veřejnoprávní korporace hospodařící s vlastním majetkem a pečující o zájmy obce a občanů obce	11
1.1.2. Obecná charakteristika daní a místních poplatků	14
1.1.3. Poplatek jako místní daň – fiskální a regulační funkce místních poplatků	14
1.2. Prameny práva pro oblast místních poplatků	15
1.2.1. Ústavní zakotvení	15
1.2.2. Hmotněprávní úprava	16
1.2.3. Procesněprávní úprava místních poplatků	16
1.3. Místní poplatky v zákoně o místních poplatcích	17
1.3.1. Zavedení a podrobnosti výběru poplatku	17
1.3.2. Subjekt poplatku	18
1.3.3. Ohlašovací povinnost ke vzniku a zániku poplatkové povinnosti	19
1.3.4. Objekt (předmět) poplatku	20
1.3.5. Základ poplatku	20
1.3.6. Sazba poplatku	20
1.3.7. Poplatkové období	22
1.3.8. Splatnost poplatku	22
1.3.9. Úlevy a osvobození od poplatku	22
1.3.10. Prominutí místních poplatků	25
1.4. Jednotlivé druhy místních poplatků podle zákona o místních poplatcích	26
1.4.1. Poplatek ze psů	26
1.4.2. Poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt	32
1.4.3. Poplatek za užívání veřejného prostranství	36
1.4.4. Poplatek ze vstupného	45
1.4.5. Poplatek z ubytovací kapacity	47
1.4.6. Poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst	49
1.4.7. Poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů	50

1.4.8. Poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace	54
1.5. Správa místních poplatků	59
1.5.1. Zásady poplatkového řízení a základní zásady správy místních poplatků	60
1.5.2. Postupy při správě místních poplatků	64
1.5.3. Poplatkové řízení	66
2. POPLATEK ZA KOMUNÁLNÍ ODPAD DLE ZÁKONA O ODPADECH	81
2.1. Vymezení pojmů v zákoně o odpadech	81
2.2. Působnost obce při správě poplatku	82
2.3. Postavení plátce a poplatníka při správě poplatku	82
2.4. Rozúčtování poplatku na poplatníky	84
2.5. Splatnost, úrok z prodlení	85
2.6. Možnost stanovení osvobození či úlev od poplatku, prominutí poplatku	85
2.7. Smluvní systém	85
3. METODICKÁ ČÁST	86
3.1. Pro obce – k dílčím otázkám zavedení a správy místních poplatků	86
3.1.1. Zavedení poplatků	86
3.1.2. Stanovení poplatků paušální částkou	88
3.1.3. Stanovení osvobození a úlev od poplatků v obecně závazné vyhlášce – otázka diskriminačních ustanovení	90
4. ZNĚNÍ ZÁKONNÉHO ZMOCNĚNÍ	94
4.1. Znění zákonného zmocnění k vydání obecně závazné vyhlášky obce, kterou se stanovují místní poplatky	94
4.2. Znění zákonného zmocnění k vydání obecně závazné vyhlášky obce o poplatku za komunální odpad	95
5. PRÁVNÍ PŘEDPISY A JEJICH USTANOVENÍ SOUVISEJÍCÍ SE ZÁKONNÝMI ZMOCNĚNÍMI	96
5.1. Právní předpisy a jejich ustanovení související se zákonným zmocněním k vydávání obecně závazné vyhlášky obce o místních poplatcích	96
5.2. Právní předpisy a jejich ustanovení související se zákonným zmocněním k vydávání obecně závazné vyhlášky obce o poplatku za komunální odpad	102

6. DALŠÍ NÁSTROJE PRÁVNÍ REGULACE	105
6.1. Další nástroje právní regulace související se zákonným zmocněním k vydávání obecně závazných vyhlášek o místních poplatcích	105
6.2. Další nástroje právní regulace související se zákonným zmocněním k vydávání obecně závazných	107
7. JUDIKATURA	110
7.1. Seznam některých nálezů a usnesení Ústavního soudu	110
7.2. Seznam některých rozhodnutí Nejvyššího správního soudu	112
7.3. Seznam některých rozhodnutí Nejvyššího soudu	114
7.4. Seznam některých rozhodnutí Krajských soudů	115
8. VZORY OBECNĚ ZÁVAZNÝCH VYHLÁŠEK	116
8.1. Vzor obecně závazné vyhlášky o místních poplatcích (všechny místní poplatky)	116
8.2. Vzor obecně závazné vyhlášky obce o místním poplatku ze psů	139
8.3. Vzor obecně závazné vyhlášky obce o místním poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt	143
8.4. Vzor obecně závazné vyhlášky obce o místním poplatku za užívání veřejného prostranství	147
8.5. Vzor obecně závazné vyhlášky obce o místním poplatku ze vstupného	152
8.6. Vzor obecně závazné vyhlášky obce o místním poplatku, z ubytovací kapacity	156
8.7. Vzor obecně závazné vyhlášky obce o místním poplatku za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst	160
8.8. Vzor obecně závazné vyhlášky obce o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů	164
8.9. Vzor obecně závazné vyhlášky obce o místním poplatku za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace	170
8.10. Vzor obecně závazné vyhlášky obce o poplatku za komunální odpad	175
9. VZORY VÝZEV A ROZHODNUTÍ	179
9.1. Vzor výzvy k ohlášení poplatkové povinnosti	179

9.2. Vzor platebního výměru (poplatek nebyl zaplacen včas)	180
9.3. Vzor platebního výměru (poplatek nebyl zaplacen ve správné výši)	181
9.4. Vzor výzvy k doplnění náležitostí odvolání	182
9.5. Vzor vyznění o výši nedoplatku na místním poplatku	183
9.6. Vzor hromadného předpisného seznamu	184
9.7. Vzor veřejné vyhlášky o zpřístupnění hromadného předpisného seznamu	186
SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	187

ÚVODNÍ SLOVO

Dostává se Vám do rukou v pořadí třetí z metodických doporučení zcela nové řady metodických materiálů věnovaných problematice tvorby a aplikace obecně závazných vyhlášek.

Toto doporučení věcně vychází z metodického doporučení Obecní daně a poplatky Edice dobré správní praxe z roku 2009. Edice, která byla společným projektem Ministerstva vnitra, a Kanceláře veřejného ochránce práv, si kladla za cíl posílení dobré správní praxe pomocí zpracování praktických návodů pro obce a města k různým tématům a k řešení nejčastějších problémů při výkonu veřejné správy, které se dotýkají různých oblastí práva a spadají do působnosti vícero ústředních orgánů státní správy. Na vzniku původního vydání se podílelo také Ministerstvo životního prostředí a Ministerstvo financí. Přepracované znění vzniklo ve vzájemné a výhradní spolupráci Ministerstva vnitra a Ministerstva financí.

Původní doporučení se stalo vítanou pomůckou a návodem pro obce a města při stanovování, případně také vybírání a vymáhání takzvaných obecních daní ve smyslu místních poplatků. S odstupem času a s ohledem na řadu změn v souvisejících právních předpisech však vznikla potřeba původní vydání aktualizovat a reflektovat současnou právní úpravu.

Zásadní změny právní úpravy v oblasti obecních daní přinesla především novela zákona o místních poplatcích provedená zákonem č. 266/2015 Sb. Novela zákona především řeší situaci nezletilých poplatníků v případech, kdy jejich zákonní zástupci nebo jmenovaný opatrovník nesplnili své povinnosti vyplývající z rodičovské či opatrovnícké odpovědnosti. Novela stanoví přenesení poplatkové povinnosti z nezletilého poplatníka na jeho zákonného zástupce nebo opatrovníka tak, že nezaplatí-li poplatek za nezletilého poplatníka, vyměří obecní úřad poplatek zákonnému zástupci nebo opatrovníkovi poplatníka. Obsahem novely zákona je dále stanovení osvobození u místního poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů. Osvobození ze zákona se vztahuje na fyzické osoby, které jsou umístěny v zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, v domově pro osoby se zdravotním postižením, domově pro seniory, domově se zvláštním režimem nebo chráněném bydlení. Novela zákona vrací obcím rovněž pravomoc promíjet místní poplatky a zmírňovat v konkrétních případech přílišnou tvrdost zákona. Podle nové právní úpravy může obecní úřad na žádost poplatníka z důvodu odstranění tvrdosti právního předpisu zcela nebo částečně prominout poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů nebo jeho příslušenství, lze-li to s přihlédnutím k okolnostem daného případu ospravedlnit. Obecní úřad dále může z moci úřední místní poplatek nebo jeho příslušenství zcela nebo

částečně prominout při mimořádných, zejména živelních událostech. Obsah nové právní úpravy, která nabyla účinnosti dnem 1. ledna 2016 (s výjimkou ustanovení týkajících se promíjení místních poplatků, která nabyla účinnosti patnáctým dnem po vyhlášení zákona č. 266/2015 Sb.), je blíže specifikován v jednotlivých částech této publikace.

Obsahem doporučení je shrnutí a popis současných nástrojů státní správy a samosprávy, včetně konkrétních případů dobré praxe. Doporučení obsahuje také řadu informací, které mohou pomoci obyvatelům obcí pro uplatnění jejich práv. Obce plní řadu úkolů v samostatné i přenesené působnosti, mezi které mimo jiné patří vydávání obecně závazných vyhlášek o zavedení místních poplatků, jejich stanovení, ale také postupy obecních úřadů v řízení o poplatcích a při jejich vymáhání. Plnění těchto úkolů samozřejmě ovlivňuje řada faktorů nezávislých na vůli obcí, jako je míra právní regulace, místní podmínky, rozdělení kompetencí mezi státem a obcemi, podpora ze strany dotčených ministerstev i jejich schopnost dohodnout se na společném výkladu sporných otázek praxe, finanční zajištění obcí a v neposlední řadě vývoj legislativy a judikatury. Role obcí je nezapustitelná a nanejvýše odpovědná vůči obyvatelům obcí.

Doporučení proto zčásti využívá metody uvedení otázek k praktickým problémům s následnou odpovědí, resp. návodem, jak je možné postupovat. Neklade si za cíl odpovědět na všechny otázky související s agendou místních poplatků, ale zaměřuje se především na ty, které se v praxi vyskytují nejčastěji. Předkládaná metodická pomůcka si klade za cíl posílení dobré správní praxe pomocí zpracování praktických návodů pro obce a města k různým tématům a k řešení nejčastějších problémů při výkonu veřejné správy, které se dotýkají různých oblastí práva a spadají do působnosti vícero ústředních orgánů státní správy.

Praha, prosinec 2015

*Mgr. Jana Vildumetzová
náměstkyně ministra vnitra
pro řízení sekce veřejné správy*

1. MÍSTNÍ POPLATKY

1.1. Úvod do problematiky místních poplatků

1.1.1. Obec jako veřejnoprávní korporace hospodařící s vlastním majetkem a pečující o zájmy obce a občanů obce

Česká republika se člení na **obce** jako základní územní samosprávné celky a **kraje** jako vyšší územní samosprávné celky.

Postavení obcí upravuje zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“), kde je obec definována jako základní územní samosprávné společenství občanů, tvořící územní celek, který je vymezen hranicí území obce.

Postavení krajů vymezuje zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a právní úprava hlavního města Prahy je obsažena v zákoně č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů. Pro zjednodušení bude nadále v textu pojednáváno pouze o obcích s tím, že obdobně platí analogicky i pro hlavní město Prahu.

V Ústavě ČR je obec definována jako územní společenství občanů mající **právo na samosprávu**. Definice obce je pak dále rozvedena v zákoně o obcích, který v úvodních ustanoveních říká, že obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce. **Obec je veřejnoprávní korporací**, která má vlastní majetek, v právních vztazích vystupuje svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících.

Veřejnoprávní základ obce se tak projeví mj. v oblasti dispozic s obecním majetkem, pro které zákon o obcích stanoví oproti ostatním (soukromoprávním) vlastníkům určité specifické povinnosti a určitá omezení, jejichž společným cílem je ochrana majetku obce a transparentnost hospodaření s ním. Obec musí hospodařit účelně a chránit svůj majetek dle zásady dobrého hospodáře.

Mezi další povinnosti obce náleží péče o všestranný rozvoj jejího území a péče o potřeby jejích občanů; při plnění svých úkolů obec chrání též **veřejný zájem**. Co se rozumí plněním chránícím veřejným zájem? Zjednodušeně lze odpovědět, že se jedná o vše, co vede k všeobecnému dobru a společenskému blahobytu, že se jedná o takové řízení a jednání, které podporuje rozvoj společnosti a řešení jejích reálných problémů.

Jak již bylo řečeno, každý územní samosprávný celek má Ústavou ČR garantováno právo na samosprávu (hlava první: čl. 8, hlava sedmá: čl. 99 - 105). **Pojem samospráva** však není jen právním pojmem, ale také pojmem sociálně

kulturním a pojmem politickým. Známa je zásada, že svobodná obec je základem svobodného státu¹.

Vedle státní správy tak tvoří samospráva druhou nejdůležitější větev veřejné správy. Veřejná správa je institut sloužící občanům k realizaci jejich práva na správu věcí veřejných. Každá obec tak vykonává jak státem přenesenou státní správu, tak správu svých vlastních záležitostí – samosprávu. Podstatným rozdílem mezi státní správou a samosprávou, jakožto způsoby řízení určitých celků, je míra autonomie tohoto způsobu řízení. V přenesené působnosti je obec pouhým vykonavatelem státní moci a napomáhá jejímu jednotnému uplatňování, zatímco rozhodováním a vůbec činností v působnosti samostatné obec naplňuje své ústavně zaručené právo na samosprávu jako právo předstátní.²

V samostatné působnosti nadto platí princip minimalizace zásahů státu do činnosti územní samosprávy, podle kterého lze do samosprávné činnosti obcí zasahovat jen, vyžaduje-li to ochrana zákona a jen způsobem stanoveným zákonem. Jinými slovy znamená samospráva „spravuje se sama“ a k tomu, aby mohla být efektivní a skutečnou, musí být její právní a správní možnosti podepřeny také vlastními finančními prostředky.

Předpokladem řádného fungování územní samosprávy je jistá míra ekonomické autonomie, která je dána právě možností obcí vlastnit majetek, spravovat jej a dále s ním co nejlépe hospodařit. K řádnému hospodaření je nezbytný finanční plán neboli rozpočet obce, do jehož příjmů se zahrnují mj. výnosy z místních daní a poplatků.

Základními znaky každé obce tedy jsou:

- vlastní území (územní základ obce)
- vlastní obyvatelstvo (personální základ obce)
- soustava orgánů, jimiž obec jedná a uskutečňuje svou vůli
- právní subjektivita (vystupování v právních vztazích svým jménem a na vlastní odpovědnost) a právotvorba (vydávání právních předpisů, právní základ obce)
- vlastní majetek a hospodaření podle vlastního rozpočtu (ekonomický základ obce)

Do samostatné působnosti obce patří záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce, pokud nejsou zákonem svěřeny krajům nebo pokud nejde o přenesenou působnost orgánů obce nebo o působnost, která je zvláštním zákonem svěřena správním úřadům jako výkon státní správy, a dále záležitosti, které do samostatné působnosti obce svěří zákon. Jedná se zejména o záležitosti uvedené v § 84, 85 a 102 zákona o obcích, s výjimkou vydávání nařízení obce.

¹ František Ladislav Rieger – uvozovací patent k prozatímnímu obecnímu zákonu č. 170/1949 ř. z.

² srov. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. ledna 2005, č. j. 1 Afs 1/2004-58.

Příkladem lze uvést:

- hospodaření obce, nabývání, zcizení a zatěžování majetku obce, poskytování a přijímání půjček, vydávání komunálních dluhopisů
- program rozvoje územního obvodu obce
- rozpočet obce
- trvalé a dočasné peněžní fondy obce
- právnické osoby obce a organizační složky obce, účast obce v právnických osobách
- **vydávání obecně závazných vyhlášek**
- místní referendum
- osobní a věcné výdaje na činnost obecního úřadu a dalších orgánů obce, organizace, řízení, personální a materiální zabezpečení obecního úřadu
- péče v souladu s místními předpoklady a zvyklostmi o vytvoření podmínek pro rozvoj sociální péče a uspokojování potřeb občanů obce (bydlení, ochrana a rozvoj zdraví, doprava a spoje, informovanost, výchova, vzdělání, kulturní rozvoj, ochrana veřejného pořádku, zeleně a další)
- **místní poplatky**
- atd.

Slovy Ústavního soudu lze tedy shrnout, že do sféry samostatné působnosti obce regulovatelné obecně závaznými vyhláškami ve smyslu ústavním pořádkem garantované územní samosprávy spadají **záležitosti, které jsou převážně místního nebo regionálního dopadu a jejichž úprava je v zájmu obce a jejích občanů**: nepochybně například zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku, udržování čistoty ulic a jiných veřejných prostranství, ochrana životního prostředí, zeleně v zástavbě a ostatní veřejné zeleně, užívání zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti (srov. ustanovení § 10 zákona o obcích), územní rozvoj obce. Vedle těchto územní samosprávě bytostně vlastních oblastí může zvláštní zákon označit další oblasti, které spadají do samostatné působnosti obce a v nichž může obec realizovat svou normotvornou pravomoc [§ 10 písm. d) zákona o obcích]. Do této kategorie spadá i záležitost místních (obecních) daní a poplatků, neboť s ohledem na ustanovení čl. 11 odst. 5 Listiny potřebuje obec k tomu, aby mohla ukládat daně či poplatky, výslovné zákonné zmocnění.³

Současně je třeba zdůraznit, že ačkoliv problematika místních poplatků je bezesporu vlastní záležitostí obcí, do samostatné působnosti spadá výlučně pouze jejich zavedení a úprava dalších podrobností jako je stanovení konkrétní sazby poplatku, úprava ohlašovací povinnosti ke vzniku a zániku poplatkové povinnosti, stanovení splatnosti, zavedení úlevy a případného osvobození od poplatků, tj.

³ viz nálezy Ústavního soudu ze dne 22. května 2007 sp. zn. Pl. ÚS 30/06 (publikovaný pod č. 190/2007 Sb. a č. 87 ve Sbírce nálezů a usnesení Ústavního soudu sv. 45).

stanovení všech nezbytných podrobností důležitých k jejich samotnému výběru, avšak jejich následná **správa spadá již do působnosti přenesené**.

1.1.2. Obecná charakteristika daní a místních poplatků

Otázku, co je to daň, si obvykle neklademe, protože tento pojem každý běžně zná. Tento finančně právní institut vznikl se státem, souběžně se s ním vyvíjel a přizpůsoboval se jeho potřebám. Z právního hlediska jsou daně a poplatky platebními povinnostmi, které stát stanoví zákonem a jejichž hlavním účelem je získání příjmů pro úhradu celospolečenských potřeb, tj. příjmů do veřejného rozpočtu.

Stát je při vybírání daní a poplatků zastoupen finančními orgány, které jsou pak oprávněny požadovat peněžní plnění od vymezených daňových a poplatkových subjektů. Realizováním těchto veřejnoprávních fiskálních vztahů však nevzniká těmto subjektům konkrétní nárok na určitou ekvivalentní protihodnotu plnění. Stejně tak postavení státu a daňového subjektu není postavením rovnoprávným, jako je tomu v soukromoprávních vztazích. Veřejnoprávní vztahy jsou charakteristické vztahem nadřízenosti státu vůči občanům a jiným právním subjektům a platí zde presumpce správnosti vydaných právních aktů. Z uvedeného tak lze daň vymezit jako povinnou, zákonem stanovenou platbu, vybíranou státem, obcemi nebo jinými veřejnoprávními subjekty na úhradu veřejných potřeb, a to v předem určené výši a s předem určeným termínem splatnosti.

1.1.3. Poplatek jako místní daň – fiskální a regulační funkce místních poplatků

Místní poplatky, na rozdíl od poplatků správních, soudních aj., v sobě obsahují základní prvky daňového právního vztahu, a jsou proto většinou charakterizovány bez ohledu na užívaný pojem „poplatek“ jako daně.

Místní (obecní, lokální) daně (poplatky) musí také splňovat určitá kritéria. Na prvním místě platí, že jejich výnos připadá obci. Obec je rovněž tím subjektem, který stanoví výši daňové sazby a daň (poplatek) sama spravuje. Poplatek je stejně jako daň nenávratným veřejným příjmem, sloužícím k realizaci obecních a veřejných potřeb, je periodickou neekvivalentní platbou, neboť za něj není ve většině případů poskytována žádná přímá protihodnota.

Asi nejdůležitější funkcí místních poplatků je funkce fiskální, tedy snaha o zvýšení objemu příjmů obecního rozpočtu. Zanedbatelný však není pro obce ani regulační přínos místních poplatků, např. z hlediska nežádoucího rozšiřování stánkového prodeje, chovu psů v určitých lokalitách či bytech, nebo omezení provozu motorových vozidel v některých částech obcí.

Různé poplatky tak mají regulační a fiskální funkci v různé míře. O převážně regulační funkci lze hovořit u poplatku ze psů, za užívání veřejného prostranství a u poplatku za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst. Fiskální funkce převažuje u poplatků za lázeňský nebo rekreační pobyt, ze vstupného, z ubytovací kapacity a zejména u poplatků za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů a za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace, jejichž smyslem je pokrytí části prostředků, které v dané oblasti obec vynaložila.

Obec by však měla současně mít na paměti také další hlediska spojená se zavedením místních poplatků, zejména zda má dostatečné personální a finanční zajištění (zejména malé obce) pro výkon správy místních poplatků (srov. kap. 1.5. Správa místních poplatků).

1.2. Prameny práva pro oblast místních poplatků

1.2.1. Ústavní zakotvení

Ekonomická samostatnost obcí je zaručena článkem 101 odst. 3 Ústavy, dle kterého jsou územní samosprávné celky veřejnoprávními korporacemi, jež mohou mít vlastní majetek a hospodaří podle vlastního rozpočtu, ale zároveň také omezena, a to článkem 11 odst. 5 Listiny základních práv a svobod (dále též „Listiny“ nebo „LZPS“), podle něhož lze daně a poplatky ukládat jen na základě zákona.

Oprávnění obce vydávat obecně závazné vyhlášky vyplývá z čl. 104 odst. 3 Ústavy, dle kterého může zastupitelstvo v mezích své působnosti vydávat obecně závazné vyhlášky. Při vydávání obecně závazné vyhlášky musí obec dodržet meze své samostatné působnosti, nemůže upravovat otázky, které jsou vyhrazeny pouze zákonné úpravě nebo jsou již upraveny právními předpisy práva veřejného či soukromého.⁴ Obec musí vždy jednoznačně identifikovat předmět a cíl regulace v obecně závazné vyhlášce tak, aby se upravovaná oblast nepřekrývala s již upravenou oblastí na úrovni zákona.

Zásadní změnu v dosavadním přístupu k ukládání povinností formou obecně závazných vyhlášek obcí přinesly nálezy Ústavního soudu ze dne 11. prosince 2007 sp. zn. Pl. ÚS 45/06 a sp. zn. Pl. ÚS 35/06 ze dne 22. dubna 2008. Do té doby totiž platilo téměř neotřesitelné pravidlo, podle kterého potřebovaly obce k vydání OZV speciální zákonné zmocnění. Nyní však dle Ústavního soudu platí, že ústavní limity pro vydávání obecně závazných vyhlášek obcí v jejich samostatné působnosti jsou určeny přímo článkem 104 odst. 3 Ústavy ČR, což napříště zna-

⁴ srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 20. října 2004, sp. zn. Pl. ÚS 17/02 (publikovaný pod č. 583/2004 Sb. a č. 150 ve Sbírce nálezů a usnesení Ústavního soudu sv. 35).

mená, že obce jsou tímto článkem dostatečně zmocněny k ukládání povinností a nepotřebují i výslovné zákonné zmocnění. Výjimkou je i nadále ukládání daní a poplatků, a to vzhledem k citovanému článku 11 odst. 5 LZPS. Ústavní soud k tomuto závěru mj. uvedl, že vycházejí z poznatků získaných při své vlastní činnosti, dospěl k závěru, že po patnácti letech existence Ústavy České republiky obsahující ústavní garanci práva na územní samosprávu se již obsah tohoto práva ustálil a stal se součástí širšího právního povědomí.

1.2.2. Hmotněprávní úprava

Zákonem, jenž obcím umožňuje získávat vlastní finanční prostředky plynoucí do jejich rozpočtů a dle svého uvážení ovlivňovat v zákonných mezích jejich výši, je zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o místních poplatcích“ nebo „ZMP“). Pouze na základě tohoto zákona a v jeho mezích mohou obce vydávat obecně závazné vyhlášky, kterými zavedou na svém území konkrétní místní poplatky, stanoví jejich výši a upraví další podrobnosti jejich vybírání. Přestože místní poplatky tvoří pouze malou část příjmů obecních rozpočtů, obecně závazné vyhlášky o místních poplatcích patří k nejčastěji vydávaným právním předpisům obcí.

Podle ustanovení § 14 odst. 2 zákona o místních poplatcích obec zavede poplatky obecně závaznou vyhláškou, ve které upraví podrobnosti jejich vybírání, zejména stanoví konkrétní sazbu poplatku, vznik a zánik poplatkové povinnosti, lhůty pro plnění ohlašovací povinnosti, splatnost, úlevy a případné osvobození od poplatků a u poplatku za užívání veřejného prostranství určí místa, která v obci podléhají poplatku za užívání veřejného prostranství.

1.2.3. Procesněprávní úprava místních poplatků

Postup správce místního poplatku, práva a povinnosti poplatkových subjektů a třetích osob, které jim vznikají při správě místních poplatků, upravuje zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“).

Zákon o místních poplatcích je v širším slova smyslu daňovým zákonem, který kromě hmotněprávních ustanovení týkajících se jednotlivých místních poplatků obsahuje i ustanovení procesní. Pro vztah daňového řádu a zákona o místních poplatcích obecně platí, že speciální ustanovení zákona o místních poplatcích mají přednost před obecnou úpravou daňového řádu (s výjimkou úpravy daňové exekuce, kdy je úprava daňového řádu speciální ve vztahu k úpravě občanského soudního řádu).

Speciální procesní právní úprava obsažená v zákoně o místních poplatcích se týká zejména problematiky vyměřování místních poplatků, plnění ohlašovací povinnosti a promíjení místních poplatků.

Podle zákona o místních poplatcích přísluší řízení o poplatcích vykonávat obecnímu úřadu, tj. obecní úřad je správcem poplatku. Působnost stanovená obecnímu úřadu podle zákona o místních poplatcích je výkonem přenesené působnosti.

1.3. Místní poplatky v zákoně o místních poplatcích

1.3.1. Zavedení a podrobnosti výběru poplatku

Zákonným základem pro zavedení místních poplatků je tedy ZMP, který v § 1 obsahuje **taxativní výčet místních poplatků**, které pak v § 2 až 10c dále podrobně specifikuje, zejména vymezuje poplatníka, popř. plátce, předmět a sazbu poplatku, případně osvobození od poplatku ze zákona. Následující ustanovení obsahují, vedle ustanovení upravujících náležitosti obecně závazné vyhlášky, ustanovení týkající se postavení a působnosti obecního úřadu při řízení o místních poplatcích, zejména pokud se jedná o jejich vyměřování a rovněž ustanovení o náležitostech ohlášení poplatníka či plátce místního poplatku. V ustanovení § 16a a § 16b stanoví zákon o místních poplatcích možnost obecnímu úřadu prominout místní poplatky. V prvním případě se jedná o prominutí místního poplatku za svoz komunálního odpadu, a to na žádost poplatníka z důvodu odstranění tvrdosti právního předpisu, v případě druhém může obecní úřad prominout jakýkoliv místní poplatek při mimořádných, zejména živelních událostech, a to z moci úřední. V obou případech lze poplatek prominout částečně anebo zcela.

Možnost zavedení taxativně určených místních poplatků obcím stanovil ZMP s účinností od 1. ledna 1991. **Žádné jiné místní poplatky než v tomto zákoně uvedené vybírat nelze.** Úprava zákona o místních poplatcích zaznamenala určitý vývoj. V původním znění účinném od 1. ledna 1991 byl v zákoně upraven také dislokační poplatek (§ 8) s účinností do 31. prosince 1992, poplatek z reklamních zařízení (§ 5) a poplatek z prodeje alkoholických nápojů a tabákových výrobků (§ 9), oba s účinností do 30. června 1994.

Postupně nově upravena byla naopak možnost zavedení poplatku za provozovaný VHP (§ 10a) s účinností od 1. 1. 1998⁵, poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů (§ 10b) a poplatku za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace (§ 10c), oba s účinností od 1. 1. 2002.

Z hlediska tvorby obecně závazné vyhlášky k zavedení místních poplatků je nejdůležitější ustanovení § 14 odst. 2 zákona o místních poplatcích upravující **podstatné náležitosti obecně závazné vyhlášky**. Těmito náležitostmi jsou kon-

⁵ Zákonné zmocnění k vybírání místního poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj bylo zrušeno zákonem č. 458/2011 Sb. s účinností od 1. ledna 2012.

krétní **sazba** poplatku, **obsah ohlašovací povinnosti** ke vzniku a zániku poplatkové povinnosti, **splatnost** poplatku, stanovení úlevy a případného **osvobození** a pro účely poplatku za užívání veřejného prostranství **určení míst, která v obci podléhají místnímu poplatku za zvláštní užívání veřejného prostranství**. Obdobné určení poplatkem dotčených míst je vhodné učinit také u poplatku za povolení vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst, do kterých je jinak vjezd zakázán příslušnou dopravní značkou, i když zákon o místních poplatcích se o tomto způsobu určení nezmiňuje.

Obsahem úpravy zákona o místních poplatcích k jednotlivým místním poplatkům je **předmět** poplatku, **určení poplatníka** (případně **plátce**) poplatku, stanovení **sazby** poplatku včetně případné paušální částky pro možnost jejího využití a **stanovení splatnosti** poplatku. Tyto náležitosti jsou v obecně závazné vyhlášce k zavedení všech místních poplatků podstatné a nezbytné. Další specifické náležitosti obsahují ustanovení k jednotlivým poplatkům.

Z hlediska Ministerstva vnitra jako dozorového orgánu nad vydáváním a obsahem obecně závazných vyhlášek je žádoucí, aby obecně závazná vyhláška obsahovala především náležitosti stanovené ZMP. Obecně závazná vyhláška stanoví zpravidla ohlašovací povinnost. V rámci ohlašovací povinnosti má poplatník nebo plátce povinnost ohlásit, v souladu s § 14a ZMP, jméno, popřípadě jména, a příjmení nebo název nebo obchodní firmu, obecný identifikátor, byl-li přidělen, místo pobytu nebo sídlo, místo podnikání, popřípadě další adresu pro doručování, u právnické osoby je to také uvedení osob, které jsou jejím jménem oprávněny jednat v poplatkových věcech. V případě, že předmět poplatku souvisí s podnikatelskou činností, je poplatník nebo plátce povinen uvést též čísla všech svých účtů u poskytovatelů platebních služeb, včetně poskytovatelů těchto služeb v zahraničí.

V rámci ohlašovací povinnosti může obecně závazná vyhláška stanovit poplatníkovi nebo plátcovi povinnost uvést další údaje, které jsou rozhodné pro stanovení výše poplatkové povinnosti. V případě místního poplatku za zvláštní užívání veřejného prostranství to je zpravidla povinnost uvést plochu záboru veřejného prostranství v m². Obce v obecně závazných vyhláškách někdy vyžadují uvedení dalších údajů, které nejsou stanoveny ZMP ani je nelze podřadit pod údaje rozhodné pro stanovení výše poplatkové povinnosti. Taková ustanovení jsou považována za rozporná se zákonem.

1.3.2. Subjekt poplatku

Přímým subjektem poplatku neboli poplatníkem je fyzická nebo právnická osoba, která je podle právního předpisu povinna poplatek platit.

Poplatníky dle ZMP jsou:

- fyzické a právnické osoby – držitelé psů
- fyzické osoby na rekreačním nebo lázeňském pobytu
- fyzické a právnické osoby užívající veřejné prostranství zvláštním způsobem
- fyzické a právnické osoby pořádající kulturní, sportovní, prodejní nebo reklamní akce, na které vybírají vstupné
- fyzické a právnické osoby – ubytovatelé – z využití ubytovací kapacity
- fyzické a právnické osoby za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst
- fyzické osoby s trvalým pobytem v obci, dále fyzická osoba, které byl podle zákona upravujícího pobyt cizinců na území České republiky povolen trvalý pobyt nebo přechodný pobyt na dobu delší než 90 dnů, fyzická osoba, která podle zákona upravujícího pobyt cizinců na území České republiky pobývá na území České republiky přechodně po dobu delší 3 měsíců a fyzická osoba, které byla udělena mezinárodní ochrana podle zákona upravujícího azyl nebo dočasná ochrana podle zákona upravujícího dočasnou ochranu cizinců, nebo fyzická osoba, která má ve vlastnictví stavbu určenou k individuální rekreaci, byt nebo rodinný dům, ve kterých není hlášena k pobytu žádná fyzická osoba u poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů
- fyzické a právnické osoby – vlastníci (včetně solidárních subjektů) stavebního pozemku za jeho zhodnocení možností připojení na vybudovanou vymezenou infrastrukturu v obci (vodovod a kanalizaci).

V případě poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt neodvádí poplatník poplatek obci přímo, ale zákon jeho výběr a správu ukládá jiné osobě – plátcí.

Plátcem dle ZMP tak jsou:

- Fyzické nebo právnické osoby - ubytovatelé, kteří jsou povinni uveřejnit poplatek (§ 3 ZMP) ve stanovené výši vybrat od poplatníků – fyzických osob, které přechodně za úplatu pobývají v lázeňských místech či v místech soustředěného turistického ruchu, a následně odvést obci.

1.3.3. Ohlašovací povinnost ke vzniku a zániku poplatkové povinnosti

Ke vzniku a zániku poplatkové povinnosti je v OZV obcí často upraveno plnění ohlašovací povinnosti. Výjimku zčásti tvoří místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, kdy má obec v rámci vyhledávání daňových subjektů s trvalým pobytem v obci možnost využít údajů z evidence obyvatel nebo v případě staveb určených k individuální rekreaci, bytů či rodinných domů z katastru nemovitostí.

Nežřídká se v OZV vyskytují ustanovení, která na splnění ohlašovací povinnosti vážou zánik poplatkové povinnosti. Tím se však obce dopouštějí rozšíření poplatkové povinnosti nad rámec zákona, neboť zákon o místních poplatcích sám určuje vznik a zánik poplatkové povinnosti. Také podle nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 30/06: „Navázání zániku poplatkové povinnosti na splnění ohlašovací povinnosti jde nad rámec zákona, resp. ocitá se v rozporu se zákonem (s § 14 odst. 2 ve spojení s § 2 zákona o místních poplatcích) a příslušnými ustanoveními ústavního pořádku (čl. 2 odst. 3 a čl. 4 odst. 1 Listiny, čl. 2 odst. 4, čl. 104 odst. 3 Ústavy).“

1.3.4. Objekt (předmět) poplatku

Objektem poplatku je předmět zpoplatnění (zdanění), podle kterého se většinou určuje i název příslušného poplatku či daně. Jeho vymezení je předpokladem pro stanovení poplatkového (daňového) základu, ze kterého se poplatek či daň vyměřuje. U místních poplatků tak předmět poplatku představuje souhrn skutečností, na které právní předpis váže poplatkovou povinnost.

Předmětem dle ZMP je:

- *pes či psi starší 3 měsíců*
- *přechodný pobyt za úplatu z důvodu léčení nebo rekreace ve vybraných místech*
- *zvláštní užívání veřejného prostranství*
- *vybrané vstupné na akce vymezené zákonem*
- *využitá lůžková kapacita*
- *povolení za vjezd do vybraných míst*
- *provoz systému nakládání s komunálním odpadem*
- *zhodnocení stavebního pozemku vytvořením možnosti připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace, kterou na své náklady vybuodovala obec.*

1.3.5. Základ poplatku

Konkrétní výše poplatku se vyměřuje z jeho základu, který je stanovován (určován) buď konkrétními hospodářskými, nebo individuálními skutečnostmi (držení psa, zvláštní užití veřejného prostranství, využitá ubytovací kapacita, zhodnocení stavebního pozemku atd.). Základem je tak konkrétní měřitelná či spočitatelná jednotka, která se poté násobí stanovenou sazbou poplatku.

1.3.6. Sazba poplatku

Obecně představuje daňová sazba podíl daně, který připadá na daňovou jednotku. Může být pevná, pohyblivá, lineární, proporcionální, progresivní či degre-

sivní. U místních poplatků jde vždy o **pevné sazby**, které musí být v OZV vyjádřeny:

- nominální částkou za poplatkovou jednotku, popř.
- procentem z poplatkové jednotky (u poplatku ze vstupného).

Obce se musí při stanovení sazby poplatků pohybovat v mezích určených ZMP, který vymezuje horní hranici sazby poplatku nebo určuje rozmezí, v němž se obec může při stanovení sazby poplatku pohybovat.

U vybraných druhů poplatků umožňuje ZMP stanovit poplatek také **paušální částkou**. Paušalizace poplatku znamená, že místo pevné sazby poplatku je možné stanovit poplatek paušální částkou za jednorázovou akci nebo za vymezené časové období (týden, měsíc, rok). ZMP umožňuje buď jednostranné stanovení paušálu (např. u poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt, u poplatku za zvláštní užívání veřejného prostranství) nebo stanovení paušálního poplatku po dohodě s poplatníkem (např. u poplatků ze vstupného, z ubytovací kapacity, za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí města). V případě, kdy bude chtít obec stanovit paušální částku (po dohodě s poplatníkem), musí její výši uvést přímo v OZV. Jinými slovy stanovení paušální částky po dohodě s poplatníkem neznámá, že se dotčené subjekty na výši paušálu dohodnou, ale pouze to, že se dohodnou na placení formou stanovené paušální částky. Tam, kde ZMP neumožňuje stanovit paušální poplatek, obce nemohou jít nad rámec své působnosti a určit si v OZV tento způsob zpoplatnění (*více viz kap. 3.1.2 Stanovení poplatků paušální částkou*).

Limitace výše sazeb jednotlivých poplatků dle ZMP:

- Poplatek ze psů – *horní hranicí* – až 1 500 Kč za psa / snížená sazba 200 Kč za psa a kalendářní rok (popř. až o 50% navíc ze sazby za druhého a dalšího psa téhož držitele, tj. až 2250 Kč/ snížená sazba 300 Kč)
- Poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt – *horní hranicí* – až 15 Kč/osoba/den, nebo může obec stanovit poplatek týdenní, měsíční či roční *paušální částkou*
- Poplatek za užívání veřejného prostranství – *horní hranicí* – až 10 Kč za každý započatý 1 m² a každý započatý den, popř. až desetinásobek u vybraných způsobů užívání veřejného prostranství, nebo týdenní, měsíční, roční *paušální částkou*
- Poplatek ze vstupného – *horní hranicí* – až 20 % z úhrnné částky vybraného vstupného nebo po dohodě s poplatníkem *paušální částkou*
- Poplatek z ubytovací kapacity – *horní hranicí* – až 6 Kč za každé využití lůžko a den, nebo po dohodě s poplatníkem roční *paušální částkou*

- Poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst – *horní hranicí* – až 20 Kč za den, nebo po dohodě s poplatníkem *paušální částkou*
- Poplatek za provoz systému komunálních odpadů – *horní hranicí* – dvousložková sazba – první složka až 250 Kč/osobu/rok, druhá složka až 750 Kč/osobu/rok
- Poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu a kanalizace – *horní hranicí* – maximálně rozdíl ceny stavebního pozemku bez a s možností připojení stanovený na 1 m².

1.3.7. Poplatkové období

Poplatkovým obdobím se rozumí doba, za kterou se příslušný místní poplatek platí. ZMP toto období stanoví u *poplatku ze psů* – kalendářní rok, a *poplatku za provoz systému komunálních odpadů* – kalendářní rok.

V ostatních případech je poplatkovým obdobím doba trvání zpoplatňované skutečnosti (např. *poplatek za užívání veřejného prostranství*).

1.3.8. Splatnost poplatku

Splatnost označuje datum nebo čas, do kterého je poplatník/plátce povinen uhradit svůj peněžitý závazek. Nedodržení stanoveného termínu může být určitým způsobem sankcionováno (viz též *kap. 1.5.3.1 Placení místních poplatků*). ZMP splatnost jednotlivých poplatků nevymezuje. Podle § 14 ZMP „*Poplatky zavede obec obecně závaznou vyhláškou, ve které upraví podrobnosti jejich vybírání, zejména stanoví konkrétní sazbu poplatku, vznik a zánik poplatkové povinnosti, lhůty pro plnění ohlašovací povinnosti, **splatnost**, úlevy a případné osvobození od poplatku....*“ Je tudíž na obci, aby ve své obecně závazné vyhlášce splatnost jednotlivých určených poplatků stanovila.

1.3.9. Úlevy a osvobození od poplatku

ZMP určuje minimální obsah OZV, podrobnosti nechává na vůli obce. Pokud jde o podrobnosti týkající se stanovení úlev a případných osvobození, je třeba si nejprve vymezit, co rozumíme úlevou a co osvobozením.

Úlevou rozumíme snížení poplatkové povinnosti, v OZV často vyjádřené procenty, ale není vyloučeno, aby bylo takové snížení v OZV stanoveno pevnou částkou.

Za **osvobození** pak pokládáme úplné vyjmutí z poplatkové povinnosti, přičemž se jedná buď o osvobození ze zákona, které u jednotlivých poplatků stanoví přímo ZMP, nebo o osvobození konkrétně vymezené až v OZV. Oprávnění stano-

vit úlevy či osvobození od poplatků nad rámec osvobození stanoveného přímo zákonem vyplývá z ustanovení § 14 odst. 2 ZMP.

Vyjmutí či osvobození je buď personální, kdy zákon nebo OZV vyjmenovává určité osoby, které poplatkové povinnosti nepodléhají, nebo jde o vyjmutí z titulu charakteru akce či zpoplatňované skutečnosti.

Personální vyjmutí najdeme např. u poplatku ze psů, kde jsou v § 2 odst. 2 ZMP ze zákona z poplatkové povinnosti osvobozeny bez rozdílu osoby nevidomé, bezmocné a osoby s těžkým zdravotním postižením, které jsou držitelem průkazu ZTP/P podle zvláštního právního předpisu, osoby provádějící výcvik psů určených k doprovodu těchto osob, osoby provozující útulek zřízený obcí pro ztracené nebo opuštěné psy nebo osoby, kterým stanoví povinnost držení a používání psa zvláštní právní předpis. Obdobné osvobození je stanoveno také u poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt (§ 3 odst. 2 ZMP), kdy tomuto poplatku nepodléhají a) osoby nevidomé, bezmocné a osoby s těžkým zdravotním postižením, které jsou držiteli průkazu ZTP/P podle zvláštního právního předpisu a jejich průvodci, b) osoby mladší 18 let a starší 70 let nebo osoby, na které náleží přídavky na děti (výchovné) anebo vojáci v základní službě a osoby, které vykonávají civilní službu. Při aplikaci ustanovení písmene b) je však nutno přihlédnout ke skutečnosti, že došlo ke zrušení vojenské základní služby a civilní služby v právních předpisech v oblasti obrany a rovněž ke skutečnosti, že z českého právního řádu bylo odstraněno výchovné.

Osoby zdravotně postižené nepodléhají ze zákona ani poplatku za užívání veřejného prostranství spočívajícího ve vyhrazení trvalého parkovacího místa (§ 4 odst. 3 ZMP). V případě poplatku za povolení k vjezdu do vybraných míst a částí města poplatek neplatí dle § 10 odst. 1 ZMP fyzické osoby mající trvalý pobyt nebo vlastníci nemovitost ve vybraném místě, jejich osoby blízké a manželé těchto osob a jejich děti a dále osoby, které ve vybraném místě užívají nemovitost ke své hospodářské činnosti nebo osoby, které jsou držiteli průkazu ZTP a jejich průvodci.

Z titulu zpoplatňované skutečnosti je osvobození obsaženo u poplatku za užívání veřejného prostranství u akcí pořádaných na veřejných prostranstvích, jejichž výtěžek je určen na charitativní a veřejně prospěšné účely. Obdobné osvobození je obsaženo také u poplatku ze vstupného, který se neplatí z akcí, jejichž celý výtěžek je určen na charitativní a veřejně prospěšné účely, a u poplatku z ubytovací kapacity, u kterého jsou z placení vyjmuty zase ubytovací kapacity v zařízeních sloužících mj. sociálním a charitativním účelům nebo pro přechodné ubytování studentů a žáků (srov. § 4 odst. 3, § 6 odst. 1, § 7 odst. 2 ZMP).

U poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů stanoví zákon (na základě novely zákonem č. 266/2015 Sb.) taxativně případy osvobození. Od tohoto poplatku je

osvobozena fyzická osoba, která je umístěna do dětského domova pro děti do 3 let věku, školského zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy nebo školského zařízení pro preventivně výchovnou péči na základě rozhodnutí soudu nebo smlouvy; umístěna do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na základě rozhodnutí soudu, na žádost obecního úřadu obce s rozšířenou působností, zákonného zástupce dítěte nebo nezletilého; jako nezaopatřené dítě umístěna v domově pro osoby se zdravotním postižením na základě rozhodnutí soudu nebo smlouvy o poskytnutí sociální služby, nebo umístěna v domově pro osoby se zdravotním postižením, domově pro seniory, domově se zvláštním režimem nebo chráněném bydlení.

U poplatku za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace ZMP osvobození nestanoví. Není však na základě § 14 odst. 2 ZMP vyloučeno, aby si obce zavedly osvobození i u tohoto poplatku.

Osvobození od místního poplatku neznamenaá vynětí osoby poplatníka z působnosti zákona o místních poplatcích. Osoba, na kterou se vztahuje stanovené osvobození, zůstává poplatníkem místního poplatku, nemusí však splnit poplatkovou povinnost. Nutno připomenout, že osvobození poplatníka nic nemění na jeho povinnosti ohlásit správci poplatku údaje podle ustanovení § 14a, a to včetně povinnosti ohlásit jejich změny.

Účelem institutu osvobození je především **odstranění tvrdosti dopadu regulace provedené OZV na některé skupiny poplatníků**. Není však vyloučeno, aby úprava osvobození sledovala i jiné žádoucí cíle.

Personální či věcné osvobození stanovené zákonem není třeba opětovně citovat (doslovně přejímat zákonná ustanovení) v OZV. Pokud se však obec pro takový postup rozhodne, **doporučujeme zákonem stanovená osvobození citovat doslovně**, neboť případným pozměňováním zákonných ustanovení se může obecně závazná vyhláška dostat do rozporu se zákonem.

Pro stanovení úlev či osvobození od poplatků OZV obce sice ZMP žádné podmínky nestanoví, obec však musí respektovat, jak ostatně plyne i z judikatury Ústavního soudu⁶, ústavně zakotvený princip rovnosti a zákazu diskriminace. Úlevy či osvobození od poplatku nesmí být založeny na ústavně nepřípustném rozlišování neboli diskriminaci. Je třeba dbát na to, aby nedocházelo k nedůvodnému zvýhodňování jedné skupiny poplatníků před druhou. (*Více viz kap. 3.1.3 Stanovení osvobození a úlev od poplatků v obecně závazné vyhlášce – otázka diskriminačních ustanovení*).

⁶ srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 10. prosince 2002, sp. zn. Pl. ÚS 16/02, a ze dne 21. ledna 2003, sp. zn. Pl. ÚS 15/02.

Pokud obec v OZV stanoví osvobození určitých subjektů od poplatku, existuje na něj právní nárok. Ohlášení a dokazování skutečností opravňujících takový nárok není zpoplatněno správním poplatkem.

1.3.10. Prominutí místních poplatků

Obecní úřad může z moci úřední místní poplatky nebo jejich příslušenství zcela nebo částečně prominout při mimořádných, zejména živelních událostech. Rozhodnutím se promíjí poplatek nebo příslušenství všem poplatkovým subjektům, jichž se důvod prominutí týká. Rozhodnutí oznamuje obecní úřad vyvěšením na své úřední desce a zároveň ho zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup. U místního poplatku za svoz komunálního poplatku může navíc obecní úřad tento poplatek z důvodu odstranění tvrdosti právního předpisu zcela nebo částečně prominout, a to na žádost poplatníka a v případě, lze-li to s přihlédnutím k okolnostem daného případu ospravedlnit.

Při řízení o prominutí místního poplatku v obou uvedených případech musí správce poplatku respektovat příslušná ustanovení daňového řádu týkající se prominutí daně či příslušenství daně. V souladu s ustanovením § 259 daňového řádu může k prominutí poplatku i příslušenství poplatku dojít od vzniku poplatkové povinnosti až do doby uplynutí lhůty pro placení poplatku, a to i poté, kdy došlo k jeho úhradě. Dále platí, že byla-li žádost o prominutí poplatku nebo příslušenství zamítnuta, lze novou žádost podat nejdříve po 60 dnech ode dne oznámení zamítavého rozhodnutí. V této nové žádosti je poplatkový subjekt povinen uvést jiné důvody než ty, které již obsahovala žádost původní, jinak bude nová žádost odložena. O odložení musí být žadatel správcem poplatku vyrozuměn.

Proti rozhodnutí ve věci prominutí poplatku nebo příslušenství nelze uplatnit opravné prostředky.

Správce poplatku je při posouzení žádosti o prominutí poplatku nebo příslušenství povinen zohlednit četnost porušování povinností při správě poplatků poplatkovým subjektem. Podle ustanovení § 259c daňového řádu prominutí poplatku nebo příslušenství není možné, pokud poplatkový subjekt nebo osoba, která je členem jeho statutárního orgánu, v posledních 3 letech závažným způsobem porušil poplatkové nebo účetní právní předpisy. Je samozřejmé, že rozhodnutí o prominutí, a to jak zamítavé, tak vyhovující, je správce poplatku povinen řádně odůvodnit.

1.4. Jednotlivé druhy místních poplatků podle zákona o místních poplatcích

1.4.1. Poplatek ze psů

Účelem místního poplatku ze psů je jednak zajištění rozpočtových příjmů (k úhradě nákladů spojených se zajišťováním čistoty veřejných prostranství), jednak regulace počtu psů v obci, přičemž zejména z tohoto důvodu se v OZV při stanovení sazby obvykle rozlišuje chov psů v bytech a chov psů v rodinných domech, případně chov psů v okrajových částech města a chov psů v historickém centru města apod. Primárně tak smyslem poplatku není a nemá být posílení obecního rozpočtu, protože pak by se již pojmově nejednalo o poplatek, nýbrž spíše o majetkovou daň. Význam tohoto poplatku je spatřován zejména ve snižování či vyvznávání negativních důsledků spojených s chovem psů.⁷

Vedle regulační funkce je třeba poukázat rovněž na ustanovení § 24 odst. 2 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, které od 1. března 2001 zmocňuje obce k tomu, aby OZV upravily pravidla pro pohyb psů na veřejném prostranství a vymezily prostory pro volné pobíhání psů.

Subjekt poplatku

Poplatníkem je držitel psa, kterým může být nejen fyzická nebo právnická osoba, která psa vlastní, ale i osoba jiná, která se k němu chová a nakládá s ním, jako by jej vlastnila.

Držitel psa musí mít trvalý pobyt nebo sídlo na území České republiky. Pro určení místní příslušnosti k vyměření poplatku ze psů proto není rozhodné, kde držitel psa „pobývá“ nebo kde je pes chován, ale kde má držitel psa sídlo nebo trvalý pobyt podle příslušných ustanovení zákona o evidenci obyvatel, nebo trvalý pobyt podle příslušných ustanovení zákona o pobytu cizinců na území České republiky.

Poplatníky ve skupině fyzických osob tak jsou nejen občané České republiky, ale také cizinci mající na území ČR trvalý pobyt na základě povolení k pobytu dle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Poplatkovou povinnost však nemají cizinci s přechodným pobytem na území ČR bez ohledu na jeho délku.

Předmět (objekt) poplatku

Poplatek se platí ze psů starších 3 měsíců. Předmětem poplatku je držení (chov) psa, který je starší než tři měsíce. Věk psa je možno zjistit z jeho rodokmene

⁷ srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. ledna 2008, č. j. 2 Afs 107/2007-168 (publikovaný pod č. 1545 ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. 5/2008).

nebo na základě poplatníkem splnění ohlašovací povinnosti. Vybírat poplatek ze psů mladších možné není. Došlo by tím k rozšíření poplatkové povinnosti v rozporu se zákonem. Oproti tomu však obec může v rámci stanovených úlev a osvobození vybírat poplatek například až od jednoho roku stáří psa.

Vznik a zánik poplatkové povinnosti nelze vázat na okamžik splnění ohlašovací povinnosti poplatníka, tj. na den, kdy poplatník oznámil správci poplatku skutečnost, např. že pes dovršil stáří tří měsíců nebo naopak uhynul, ztratil se nebo změnil osobu držitele. Zpoplatněno je pouze skutečné držení psa.

Vyjmutí a osvobození od poplatku

Poplatek se neplatí ze psů, jejichž držitelem je osoba nevidomá, bezmocná nebo osoba, která je držitelem průkazu ZTP/P podle zvláštního právního předpisu⁸. Dále zákon o místních poplatcích přiznává osvobození od poplatku osobám provádějícím výcvik psů určených k doprovodu osob tělesně postižených. Osvobozeny od poplatku jsou i osoby provozující útulek pro opuštěné psy. Na základě závěrů rozsudku Nejvyššího správního soudu, č. j. Afs 107/2007-168 ze dne 23. ledna 2008, je žádoucí, aby obce nadále striktně neuplatňovaly požadavek zákona spočívající ve splnění podmínky, že útulek byl zřízen obcí jako orgánem státní správy. V neposlední řadě jsou od poplatku osvobozeny osoby, kterým zvláštní právní předpis určuje povinnost držení a používání psa. Takovým zvláštním právním předpisem je například zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů.

K uvedenému nutno dodat, že pojem osoba bezmocná byl v oblasti předpisů sociálního zabezpečení zrušen. Podle současné právní úpravy obsažené v zákoně o sociálních službách odpovídá tomuto pojmu vymezení osoby jako osoby závislé na pomoci jiné fyzické osoby podle zákona upravujícího sociální služby.

Obec musí zachovat rozsah osvobození, které je obsahem zákona o místních poplatcích. V kompetenci obce je možnost přiznat v obecně závazné vyhlášce i další osvobození od placení poplatku, popř. jeho snížení formou úlevy s ohledem na podmínky v obci.

Sazba poplatku

Pokud se jedná o sazbu poplatku, může obec poplatek za jednoho psa stanovit do maximální výše 1 500 Kč ročně. U každého druhého a dalšího psa téhož držitele může obec zvýšit tuto maximální výši sazby až o 50 %, tj. na částku 2 250 Kč. Zvýšenou sazbu za druhého a dalšího psa nelze vázat na počet psů nacházejících se v jedné domácnosti, ale pouze na zákonem vymezenou osobu poplatníka, kterým je držitel.

⁸ Zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů.

Zvláštní úprava sazby poplatku za psa platí v případě, pokud je poplatníkem poživatel invalidního, starobního, vdovského nebo vdoveckého důchodu, který je jeho jediným zdrojem příjmů, anebo poživatel sirotčího důchodu. V takovém případě může poplatek ze psa činit nejvýše 200 Kč, u druhého a každého dalšího psa téhož držitele až 300 Kč za kalendářní rok.

O jediný zdroj příjmů jde v případě, že poplatník nemá jiné příjmy než z uvedených důchodů. U poživatele sirotčího důchodu se splnění podmínky jediného zdroje příjmu nevyžaduje.

Sazba poplatku je nezbytnou náležitostí obecně závazné vyhlášky a musí být vyjádřena konkrétní finanční částkou. Z dikce zákona je zřejmé, že sazba za druhého a každého dalšího psa se určuje ve vztahu k horní hranici sazby stanovené zákonem, nikoliv podle konkrétní sazby přijaté obcí.

Vzhledem k regulační funkci poplatku ze psů je přípustné stanovit rozdílnou sazbu, například v závislosti na podmínkách, ve kterých jsou psi drženi (např. rodinný domek, bytový dům). Podle místních podmínek a potřeb může obec stanovit rozdílnou sazbu poplatku také podle určité lokality. **Poplatek se platí obci příslušné podle místa trvalého pobytu nebo sídla poplatníka.**

Poplatkovým obdobím je kalendářní rok

V případě držení psa po dobu kratší než jeden kalendářní rok zaplatí poplatník poplatek v poměrné části. Pokud tedy dojde k zániku poplatkové povinnosti (např. pes uhynie, ztratí se nebo se změní osoba držitele), platí se poplatek ve výši, která odpovídá počtu i započatých kalendářních měsíců držení psa. Pokud dojde ke změně místní příslušnosti správce poplatku, která nastane v důsledku změny trvalého pobytu nebo sídla poplatníka, je poplatek placen v poměrné části nově příslušné obci vždy až od počátku kalendářního měsíce následujícího po měsíci, ve kterém změna nastala.

Evidenční známky pro psy

V praxi se často v OZV vyskytuje ustanovení, dle kterého vydá správce poplatku poplatníkovi oproti zaplacení evidenční známku pro psa. Na to navazující uložení povinnosti držiteli opatřit psa známkou nebo nahlásit její ztrátu je však již překročením zákonného zmocnění zákona o místních poplatcích. V této souvislosti však obce často využívají zmocnění ze zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, a zavádějí povinnost označit psa známkou vydanou správcem poplatku, oproti zaplacení poplatku, jako pravidlo pro pohyb psů na veřejném prostranství. V rámci zákonného zmocnění takovou povinnost nesporně zavést lze, je však otázkou, nakolik je to rozumné vzhledem k tomu, že se po obci nepohybují pouze psi, jejichž držitelé mají na jejím území

trvalý pobyt nebo sídlo, platí obci místní poplatek a jsou jim vydány evidenční známky.

Zánik poplatkové povinnosti

Předmět poplatku a vznik poplatkové povinnosti je vymezen stářím psa. Poplatková povinnost ve většině případů skončí zánikem poplatkového objektu (pes uhynie, ztratí se), příp. změnou trvalého pobytu či sídla poplatníka (v daném případě však bude poplatník povinen poplatek hradit nově příslušné obci, pokud tato místní poplatek ze psů zavedla).

Otázky a odpovědi:

Útulky pro ztracené nebo opuštěné psy

❓ Otázka: Je poplatníkem poplatku ze psů osoba provozující útulek pro ztracené nebo opuštěné psy, který nebyl zřízen obcí?

Nejvyšší správní soud již v době před nabytím účinnosti NOZ (závěry rozsudku č. j. Afs 107/2007-168 ze dne 23. ledna 2008) upozornil na podstatu péče o opuštěné psy, která zjevně nespočívá v podnikání, tj. v činnosti vykonávané za účelem zisku, či v uspokojování vlastních zájmů útulku, nýbrž výhradně ve službě veřejnosti. Připomenul rovněž nezbytnost ústavně konformního výkladu předmětného ustanovení s poukazem na neexistenci srozumitelného a rozumného veřejného zájmu na nerovnosti spočívající v osvobození pouze těch útulků, které byly zřízeny obcemi. Nejvyšší správní soud dále dospěl k závěru, že osoba provozující útulek pro ztracené nebo opuštěné psy není držitelem psa (není tudíž poplatníkem), a to s ohledem na ustanovení, podle něhož: „*Držitelem je ten, kdo s věcí nakládá jako s vlastní nebo kdo vykonává právo pro sebe.*“

NOZ především nově stanoví, že „*Živé zvíře má zvláštní význam a hodnotu již jako smysly nadaný živý tvor. Živé zvíře není věcí a ustanovení o věcech se na živé zvíře použijí obdobně jen v rozsahu, ve kterém to neodporuje jeho povaze.*“. Východiskem nové právní úpravy již není pojetí zvířete jako movité věci, nesleduje se ani jeho hospodářský užitek, ale především povaha živého tvora a možnost vzniku citové vazby k novému pánovi (vlastníkovi). Obecně podle NOZ dále platí, že nález zvířete oznámí nálezce bez zbytečného odkladu obci, nelze-li z okolností poznat, komu má být vráceno. Osoba, která nalezené zvíře opatruje, o ně pečuje jako řádný hospodář, dokud se ho neujme vlastník. Je-li nalezeno zvíře zjevně určené k zájmovému chovu (typicky pes) a nepřihlásí-li se o ně nikdo do dvou měsíců od vyhlášení nálezce, nabude k němu nálezce vlastnické právo. Jinak podle nové právní úpravy ustanovení § 987 NOZ „*Držitelem je ten, kdo vykonává právo pro sebe.*“

Prohlásí-li nálezce obci, že zvíře nabyt nechce, a svěřil-li obec zvíře neodvolatelně osobě, která provozuje útulek pro zvířata, může tato osoba se zvířetem volně nakládat, pokud se o ně nikdo nepřihlásí do čtyř měsíců ode dne, kdy jí bylo zvíře svěřeno. Ze slov „*může volně nakládat*“ je možné dovozovat nabytí „*držby*“ vlastnického práva ke zvířeti na straně útulku. Není vyloučena situace, kdy si obec zvíře ponechá pro vlastní účely (např. dobrý hlídací pes pro ostrahu obecního majetku), takové řešení však zřejmě bude spíše ojedinělé, neboť péče o zvíře nebo zvířata může být pro obec velmi zatěžující a zákon ji nenutí k tomu, aby tak činila. Situaci bude obec zpravidla řešit právě prostřednictvím zvířecího útulku, jehož cílem a posláním bude především snaha nalézt zvířeti nového pána.

Z výše uvedeného lze dovodit, že závěry Nejvyššího správního soudu, zejména výše uvedená definice podstaty péče o opuštěné psy, korespondují s úpravou NOZ, přestože nabytí držby vlastnického práva psa na straně útulku není vyloučeno. I nadále lze osvobození všech útulků pro opuštěné psy opírat o neexistenci srozumitelného a rozumného veřejného zájmu na nerovnosti spočívající v osvobození pouze těch útulků, které byly zřízeny obcemi.

❓ Otázka: Obec má schválenou obecně závaznou vyhlášku o poplatcích ze psů, přičemž v obci žije v pronajatých rodinných domcích větší počet obyvatel, kteří nemají trvalý pobyt na území ČR a v těchto pronajatých nemovitostech mají v držení několik psů. Nejedná se ze strany obce o diskriminaci, když vybírá poplatky pouze od místních občanů?

Zákon o místních poplatcích stanoví, že poplatníkem je držitel psa, kterým je fyzická nebo právnická osoba mající trvalý pobyt nebo sídlo na území České republiky. Pokud by měl být poplatek placen tam, kde je pes skutečně chován, bez vazby na trvalý pobyt nebo sídlo, musela by být poplatková povinnost vázána na ohlašovací povinnost poplatníka k pobytu v obci, a s největší pravděpodobností by se zvýšila administrativní náročnost tohoto poplatku a ztížila kontrola plnění poplatkových povinností. V daném případě se proto o diskriminaci nemůže jednat, protože osoby, které nemají trvalý pobyt na území ČR, nejsou ze zákona poplatníky tohoto poplatku.

Snížená sazba poplatku při souběhu důchodů

❓ Otázka: Má na sníženou sazbu poplatku ze psa nárok i osoba, která pobírá současně starobní a vdovský (vdovecký) důchod?

Ano, souběh důchodů uvedených ve druhé větě ustanovení § 2 odst. 3 zákona o místních poplatcích není důvodem pro nepřiznání snížené sazby poplatku ze psa, pokud poplatník zároveň nemá jiný příjem než z uvedených důchodů.

Ustanovení § 2 odst. 3 věta druhá zákona o místních poplatcích: „*Sazba poplatku ze psa, jehož držitelem je poživatel invalidního, starobního, vdovského nebo*

vdoveckého důchodu, který je jeho jediným zdrojem příjmů, ... činí až 200 Kč za kalendářní rok.“

Výše podaný závěr byl dříve některými považován za sporný. Jeho důvodnost lze založit jak na vlastním textu výše zmíněného ustanovení, tak na srovnání současné právní úpravy s úpravami dřívějšími, případně na neexistenci logického zdůvodnění nepřiznání snížené sazby při souběhu důchodů.

Právní úprava před novelou (provedenou zákonem č. 229/2003 Sb.) nesporně přiznávala sníženou sazbu i v případě souběhu důchodů, což lze dovodit z tehdejšího souřadného výčtu jmenovaných důchodů. Novela do výčtu včlenila vdovecký důchod, a ačkoliv použila spojku „nebo“, stalo se tak mezi důchody, jejichž souběh není možný, a nelze proto tvrdit, že se tak změnil dřívější souřadný výčet důchodů. Úmysl zúžit okruh poplatníků, na něž se vztahuje snížená sazba, neobsahovala ani důvodová zpráva k uvedené novele.

Neexistuje pak ani věcný důvod k nepřiznání snížené sazby. K souběhu starobního důchodu s invalidním dojít nemůže. Úhrn příjmu poživitele starobního a vdovského (vdoveckého) důchodu může být často nižší než příjem jiné osoby požívající pouze starobní důchod. Pominout nelze ani dopady právní úpravy v průběhu času. Bude-li držitelkou psa poživatelka starobního důchodu, bude jí po dobu života manžela náležet snížená sazba poplatku. V případě úmrtí manžela by později z důvodu souběhu důchodů neměla nárok na sníženou sazbu, ačkoliv se její životní úroveň jistě nezvýší.

Pro zajímavost připomeňme ještě starší právní úpravu - vyhlášku Ministerstva financí č. 216/1988 Sb., o místním poplatku ze psů a o lázeňském poplatku, účinnou do 31. prosince 1990: *„Národní výbor stanoví výši poplatku ze psů za jednoho psa v rozpětí od 30 Kčs do 1000 Kčs ročně; jestliže je držitel psa osamělý důchodce do 400 Kčs ročně. Za každého dalšího psa se horní hranice tohoto rozpětí zvyšuje na 1500 Kčs.“*

Jediným protiargumentem - argumentem pro podporu názoru, že se termín „důchod, který je jediným zdrojem příjmu“, musí vykládat jako situace, kdy poplatníkovi plyne příjem pouze z jediného důchodu, by mohl být poukaz na předpisy sociálního zabezpečení ve znění účinném do 1. ledna 1996. Krom neaktuality zmíněné právní úpravy dlužno dodat, že tyto předpisy reagovaly i na situace souběhu (prostřednictvím limitů) a v některých případech tolerovaly i existenci příjmu z výdělečné činnosti (ve vymezeném rozsahu).

1.4.2. Poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt

Subjekt poplatku

Poplatníkem je fyzická osoba, která přechodně a za úplatu pobývá v lázeňském místě nebo v místě soustředěného turistického ruchu za účelem léčení nebo rekreace, pokud neprokáže jiný důvod svého pobytu. Poplatníkem je tedy osoba ubytovaná.

ZMP ani jiný zákon blíže nespecifikuje, **co se rozumí místem soustředěného turistického ruchu**. Dle Ministerstva pro místní rozvoj je třeba za místo soustředěného turistického ruchu nebo také středisko cestovního ruchu považovat sídelní útvar, jehož hlavním funkčním využitím a ekonomickým přínosem je právě cestovní ruch. Jedná se o lokalitu nabízející relativně komplexní infrastrukturu cestovního ruchu, která návštěvníkovi umožňuje realizaci variantních kombinací jeho forem. Za kritéria pro stanovení území obce „místem soustředěného cestovního ruchu“ lze tak obecně dovodit dostupnost a vybavenost území základní (dostatek ubytovacích a stravovacích kapacit, snadná dopravní dostupnost) a doplňkovou (kulturně-historická atraktivita území, možnost léčení, kulturní a sportovní zařízení, možnost trávení volného času) infrastrukturou cestovního ruchu. Vymezení takového území pak může být buď úzké, tj. pouze část obce, nebo široké, kdy obec za místo soustředěného cestovního ruchu zvolí celé katastrální území obce. Pro účely zavedení poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt je pak jedním z kritérií skutečnost, že v daném místě existují léčebná nebo rekreační zařízení, kde se návštěvníci rekreují nebo léčí za úplatu na dohodnutou dobu nebo na dobu vyplývající z účelu ubytování. Z uvedeného je zřejmé, že úplatnost pobytu fyzické osoby v daném místě je jedním z rozhodujících kritérií pro vybrání poplatku. Poplatku tak nepodléhá fyzická osoba, která prokáže jiný účel (důvod) svého pobytu, než je léčení nebo rekreace. Důkazní břemeno spočívající v prokazování jiného důvodu pobytu než je léčení či rekreace však nese poplatník, nikoliv správce poplatku.

Zavedení tohoto poplatku nepředchází vydání žádného zvláštního rozhodnutí, které by prohlašovalo nebo zařazovalo obec do kategorie obcí, které jsou místem soustředěného turistického ruchu. O této skutečnosti rozhodne obec zavedením tohoto poplatku obecně závaznou vyhláškou.

Předmět (objekt) poplatku

Předmětem poplatku je přechodný pobyt na území obce za účelem léčení nebo rekreace za úplatu.

Vyjmutí a osvobození od poplatku

Osvobození od poplatku stanoví zákon o místních poplatcích osobám s ohledem na určité sociální důvody. Poplatku ze zákona nepodléhají osoby nevidomé, bezmocné a osoby s těžkým zdravotním postižením, které jsou držiteli průkazu ZTP/P podle zvláštního právního předpisu a jejich průvodci. Poplatku dále nepodléhají osoby mladší 18 let a starší 70 let nebo osoby, na které náleží přídavky na děti nebo výchovné (např. studenti do 26 let) anebo vojáci v základní službě a osoby, které vykonávají civilní službu. Obec může zavést i další osvobození a úlevy, nemůže však tento zákonem vymezený okruh osob od poplatku osvobodit.

K uvedenému nutno dodat, stejně jako u poplatku ze psů, že pojem osoba bezmocná byl v oblasti předpisů sociálního zabezpečení zrušen. Podle současné právní úpravy obsažené v zákoně o sociálních službách odpovídá tomuto pojmu vymezení osoby, jako osoby závislé na pomoci jiné fyzické osoby podle zákona upravujícího sociální služby. Při aplikaci uvedeného ustanovení je rovněž nutno brát v úvahu skutečnost, že v právních předpisech v oblasti obrany došlo ke zrušení vojenské základní služby a dále, že z českého právního řádu bylo odstraněno výchovné.

Plátce poplatku

Poplatek ve stanovené výši vybírá pro obec ubytovatel, kterým je fyzická nebo právnická osoba, která přechodně ubytování poskytl; tato osoba je plátcem poplatku.

U tohoto poplatku tedy vždy vystupuje vedle poplatníka **další daňový subjekt, kterým je plátce**, tj. osoba, která odvádí správci poplatku poplatek vybraný od poplatníků. Není rozhodné, zda je plátce vlastníkem nebo nájemcem nemovitosti, ve které ubytování za úplatu poskytuje. Z daného vyplývá, že pokud obec zjistí při této formě vybírání poplatku jakékoliv nedostatky, obrací se na plátce a nikoliv na poplatníka. Není-li poplatek plátcem odveden včas nebo ve správné výši, vyměří mu správce poplatku poplatek platebním výměrem k přímé úhradě.

Ohlašovací povinnost

Ohlašovací povinnost ke vzniku a zániku poplatkové povinnosti, tedy na zahájení činnosti spočívající v poskytování ubytování za úplatu v lázeňském místě nebo v místě soustředěného turistického ruchu nebo ukončení této činnosti, je zákonem o místních poplatcích stanovena plátcem poplatku.

Ubytovatel je povinen vést v písemné podobě evidenční knihu, do které zapisuje dobu ubytování, účel pobytu, jméno, příjmení, adresu místa trvalého pobytu nebo místa trvalého bydliště v zahraničí a číslo občanského průkazu nebo cestovního dokladu fyzické osoby, které ubytování poskytl. Zápisy do evidenční

knihy musí být vedeny přehledně a srozumitelně. Tyto zápisy musí být uspořádány postupně z časového hlediska. Evidenční knihu ubytovatel uchovává po dobu 6 let od provedení posledního zápisu. Zpracování osobních údajů v evidenční knize se řídí zvláštním právním předpisem, kterým je zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Častým nedostatkem OZV bývá určování náležitostí a obsahu těchto knih. Náležitosti a podrobnosti vedení a uchovávání evidenčních knih upravuje přímo ZMP. Obce často tyto povinnosti do svých vyhlášek přejímají. Na taková ustanovení OZV je proto třeba pohlížet jako na *superfluum* (ustanovení nadbytečná) k zákonné úpravě, jež sama o sobě nemají normativní obsah, ale zároveň je nelze považovat ani za nezákonná, neboť v pouhé nadbytečnosti nelze spatřovat dostatečný důvod pro konstatování nezákonnosti. K překročení rámce zákonného zmocnění a porušení ustanovení čl. 2 odst. 3 Ústavy a čl. 2 odst. 2 LZPS by však došlo v případech rozšíření povinností například stanovením dalších údajů, které je ubytovatel povinen do evidenční knihy zaznamenávat.

Sazba poplatku

Sazba poplatku činí až 15 Kč za osobu a za každý i započatý den pobytu, není-li tento dnem příchodu. Obec může stanovit poplatek týdenní, měsíční nebo roční paušální částkou. Zda bude poplatek vybírán v obci po celý kalendářní rok nebo pouze v tzv. sezóně (toto období je třeba přesně vymezit v obecně závazné vyhlášce) nebo zda bude placen paušálně anebo za skutečné dny pobytu, záleží pouze na obci. Obec musí zvolit takový způsob zpoplatnění, který bude nejen odpovídat situaci v obci, ale také umožní kontrolu vybírání tohoto poplatku.

Otázky a odpovědi:

Povinnost předložit správci evidenční knihu

? **Otázka: Lze v OZV o místním poplatku za lázeňský a rekreační pobyt uložit ubytovateli povinnost předložit správci poplatku evidenční knihu k očíslování jejích stránek a označení razítkem obce?**

Povinnosti spojené s vedením evidenční knihy jsou taxativně stanoveny v § 3 odst. 4 ZMP. Předložení evidenční knihy správci poplatku k očíslování stránek a označení razítkem obce mezi ně nepatří.

Zpoplatnění ubytování v rodinných domech

? **Otázka:** Lze vybírat tento poplatek v případech, kdy přechodné ubytování k rekreaci za úplaty je poskytováno v zařízeních, která nejsou určena k poskytování přechodného ubytování?

Poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt platí fyzická osoba, která za úplaty pobývá v lázeňském místě nebo v místě soustředěného turistického ruchu za účelem rekreace nebo léčení, pokud neprokáže jiný důvod pobytu. Úplatnost pobytu fyzické osoby v daném místě je jedním z rozhodujících kritérií pro vybrání místního poplatku. Charakter ubytovacího zařízení není rozhodný. Zákon v případě tohoto poplatku nestanoví, že mu podléhá pouze pobyt v zařízeních určených pro přechodné ubytování, tj. v hotelu, motelu, penzionu apod. Poplatek lze tedy vybírat např. i za ubytování v rodinných domech nebo bytových jednotkách.

Osoby starší 18 let ubytované za úplaty při sportovních aj. pobytech

? **Otázka:** Jsou poplatníky tohoto poplatku osoby starší 18 let přechodně ubytované za úplaty při pobytech spojených např. s jazykovou výukou nebo při sportovních pobytech (lyžařský výcvik, sportovní soustředění od-
dílů)?

Poplatníkem poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt je fyzická osoba splňující podmínky v zákoně o místních poplatcích, pokud se na ni nevztahuje osvobození stanovené zákonem nebo obecně závaznou vyhláškou. Rozhodujícím hlediskem je účel pobytu, poplatek se platí za pobyt za účelem léčení nebo rekreace. Prokázání jiného důvodu pobytu než je léčení nebo rekreace je na poplatníkovi. Nositelem povinnosti prokazovat, že šlo o odlišný účel pobytu, je ubytovaný. Pro správce poplatku je poplatníkem, pokud sám neprokáže opak. V uvedeném případě tedy budou osoby starší 18 let poplatníky uvedeného poplatku, pokud je lyžařský výcvik nebo jazyková výuka součástí jejich rekreace, pokud však prokážou, např. že byly na uvedenou akci vyslány zaměstnavatelem nebo že jsou studující, ubytovatel by poplatek vybrat neměl.

Povinnost zaplatit zálohu, případně celý poplatek předem

? **Otázka:** Lze v OVZ o místním poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt stanovit poplatníkovi povinnost zaplatit ubytovateli poplatek předem za předpokládanou dobu pobytu?

Obecně závazná vyhláška obce nezasahuje do vztahu mezi poplatníkem (ubytovaným) a plátcem. Lhůtu splatnosti, v níž je ubytovatel (plátcem) povinen poplatek vybrat od poplatníků odvést obecnímu úřadu, jakožto správci poplatku, sta-

noví obecně závazná vyhláška. Poplatník (ubytovaný) odvádí částku odpovídající poplatku plátcí (ubytovateli) zpravidla zároveň s úhradou za pobyt.

1.4.3. Poplatek za užívání veřejného prostranství

Předmět poplatku

Poplatek se vybírá za zvláštní užívání veřejného prostranství, kterým se rozumí provádění výkopových prací, umístění dočasných staveb a zařízení sloužících pro poskytování prodeje a služeb, pro umístění stavebních nebo reklamních zařízení, zařízení cirkusů, lunaparků a jiných obdobných atrakcí, umístění skládek, vyhrazení trvalého parkovacího místa a užívání tohoto prostranství pro kulturní, sportovní a reklamní akce nebo potřeby tvorby filmových a televizních děl. Z akcí pořádaných na veřejném prostranství, jejichž výtěžek je určen na charitativní a veřejně prospěšné účely, se poplatek neplatí.

Z dikce zákona o místních poplatcích vyplývá, že poplatek se vybírá za užívání veřejného prostranství takovým způsobem, kdy jeho užívání jedním nebo několika uživateli brání obecnému užívání širokou veřejností, tzn., že nikdo, mimo ně, nemůže toto veřejné prostranství po určitou dobu užívat. **Způsoby zvláštního užívání veřejného prostranství, které jsou zpoplatněny místním poplatkem, uvádí ZMP v taxativním výčtu.** Jiný způsob užívání veřejného prostranství nelze tímto poplatkem zpoplatnit. Zpoplatněním např. „*jakéhokoliv užití bránícího obecnému užívání*“ by obec stanovila povinnost nad rámec a mimo meze zákona.⁹ Důvodem pro stanovení **zpoplatnění zvláštního užívání veřejného prostranství** je snaha o minimalizaci omezení týkajících se užívání daných prostor veřejností ve prospěch určitého subjektu. Poplatek má, vedle funkce fiskální, především úlohu regulační.¹⁰

Pojem veřejného prostranství je v zákoně o místních poplatcích vymezen odkazem na ustanovení § 34 zákona o obcích. Ve smyslu citovaného ustanovení se za veřejné prostranství považují všechna náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejná zeleň, parky a další prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru. Jedná se o příkladný výčet míst, která obec může ve své obecně závazné vyhlášce určit za veřejná prostranství pro účely místního poplatku.

Nelze přitom dovodit zákaz označení určitého prostranství přístupného bez omezení každému za veřejné jen proto, že vlastnické právo k němu svědčí fyzické

⁹ srov. též nálezy Ústavního soudu ze dne 20. listopadu 2001 sp. zn. Pl. ÚS 20/01 (publikovaný pod č. 8/2002 Sb. a č. 176 ve Sbírce nálezů a usnesení Ústavního soudu sv. 24).

¹⁰ viz též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. července 2009, č. j. 9 Afs 86/2008–89.

či právnické osobě¹¹. Vlastníci takového pozemku mají možnost bránit se (soudkovopravní cestou) zvláštnímu užívání jejich pozemku, nikoliv však užívání obecnému.

Konečně ani skutečnost, že pozemek, který je svým charakterem veřejným prostranstvím ve smyslu § 34 zákona o obcích, je reálně užíván pouze jednou osobou, nemá na charakter pozemku žádný vliv. Podstatné pro posouzení charakteru tohoto pozemku je to, zda je bez omezení volně přístupný komukoli dalšímu a slouží tak obecnému užívání.¹²

Obec je tedy při označení veřejného prostranství na jejím území zpoplatňovaném místním poplatkem vázána shora citovanou zákonnou definicí veřejného prostranství obsaženou v ustanovení § 34 zákona o obcích, za zásadní lze přitom považovat, že při vymezování veřejného prostranství je nezbytné vycházet z jeho podstaty, tj. že se jedná o prostranství, jehož užívání je určeno široké veřejnosti. Určitá prostranství se tak nestávají veřejnými pouhým prohlášením obce či jejich zařazením do OZV, aniž by splňovala zmíněný definiční znak obecné přístupnosti a užitelnosti. Takové prohlášení má ryze deklaratorní účinky, kdy obec v OZV pouze konstatuje, že příslušný pozemek je veřejným prostranstvím.

Protože zpoplatnění zvláštního užívání veřejného prostranství se nemusí týkat všech veřejných prostranství, ale pouze těch, která jsou pro účely poplatkové povinnosti za zvláštní užívání vymezena obecně závaznou vyhláškou obce, **je důležité místa, jež podléhají poplatku za užívání veřejného prostranství, v OZV přesně specifikovat**. To znamená, aby taková prostranství byla v obecně závazné vyhlášce určena co možná nejpresněji (např. uvedením místního názvu či parc. čísla), jejich lokalizace byla dostatečně konkrétní, nevyvolávala žádné interpretační pochybnosti, a tím byla vyloučena jejich záměna a současně nebyla narušena právní jistota jejich vlastníků.¹³

Považuje se za vhodné zanést do OZV např. plánek obce s katastrálním vyznačením příslušných prostranství, případně uvedení jiného přesného popisu předmětných veřejných prostranství (označení místním názvem či uvedení parcelního čísla).

Naopak pro splnění této povinnosti není dostačující pouhé uvedení definice veřejného prostranství, dle které se za veřejné prostranství považují všechna náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejná zeleň, parky a další prostory přístupné

¹¹ viz např. rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 21. června 2006, č. j. 57 Ca 37/2004-105 (publikovaný pod č. 1588 ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. 6/1008).

¹² viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. října 2005, č. j. 5 As 49/2004-77 (publikovaný pod č. 774 ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. 2/2006).

¹³ srov. nálezy Ústavního soudu sp. zn. 14/95 (publikovaný pod č. 280/1995 Sb. a č. 68 ve Sbírce nálezů a usnesení Ústavního soudu sv. 4), nálezy sp. zn. Pl. ÚS 21/02, Pl. ÚS 50/03, Pl. ÚS 1/05 (publikovaný pod č. 302/2005 Sb.) nebo nálezy publikovaný pod č. 211/2005 Sb.

každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru.

Ustanovení OZV odkazující v případech pochybností, zda se jedná o veřejné prostranství, které podléhá zpoplatnění či nikoli, na rozhodnutí obecního úřadu (příp. zastupitelstva obce) je rovněž v rozporu se ZMP. K určení zpoplatněných veřejných prostranství je zmocněno pouze zastupitelstvo obce, které je nadáno normotvornou pravomocí. Delegation takové pravomoci na obecní úřad tak není vůbec přípustná. Avšak ani pokud by mělo rozhodovat samo zastupitelstvo obce, nelze toto přijmout, neboť by se jednalo o individuální rozhodování, které by bylo nutné přenést opět do normativní podoby prostřednictvím novely původní obecně závazné vyhlášky, kterou zastupitelstvo obce doplní sporná veřejná prostranství do výčtu míst podléhajících zpoplatnění. Taková norma pak bude nadána mocí zakládat právní vztahy pouze do budoucna, nikoliv zpětně, a to z důvodu nepřípustnosti retroaktivity (zpětné účinnosti) v českém právu.

Subjekt poplatku

Poplatníky jsou fyzické i právnické osoby, které užívají veřejné prostranství výše uvedeným zvláštním způsobem. Vlastnictví k místům určeným ve vyhlášce za veřejné prostranství, jehož zvláštní užívání podléhá poplatku, není rozhodující. U tohoto poplatku je nutné připomenout zásadu, že poplatková povinnost je nepřenosná.

Je nutno sledovat také okolnost, v čí prospěch a za jakým účelem se veřejné prostranství takto užívá. Např. v případě umístění stavebního zařízení či skladování materiálu je poplatníkem osoba, která získala stavební povolení (investor) a nikoli dodavatel stavebních prací (zhotovitel).

Při zpoplatnění zvláštního užívání veřejného prostranství místním poplatkem může dojít k souběhu se soukromoprávní platbou za užívání tohoto prostranství (např. nájem, podnájem), kdy vedle poplatku za užívání veřejného prostranství je poplatník současně nájemcem tohoto pozemku. Dohoda s vlastníkem však nenahrazuje místní poplatek za užívání veřejného prostranství, lze však pro případy, kdy s poplatníkem bude zároveň uzavřena nájemní smlouva, doporučit takové osoby od místního poplatku osvobodit, a to nejen osoby, které mají uzavřenou nájemní smlouvu s obcí, ale i osoby, které uzavřely nájemní smlouvu na užívání veřejného prostranství s jinou osobou, vlastníci veřejné prostranství, než je sama obec.

Vyjmutí a osvobození od poplatku

ZMP stanoví, že poplatku za užívání veřejného prostranství spočívajícího ve vyhrazení trvalého parkovacího místa nepodléhají osoby zdravotně postižené

a dále, že se poplatek neplatí také z akcí pořádaných na veřejných prostranstvích, jejichž výtěžek je určen na charitativní a veřejně prospěšné účely.

V rámci zákonného zmocnění může obec podle svých podmínek a potřeb upravit v OZV také vlastní okruh osob pro osvobození nebo úlevu na poplatku. V tomto osvobození by obec měla případně zohlednit možnost výkonu vlastnického práva tak, aby reagovala na jeho ochranu, pokud pozemek, který spadá do veřejného prostranství, zvláštním způsobem užívá jeho vlastník (spoluvlastník).

Běžně se vyskytují osvobození např. za užívání veřejných prostranství pro potřeby obce, neboť by se mohlo zdát nerozumné, aby obec vydávala prostředky svého rozpočtu proto, aby se staly následně opět jejím příjmem. Osvobození se zavádí zpravidla pro umístění skládek stavebního materiálu v souvislosti s realizací stavby, a to po dobu platnosti vydaného stavebního povolení. V případě osvobození (či úlevy) od placení místního poplatku, které obec poskytuje sama sobě (případně společně, v nichž má majetkový podíl), je však nutno upozornit na možné narušení hospodářské soutěže či neoprávněné poskytnutí veřejné podpory, které může být předmětem zkoumání ze strany Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže.

Ohlašovací povinnost

Poplatkovou povinnost nelze vázat na splnění ohlašovací povinnosti k ukončení užívání veřejného prostranství ani na uvedení veřejného prostranství do původního stavu.

Příklad: Pokud by totiž bylo uvedením do původního stavu rozuměno např. znovu zatravnění plochy porušené jejím užíváním, byl by nucen poplatník platit poplatek i za dobu, kdy již veřejné prostranství fakticky neužíval. Obdobné lze konstatovat při vázání ukončení poplatkové povinnosti na okamžik, od kterého je možné veřejné prostranství opětovně obecně užívat.

Sazba poplatku

Sazba poplatku činí až 10 Kč za každý i započatý m² užívaného veřejného prostranství a každý i započatý den. Za užívání veřejného prostranství k umístění prodejních nebo reklamních zařízení, lunaparků a jiných atrakcí může obec zvýšit sazbu až na její desetinásobek. Dále může obec stanovit poplatek týdenní, měsíční nebo roční **paušální částkou**.

Využije-li obec možnosti zvýšené sazby, musí v obecně závazné vyhlášce sazbu stanovit rovněž konkrétní částkou, a to s přiřazením ke konkrétnímu zvláštnímu způsobu užívání veřejného prostranství. Při stanovení poplatku tzv. "paušálem" není obligatorní náležitostí dohoda obce s poplatníkem.

Častým nedostatkem OZV bývá určení denní paušální částky nebo naopak určení paušální částky za m² bez současného stanovení sazby za m² a den. Paušální částka by také měla zachovávat určité proporce k denní sazbě.

Otázky a odpovědi:

Zábor veřejného prostranství

? Otázka: Je správné stanovení paušální částky za zábor předzahrádek dle velikosti záboru, např. do 10 m² 1 000 Kč, 11 - 20m² 2 000 Kč, atd.?

Obecně lze odpovědět, že v uvedeném případě „předzahrádek“ je takovéto stanovení paušální sazby poplatku v obecně závazné vyhlášce možné, byť lze spíše doporučit stanovení sazby za každý i započatý m². Zákon o místních poplatcích v případě poplatku za užívání veřejného prostranství nečiní použití vyhláškou upravené paušální sazby závislým na dohodě s poplatníkem. Je proto třeba při úpravě sazby v obecně závazné vyhlášce mít na zřeteli účel zavedení a vybírání poplatku paušální částkou, kterým je především zjednodušení administrativy spojené se správou poplatku. Maximální hranice paušální sazby poplatku by proto neměla překročit výši poplatku, jež by byla poplatníkovi stanovena při použití sazby za každý i započatý m² a každý i započatý den. Obec by měla mít při přijímání obecně závazné vyhlášky odůvodněno, proč stanoví paušální sazbu poplatku v dané konkrétní výši. Správce poplatku pak při stanovení poplatku paušální částkou musí mít zdůvodněno, proč k jejímu použití přistoupil.

? Otázka: Lze vybírat poplatek za užívání veřejného prostranství, pokud majitel nemovitosti z důvodu jejího technického stavu vymezí prostor na chodníku, kde se nelze pohybovat - k zamezení zranění osob - např. pády úlomků říms a podobně? Nejedná se o lešení.

Za popsanych podmínek jde nepochybně o omezení obecného užívání veřejného prostranství. Zákon o místních poplatcích však umožňuje zavést a vybírat poplatek pouze v případě vyjmenovaných druhů zvláštního užívání veřejného prostranství. Pokud se nejedná o lešení ani jiné stavební zařízení, tedy zařízení umístěné na veřejném prostranství za účelem provedení stavební činnosti, nebude možno takovýto zábor zpoplatnit poplatkem za užívání veřejného prostranství. Patrně by se však mohlo jednat o zvláštní užívání místní komunikace dle zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

? Otázka: Obchodník vyvěsí nad úroveň chodníku své zboží na věšáky. Lze vybírat v tomto případě za zábor veřejného prostranství poplatek?

Zde by se patrně mohlo jednat o poplatek za umístění reklamního zařízení či případně zařízení prodejního. Tyto případy je třeba posuzovat individuálně. Záleží

na tom, zda dochází k ovlivnění průchozího prostoru a tím k záboru veřejného prostranství (chodníku). Je-li takovéto reklamní zařízení umístěno v takové výšce, že nedochází k omezení obecného užívání veřejného prostranství, k záboru veřejného prostranství nedochází a poplatek nebude možno vybrat. Pokud by bylo třeba se zařízení vyhybat, pak lze postupovat způsobem, že bude pomocí průřezu tohoto zařízení na plochu stanoven rozsah záboru veřejného prostranství a tento zábor zpoplatněn.

Pojízdné prodejny k poskytování prodeje a služeb

❓ Otázka: Mohou obce zpoplatnit poplatkem za užívání veřejného prostranství také pojezdny prodejny, když de facto nezpůsobují zábor veřejného prostranství jako klasické stánky, reklamní poutače apod.?

Pokud jde o tento způsob užívání veřejného prostranství, je třeba upozornit na rozsudky některých krajských soudů (zejm. rozsudek Krajského soudu v Brně sp. zn. /SJS/ 29 Ca 92/99) vztahující se ke zpoplatnění zvláštního užívání veřejného prostranství umístěním prodejního zařízení a odlišit různé typy tzv. pojezdných prodejen.

Především je třeba odlišit situace, kterých se týká výše uvedený rozsudek Krajského soudu v Brně, kdy dochází k prodeji z ložné plochy vozidel nepravidelně na větším počtu míst v obci, která nejsou speciálně pro prodej z ložné plochy vozidel vyčleněna a zastávky vozidla, při nichž je realizován prodej, jsou krátké. K tomuto případu dospěl Krajský soud v Brně k těmto závěrům:

1. Prodejní zařízení k poskytování služeb ve smyslu ustanovení § 4 odst. 1 zákona o místních poplatcích je věc určená k tomu, aby byla používána při prodeji zboží tím způsobem, že zboží z ní bude nabízeno s možností bezprostředního uzavření kupní smlouvy, případně v ní zboží může být současně též vystaveno či uskladněno.
2. Význam pojmu „umístit“ (prodejní zařízení) - nejedná se o právní pojem, a proto je nutné jeho význam dovodit z výkladu jazykového, v němž dle názoru Jazykového ústavu České akademie věd v Praze znamená „dát věc na místo, určit pro ni místo“. Uvedený pojem lze tedy v kontextu zákona o místních poplatcích vyložit pouze tak, že k umístění prodejního zařízení dojde tehdy, je-li předem pro toto zařízení prostorově vymezena část veřejného prostranství, kde bude následně toto zařízení postaveno.
3. Krátké prodejní zastávky vozidel na pozemních komunikacích (v rozsahu několika minut) není možné posuzovat jako umístění prodejního zařízení na veřejném prostranství ve smyslu ustanovení § 4 odst. 1 zákona o místních poplatcích.
4. Automobily kritéria prodejního zařízení mohou splňovat, neboť jde o speciálně upravená dodávková vozidla sloužící k okamžitému prodeji nabízeného

zboží z ložné plochy. V případě krátkých prodejních zastávek však nedochází dle závěru soudů k „umístění prodejního zařízení“ neboť tato vozidla (byť zastavují za účelem prodeje v určitém předem ohlášeném čase a lokalitě) nezastavují na konkrétním, správním orgánem vymezeném místě. Dle názoru soudů je žádoucí, aby předem byla prostorově vymezena část veřejného prostranství, kde bude následně toto zařízení postaveno. Pokud by se však jednalo o situace, kdy je z ložné plochy vozidla realizován např. prodej sezónního ovoce či zeleniny po delší dobu a vozidlo stojí na místě, které je pro prodej z ložné plochy vozidel určeno např. tržním řádem, po delší dobu (několik hodin), jednalo by se podle našeho názoru o zvláštní užívání veřejného prostranství, které by mohlo být zpoplatněno. V praxi však obce zpravidla takový prodej podporují tím, že veřejná prostranství určená k prodeji z ložné plochy vozidel nezahrnou mezi veřejná prostranství podléhající poplatku za užívání veřejného prostranství či případně tento způsob prodeje osvobozují, stejně jako případy, kdy do některé z částí obce zajíždí pravidelně pojízdná prodejna umožňující obyvatelům této části nákup základních potravin. Není rozhodné, zda prodejní zařízení stojí na kovových či dřevěných opěrkách či na kolech. Důležité je místo, kde k prodeji dochází. Prodejní zastávky vozidel na pozemních komunikacích není možné posuzovat jako umístění prodejního zařízení na veřejném prostranství ve smyslu ustanovení § 4 odst. 1 zákona o místních poplatcích, pokud tato vozidla (byť zastavují za účelem prodeje v určitém předem ohlášeném čase a lokalitě) nezastavují na konkrétním, správním orgánem vymezeném, místě. Jestliže se prodej uskutečňuje na předem prostorově vymezené části veřejného prostranství, jedná se o zábor, který poplatku podléhá.

Zvýšení sazby poplatku na desetinásobek

? **Otázka: Je v souladu se zákonem, aby obec v OZV stanovila sazbu místního poplatku za užívání veřejného prostranství na desetinásobek při užívání veřejného prostranství pro umístění cirkusů?**

ZMP v § 4 odst. 4 taxativně určuje, kdy je možné poplatek zvýšit na desetinásobek. Zvýšená sazba může být využita pouze při umístění prodejních nebo reklamních zařízení, lunaparků a jiných atrakcí. Za umístění cirkusů je možné stanovit sazbu nejvýše 10 Kč za m² a den, protože nejsou uvedeny mezi zařízeními, u nichž je možno zvýšenou sazbu použít. ZMP totiž v ustanovení § 4 odst. 1 odlišuje zařízení cirkusů od lunaparků a jiných obdobných atrakcí.

Stanovení paušální sazby

? **Otázka:** Jakým způsobem by měla být stanovena paušální částka místního poplatku? Měl by být zachován nějaký vztah k denní sazbě poplatku?

Způsob stanovení paušální částky poplatku zákon o místních poplatcích neurčuje. Paušální částka především směřuje ke zjednodušení poplatkového řízení při výběru poplatku. Měla by ovšem zachovávat určité proporce k denní sazbě, aby jejím využíváním nedocházelo k obcházení zákonem stanovené maximální výše „denní“ sazby poplatku.

Povinnost zaplatit poplatek předem

? **Otázka:** Lze uložit povinnost zaplatit místní poplatek před vznikem poplatkové povinnosti např. formulací: *„Poplatník je povinen uhradit místní poplatek za užívání veřejného prostranství 3 dny před zahájením jeho užívání.“*, i když poplatková povinnost fakticky nevznikla? Lze uložit ohlašovací povinnost ke vzniku poplatkové povinnosti např. takto: *„Poplatník je povinen ohlásit vznik poplatkové povinnosti 5 dnů před zahájením užívání veřejného prostranství?“*.

Poplatková povinnost vzniká, jestliže nastanou skutečnosti zakládající poplatkovou povinnost podle zákona o místních poplatcích a za předpokladu, že obcí byla vydána příslušná OZV, tj. poplatek byl zaveden. Je pravdou, že splatnost poplatku stanoví podle § 14 ZMP obec ve své kompetenci obecně závaznou vyhláškou. Nutno však brát v úvahu skutečnost, že **splatnost znamená stanovení lhůty pro zaplacení poplatku osobě, která má, resp. které vznikla, poplatková povinnost**. K tomu připomínáme ustanovení § 135 odst. 3 daňového řádu, podle něhož „*Daň je splatná v poslední den lhůty stanovené pro podání řádného daňového tvrzení.*“. Přestože řádné daňové tvrzení se v řízení o místních poplatcích nepoužije, domníváme se, že princip uvedeného ustanovení daňového řádu by měl být respektován i v oblasti místních poplatků, alespoň v tom smyslu, že lhůta splatnosti by mohla být stanovena nejdříve v poslední den lhůty stanovené pro splnění ohlašovací povinnosti. Možné komplikace a dopady na správu poplatku blíže nerozvádíme, lze je ale předpokládat, zejména při vyměřování poplatku, např. když poplatek nebude zaplacen ve správné výši.

Podle našeho názoru stanovení splatnosti poplatku sice patří do kompetence obce, nelze ji však stanovovat zcela „libovolně“.

Ohlašovací povinnost (tj. ke vzniku a zániku poplatkové povinnosti) upravuje § 14a ZMP, ohlásit je nutné mj. **údaje rozhodné pro stanovení výše poplatkové povinnosti**. V obecně závazné vyhlášce stanovená povinnost ohlásit správci poplatku předem předpokládanou dobu, místo a výměru užívání veřejného prostranství odpovídá cit. ustanovení ve vztahu ke konkrétnímu poplatku, tj. poplatku

za zvláštní užívání veřejného prostranství. K tomu dodáváme, že do kompetence obce patří rovněž **stanovení lhůty pro plnění ohlašovací povinnosti** s tím, že **lhůta pro ohlášení změn** v dříve ohlášených údajích je stanovena zákonem a činí **15 dnů ode dne, kdy změna nastala**. Možné komplikace a dopady na správu poplatku lze při „stanovení splatnosti předem“ rovněž předpokládat.

Odvod poplatku třetí osobou odlišnou od poplatníka

? **Otázka:** Pro usnadnění inkasa poplatku za užívání veřejného prostranství je výběr poplatku svěřen třetí osobě, např. správci tržnice, pořadateli pouti. Tato osoba pak odvede obci jakýsi předem domluvený paušál. Sama však není poplatníkem daného poplatku, neboť sama veřejné prostranství zpoplatňovaným způsobem nevyužívá. Dochází tak ze strany obce k porušení § 14 odst. 3 ZMP a nutí obec de facto daňové subjekty k přenosu daňové povinnosti, který je ustanovením § 241 daňového řádu zakázán?

Podle § 4 odst. 2 ZMP platí poplatek za užívání veřejného prostranství fyzické i právnické osoby, které užívají veřejné prostranství způsobem v zákoně uvedeným. Podle § 1 ZMP vybírá poplatek obec. Způsob placení upravuje § 163 daňového řádu. Poplatky se platí příslušnému správci poplatku. Výkon správy místních poplatků je zákonem svěřen obecnímu úřadu. Ustanovení § 163 odst. 3 daňového řádu určuje možnosti, jakým způsobem lze poplatky platit. Mimo jiné je zde zakotvena také možnost platit poplatek v hotovosti osobám pověřeným správcem poplatku výhradně k přijímání plateb poplatků od poplatníků v hotovosti. Takovými osobami lze ovšem v kontextu daňového řádu ve spojení se zákonem o místních poplatcích rozumět zaměstnance obce zařazené do obecního úřadu, který je správcem poplatku (podle § 163 odst. 1 daňového řádu se totiž daně platí příslušnému správci daně). Na přijatou platbu je správce poplatku povinen vydat potvrzení. Poplatník zaplatí poplatek ve výši určené příslušnou OZV. Správce tržnice či pořadatel pouti v případě poplatku za užívání veřejného prostranství nemá ani postavení plátce, který by byl oprávněn poplatek od poplatníků vybrat a odvést jej správci poplatku. V popsáném případě tedy dochází při správě poplatku k porušení daňového řádu a zákona o místních poplatcích. S platbou od takové osoby by však měl správce poplatku zacházet v intencích ustanovení § 164 odst. 4 daňového řádu, podle kterého je správce daně povinen přijmout každou platbu daně, i když není provedena daňovým dlužníkem a zachází s ní stejným způsobem, jakoby ji vykonal daňový subjekt.

1.4.4. Poplatek ze vstupného

Předmět poplatku

Obce mohou různé akce zatížit různě vysokými poplatky, popř. poplatek neukládat. Zároveň mohou vybraným subjektům nebo pro vybrané aktivity poplatky nestanovit. Nutno však vždy dbát na dodržení principu nediskriminace.

Poplatek se vybírá ze vstupného na kulturní, sportovní, prodejní nebo reklamní akce, sníženého o daň z přidané hodnoty, je-li v ceně vstupného obsažena. Obec může zavést poplatek pro všechny druhy akcí nebo pouze pro některé. V případě, že chce obec zpoplatnit pouze některé druhy akcí (např. pouze prodejní a reklamní akce), je třeba, aby v obecně závazné vyhlášce uvedla, že předmětem poplatku jsou pouze tyto druhy akcí. Další možností je druhy akcí, které podléhají poplatku, ale obec je nechce zpoplatňovat, od poplatku osvobodit.

Předmětem poplatku je tedy **vybrané vstupné**¹⁴, a to bez ohledu na to, z jakých složek se cena vstupenky skládá. Je-li součástí vstupného další služba, je třeba, aby pořadatel vyčíslil částku za službu a vstup zvlášť. Není-li částka za jinou službu vyčleněna, považuje se za vstupné celá částka.

Vstupným se pro účely zákona o místních poplatcích rozumí peněžitá částka, kterou účastník akce zaplatí za to, že se jí může zúčastnit.

Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku uvedl, že pojem „vstupné“ obsažený v ZMP je třeba v zásadě vykládat z pozice účastníka akce. Vstupným je pak třeba rozumět souhrn veškerých finančních částek, jejichž zaplacením je podmíněn vstup, resp. účast účastníka na akci, bez ohledu na to, za co byly tyto částky konkrétně zaplacený nebo na jaký účel byly využity pořadatelem akce.

Vybrané vstupné se snižuje o daň z přidané hodnoty, je-li v ceně vstupného obsažena. Jestliže je pořadatel akce plátcem daně z přidané hodnoty a výnos této daně odvádí státu, je logické, že není předmětem poplatku ze vstupného v úhrnné vybrané částce, ale až po snížení o daň z přidané hodnoty. Stanovení definice má zejména zamezit pořadatelům akcí fiktivně zaměňovat faktické vstupné např. za povinnou konzumaci nebo místenku a následně odmítat platit místní poplatek.

Subjekt poplatku

Poplatníkem je fyzická nebo právnická osoba, která akci pořádá. I u tohoto poplatku nutno připomenout zásadu, že poplatková povinnost je nepřenosná.

¹⁴ k pojmu vstupné se vyjádřil Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku č. j.: 1 Afs 5/2011 – 86.

Ohlašovací povinnost

Obce často v obecně závazných vyhláškách o místním poplatku ze vstupného ukládají poplatníkovi povinnost před konáním akce předložit správci poplatku k orazítkování vstupenky a po skončení akce předložit neprodané vstupenky. Uložení takové povinnosti je nad rámec povinností, které je v této souvislosti podle zákona o místních poplatcích i daňového řádu v rámci ohlašovací povinnosti možné uložit. Není navíc stanoveno, že je povinností pořadatele vydávat oproti zaplacenému vstupnému vstupenku. Konají se také akce, kde se zaplacení vstupného dokládá jiným způsobem.

Vyjmutí a osvobození od poplatku

Od poplatku jsou ze zákona osvobozeny akce, jejichž celý výtěžek je určen na charitativní a veřejně prospěšné účely. Zákon sice nevymezuje pojem výtěžek, ale z jeho dikce je zřejmé, že výtěžkem se rozumí částka, která pořadateli zůstane po odpočtu nákladů na realizaci akce. Při vymezení toho, co se rozumí charitativními a veřejně prospěšnými účely, je nutné vyjít z obecného významu slov.

Vstupné z prohlídek kulturních památek nelze zpoplatňovat a návštěvu hradu či zámku nelze pokládat za kulturní akci ve smyslu zákona o místních poplatcích. ZMP předpokládá vybírání poplatku ze vstupného v případech, kdy jde o jednorázovou kulturní akci, např. výstavu, taneční zábavu, konkrétní divadelní představení apod. Kromě toho jsou prostředky z vybraného vstupného na hrady a zámky jednoznačně určeny pro veřejně prospěšné účely se zaměřením na financování oprav a údržby objektů chráněných památkovými úřady a v takovém případě se místní poplatek neplatí.¹⁵

Obec je v OZV oprávněna stanovit případná další **osvobození nebo úlevy** pro určité akce nebo určitý okruh poplatkových subjektů. V OZV lze stanovit povinnost platit poplatek jen za některé z okruhu akcí v ZMP uvedených.

Základ a sazba poplatku

Základem pro výpočet poplatku ze vstupného je vybrané vstupné snížené o částku daně z přidané hodnoty, je-li v ceně vstupného obsažena.

Pouze u tohoto poplatku je **sazba** upravena procentuální částkou a činí až 20 % z úhrnné částky vybraného vstupného bez (případné) daně z přidané hodnoty. Obec může (zejména pro případy opakujících se akcí) stanovit výši poplatku **po dohodě s poplatníkem paušální částkou**. Výše paušální částky však musí být předmětem právní úpravy přímo v obecně závazné vyhlášce, nikoliv jednotlivého poplatkového řízení.

¹⁵ viz nálezy Ústavního soudu ze dne 14. června 1994 sp. zn. Pl. ÚS 20/93 (publikovaný pod č. 141/1994 Sb. a č. 33 ve Sbírce nálezů a usnesení Ústavního soudu sv. 1).

Co se rozumí „po dohodě s poplatníkem“ vymezuje Ústavní soud např. v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 24/06: „... předmětem dohody může být pouze to, jestli obec bude vybrat daň v podobě OZV, nebo ve výši paušálu stanoveném obcí. Paušální částku nelze stanovit ad hoc pro konkrétní individuální případ, ale sazba paušálu musí být v OZV konkrétně vymezena s tím, že na „dohodě s poplatníkem“ bude pouze otázka, zda se v jeho případě aplikuje poplatek stanovený procentní sazbou nebo paušálně. Pokud by obec v OZV svěřila až správci poplatku právo stanovit poplatek po dohodě s poplatníkem paušální částkou, jednala by v rozporu s § 6 odst. 3 věta druhá ve spojení s § 14 ZMP. Oprávnění stanovit na žádost poplatníka poplatek paušální částkou by muselo být výslovně stanoveno zákonem.“

Vzhledem k tomu, že ZMP neřeší, o jakou paušální částku se jedná, je možné ji vázat jak na jednotlivé akce, tak i na jakýkoliv časový úsek. Obec má možnost zohlednit druh pořádané akce a sazbu odlišit např. pro pořádání divadelních představení, koncertů, pro akce pořádané pro děti, akce vzdělávací či reklamní.

1.4.5. Poplatek z ubytovací kapacity

Poplatek z ubytovací kapacity se vybírá v obcích a městech z ubytovací kapacity v zařízeních určených k přechodnému ubytování za úplatu.

Základním kritériem pro možnost zpoplatnění ubytovací kapacity je skutečnost, že stavební objekt nebo jeho část je v souladu se stavebně právními předpisy (např. kolaudačním rozhodnutím či kolaudačním souhlasem) určen k přechodnému pobytu za úplatu.

Předmět poplatku

Předmětem poplatku, tj. skutečností, která poplatku podléhá, je ubytovací kapacita zařízení, tj. jednotlivá lůžka využitá pro přechodné ubytování za úplatu ve veřejném i neveřejném ubytování.

Přechodným ubytováním má zákon o místních poplatcích na mysli ubytování fyzické osoby mimo obec jejího trvalého bydliště (pobytu), popř. dočasné ubytování fyzické osoby bez trvalého bydliště v ČR.

Poplatku tedy podléhá lůžková kapacita v zařízeních určených stavebními předpisy pro přechodné ubytování za úplatu. Ubytovací kapacita v rodinných, bytových či jiných domech poplatku nepodléhá.

Vyjmutí a osvobození od poplatku

Ubytovací kapacitou, která nepodléhá zpoplatnění ze zákona, je ubytovací kapacita v zařízení sloužícím pro přechodné ubytování studentů a žáků, např. internáty, koleje, školy v přírodě i letní rekreační tábory. Ubytovací kapacita ve zdravotnických nebo lázeňských zařízeních podléhá poplatku pouze tehdy,

jestliže jsou tato zařízení využita jako zařízení hotelová. Poplatku dále nepodléhá ubytovací kapacita v zařízeních sloužících sociálním nebo charitativním účelům.

Subjekt poplatku

Poplatníkem je ubytovatel, kterým je fyzická nebo právnická osoba, která přechodně ubytování poskytl. Ubytovatelem nemusí být vždy vlastník ubytovacího zařízení, ale i jeho případný nájemce, pokud přechodně ubytování za úplaty poskytuje. Obdobně jako u poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt je ubytovateli stanovena zákonem **povinnost vést evidenční knihu s výjimkou údaje o účelu pobytu**. Obec není oprávněna v obecně závazné vyhlášce zákonem stanovené náležitosti evidenční knihy rozšiřovat.

Ohlašovací povinnost

V OZV nelze pro plnění ohlašovací povinnosti ubytovateli ukládat povinnost předložit evidenční knihu k očíslování stran, označení knihy razítkem obce či ke kontrole. Veškeré povinnosti související s evidenční knihou stanoví § 7 odst. 3 ZMP a obec není oprávněna je v OZV rozšiřovat. Obecní úřad, jako správce poplatku, však může v rámci správy poplatku vyzvat k předložení ubytovací knihy ke kontrole.

Sazba poplatku

Sazba poplatku stanovena částkou až do výše 6 Kč za každé využití lůžko a den. Zpoplatnění tímto poplatkem se tedy vztahuje pouze na lůžka, která jsou skutečně využita.

Obec může **po dohodě s poplatníkem stanovit poplatek roční paušální částkou**. Při stanovení poplatku paušální částkou je obligatorní náležitostí uzavřená dohoda mezi poplatníkem (ubytovatelem) a obcí.

Lze stanovit paušál za jedno lůžko, který se vynásobí kapacitou ubytovacího zařízení, nebo lze paušál vázat na celé ubytovací zařízení. V takovém případě může být sazba určena pro všechna ubytovací zařízení stejně, nebo je možné ji odstupňovat dle jejich kapacity (např. při ubytovací kapacitě do 20 lůžek, do 50 lůžek apod.). Při stanovení sazby může obec zohlednit taktéž lokalitu, ve které se ubytovací zařízení nachází, úroveň poskytovaného ubytování a služeb, v případě „denní“ sazby i určité období kalendářního roku.

Častým nedostatkem OZV je pouze uvedení obecné zmínky, že lze využít pro placení poplatku paušální částku, přičemž její konkrétní výše není uvedena nebo je učiněna poznámka, že výše paušální částky bude dohodnuta při plnění ohlašovací povinnosti. Tento postup je v rozporu s požadavkem ZMP. Stanovení konkrétní paušální sazby v OZV nelze nahradit zmocněním pro správce poplatku dohodnout výši paušální sazby s poplatníkem až následně. Dohoda mezi správ-

cem poplatku a poplatníkem se uplatní pouze pro určení, zda se paušální částka stanovená v OZV využije.

1.4.6. Poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst

Předmět poplatku

Poplatek se vybírá za vydání povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst, do kterých je jinak vjezd zakázán příslušnou dopravní značkou. Příslušnou dopravní značkou je nutno rozumět dopravní značku podle zákona o provozu na pozemních komunikacích "Zákaz vjezdu všech motorových vozidel" (č. B11), pod kterou bude umístěna dodatková tabulka č. E12 s textem např. "Vjezd povolen po zaplacení poplatku" (může být uvedena i výše poplatku).

V případech vydání povolení pro více motorových vozidel se místní poplatek platí ve stanovené sazbě za každé vozidlo, na něž bylo povolení vydáno. Poplatek se platí za vydání povolení, nikoliv za uskutečněný vjezd či počet vjezdů do vybrané lokality.

„Vybraným místem“ je třeba dle judikatury Ústavního soudu (viz *nález sp. zn. Pl. ÚS 23/00 publikovaný pod č. 269/2001 Sb. a nález sp. zn. Pl. ÚS 12/11 publikovaný pod č. 190/2012 Sb.*) rozumět ucelenější, zpravidla osídlenou lokalitu, kterou s vnějším světem (okolím), jako dopravní cesta, komunikace spojuje. Místní poplatek není nástrojem, podle něhož lze zpoplatnit užívání jakékoliv komunikace. Má umožnit regulaci provozu motorových vozidel v historicky cenných či jinak památkově nebo urbanisticky významných částech. V uvedených nálezech Ústavní soud konstatoval, že za vybraná místa nelze považovat most přes řeku a úsek silnice spojující dvě obce.

Lze doporučit, aby obec vymezila vybraná místa kromě označení na místě i přímo v OZV, nicméně pokud tak neučiní, není toto v rozporu se zákonem. Pokud se jedná o určení míst, která v obci místnímu poplatku podléhají, ukládá ZMP v § 14 odst. 2 povinnost tato místa přímo v textu OZV určit pouze u poplatku za užívání veřejného prostranství. Toto pak vyplývá i z výše uvedeného nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 12/11, kdy Ústavní soud zrušil pouze nezákonné ustanovení vymezující vybrané místo a nikoliv OZV jako celek.

Subjekt poplatku

Poplatníkem je fyzická nebo právnická osoba, které bylo vydáno povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do těchto vybraných míst.

Vyjmutí a osvobození od poplatku

Poplatek neplatí fyzické osoby mající trvalý pobyt nebo vlastníci nemovitosti ve vybraném místě, osoby jim blízké, manželé těchto osob a jejich děti. Dále jsou z poplatkové povinnosti vyjmuty osoby, které ve vybraném místě užívají nemovitost ke své hospodářské činnosti nebo osoby, které jsou držiteli průkazu ZTP a jejich průvodci. Za osobu blízkou se ve smyslu ustanovení § 22 NOZ považuje příbuzný v řadě přímé, sourozenec a manžel nebo partner podle zákona upravujícího registrované partnerství (zákon č. 115/2006 Sb.); jiné osoby v poměru rodinném nebo obdobném se pokládají za osoby sobě navzájem blízké, pokud by újmu, kterou utrpěla jedna z nich, druhá důvodně pocítovala jako újmu vlastní. Má se za to, že osobami blízkými jsou i osoby sešvagřené nebo osoby, které spolu trvale žijí.

Sazba poplatku

Sazba poplatku činí až 20 Kč za den. Obec může po dohodě s poplatníkem stanovit poplatek také paušální částkou.

Poplatek stanovený **paušální částkou** musí být v OZV konkrétně určen. Jaký časový úsek pro stanovení paušální částky obec zvolí, je plně na jejím rozhodnutí. OZV může určit, že tento místní poplatek bude vybírán jen po určitou (přesně vymezenou) část kalendářního roku. Uplatnění paušální částky je možné jen po dohodě s poplatníkem. Předmětem dohody je skutečnost, že poplatník bude platit poplatek podle paušální částky stanovené v OZV a nikoliv podle denní sazby rovněž stanovené OZV.

Sazba může být diferencována také podle jednotlivých vybraných míst. Nelze stanovit různou výši poplatku pro právnické a fyzické osoby.

1.4.7. Poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů

Předmět poplatku

Předmětem poplatku je provoz systému nakládání s komunálním odpadem obce.

Subjekt poplatku

Podle ustanovení § 10b zákona o místních poplatcích je poplatníkem fyzická osoba:

- 1) která má v obci **trvalý pobyt**,
- 2) které byl podle zákona upravujícího pobyt cizinců na území České republiky povolen **trvalý pobyt nebo přechodný pobyt** na dobu delší než 90 dnů,

- 3) která podle zákona upravujícího pobyt cizinců na území České republiky **pobývá na území České republiky přechodně po dobu delší 3 měsíců**,
- 4) byla udělena **mezinárodní ochrana** podle zákona upravujícího azyl nebo **dočasná ochrana** podle zákona upravujícího dočasnou ochranu cizinců,
- 5) která má ve vlastnictví **stavbu určenou k individuální rekreaci**, ve které není hlášena k pobytu žádná fyzická osoba,
- 6) která má ve vlastnictví **byt**, ve kterém není hlášena k pobytu žádná fyzická osoba,
- 7) která má ve vlastnictví **rodinný dům**, ve kterém není hlášena k pobytu žádná fyzická osoba.

Zákon o místních poplatcích tedy rozlišuje **dvě skupiny poplatníků**. U první skupiny poplatníků je existence poplatkové povinnosti vázána na **pobyt v obci** (bez ohledu na věk poplatníka či faktickou produkci komunálního odpadu), u druhé na **vlastnictví nemovitosti na území obce, ve které není hlášena k pobytu žádná fyzická osoba** (bez ohledu na faktické využívání nemovitosti). Žádná další kritéria pro vznik poplatkové povinnosti v případě tohoto místního poplatku zákon nestanoví.¹⁶ Jelikož je poplatníkem vždy fyzická osoba, nelze zpoplatnit právnické osoby (např. bytová družstva), které vlastní některou z výše uvedených nemovitostí. **ZMP nevylučuje, že by jednomu poplatníkovi mohlo vzniknout více poplatkových povinností.** Zatímco z titulu hlášeného pobytu v obci může poplatková povinnost vzniknout poplatníkovi pouze jednou, z titulu vlastnictví „nemovitosti“, ve které není k pobytu hlášena žádná fyzická osoba, poplatková povinnost vzniká ve vztahu ke každé nemovitosti ve vlastnictví poplatníka, která výše uvedené kritérium splňuje. Rovněž tak je možné, aby poplatníkovi s pobytem na území obce vznikla povinnost platit druhý poplatek z titulu vlastnictví „neobydlené“ nemovitosti na území té samé obce.

Zjednodušeně lze říci, že:

- bod 1) zahrnuje: fyzické osoby s trvalým pobytem (jedná se o občany České republiky),
- bod 2) zahrnuje: cizince (občany třetích zemí) s povoleným trvalým pobytem,
cizince s dlouhodobým vízem,
cizince s povolením k dlouhodobému pobytu,
cizince s povolením k přechodnému pobytu (jde-li o rodinné příslušníky osob uvedených v bodě 3),
- bod 3) zahrnuje: občany zemí Evropské unie, Evropského hospodářského prostoru a Švýcarska,

¹⁶ srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. ledna 2008, č. j.: 5 Afs 175/2006-116.

bod 4) zahrnuje: cizince s udělenou mezinárodní ochranou nebo dočasnou ochranou.

V souvislosti s poplatkovou povinností shora uvedených fyzických osob zákon o místních poplatcích umožňuje, aby **za fyzické osoby tvořící jednu domácnost platila poplatek jedna osoba**. Důvodem je potřeba zjednodušit placení poplatku u osob, které spolu trvale žijí a mají stejný trvalý pobyt bez ohledu na skutečnost, zda jde o osoby tzv. blízké. Jedná se tedy nejen o manželské nebo partnerské dvojice, rodiny s dětmi, ale dostačující je, že se jedná o osoby, které spolu žijí a mají stejný trvalý (hlášený) pobyt. Placení poplatku za celou domácnost je dobrovolným rozhodnutím jednoho člena domácnosti plnit určitou povinnost vůči správci poplatku i za ostatní členy domácnosti. Obec se nemůže domáhat plnění této úlohy jako povinnosti a nemůže ji nařídit obecně závaznou vyhláškou nebo považovat tuto osobu za plátce poplatku ve smyslu ust. § 20 odst. 1 daňového řádu. Obdobně jako u členů domácnosti připouští zákon o místních poplatcích možnost, aby **za osoby žijící v rodinném nebo bytovém domě byl poplatek placen správcem poplatku prostřednictvím vlastníka nebo správce**.

Má-li ke stavbě určené k individuální rekreaci, bytu nebo rodinnému domu vlastnické právo více osob, jsou povinny platit poplatek **společně a nerozdílně**, a to ve výši odpovídající poplatku za jednu fyzickou osobu. V praxi to znamená, že poplatek bude zaplacen jedním ze spoluvlastníků, a tím bude splněna poplatková povinnost i všech ostatních. Jedná se o tzv. **solidární odpovědnost**, která však znamená, že i správce poplatku může vymáhat zaplacení od kteréhokoliv z nich. Pokud jde o stanovení výše sazby poplatku v obecně závazné vyhlášce zákon přepokládá, že bude stanovena ve vazbě na jednu nemovitost tak, jako by ji vlastnil pouze jeden vlastník.

Poplatník je povinen poplatek platit obci, na jejímž území je hlášen k pobytu, nebo obci, na jejímž území se nachází stavba určená k individuální rekreaci, byt nebo rodinný dům, neboť tímto způsobem zákon vymezuje místní příslušnost obce.

Sazba poplatku

Sazba poplatku je tvořena ze dvou částek, a to:

- z částky, jejíž horní zákonnou hranicí je **až 250 Kč za poplatníka a kalendářní rok**,
- z částky stanovené na základě **skutečných nákladů obce předchozího kalendářního roku na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu až 750 Kč za poplatníka a kalendářní rok**.

V obecně závazné vyhlášce proto nelze konkrétní sazbu poplatku stanovit pouze jedinou částkou, ale je nutné stanovit obě částky, které ve svém součtu tvoří sazbu poplatku.

První část sazby je plně v kompetenci zastupitelstva obce, které ji stanoví dle svého uvážení, aniž by její výši v obecně závazné vyhlášce zdůvodňovalo. Do této části sazby se promítá především vůle obce přispívat na provoz systému nakládání s komunálním odpadem z vlastních prostředků. Touto částí bývají totiž kompenzovány náklady, které v rozúčtování překročily maximální částku pro druhou část sazby a nemohly do ní být proto promítnuty, ale také náklady, které nelze v druhé části sazby do rozúčtování zahrnout, zejména náklady na sběr a svoz **třídného komunálního odpadu**¹⁷, náklady na likvidaci nebezpečného odpadu a náklady na likvidaci černých skládek.

Druhá část sazby se odvozuje ze skutečných nákladů na sběr a svoz netřídného komunálního odpadu předchozího kalendářního roku, a to rozúčtováním na jednoho poplatníka. **Skutečnými náklady** se rozumí finanční prostředky, které byly obcí vynaloženy pouze za sběr a svoz **netřídného komunálního odpadu**, nikoliv na provoz celého systému „*nakládání s komunálními odpady*“ od fyzických osob. Obec tak v OZV musí dle těchto nákladů zjištěných z předchozího roku provést rozúčtování nákladů na každou osobu poplatníka.

Druhá složka poplatku by měla motivovat poplatníky, aby více třídili komunální odpad, neboť čím více poplatníci odpad třídí, tím menší je objem vyprodukovaného netřídného komunálního odpadu a náklady obce na jeho sběr a svoz, které se rozpočítávají na jednotlivé poplatníky a tvoří tedy druhou složku sazby poplatku, jsou tedy nižší. Úprava však nepočítá s tím, že by v konkrétním případě výše platby nutně musela být úměrná množství odpadu skutečně vyprodukovaného poplatníkem.

V případě **změny místa pobytu, změny vlastnictví** stavby určené k individuální rekreaci, bytu nebo rodinného domu nebo pobytu v zařízeních ve smyslu ustanovení § 10b odst. 3 zákona o místních poplatcích v průběhu kalendářního roku, je poplatník povinen platit poplatek pouze v poměrné výši, která odpovídá počtu kalendářních měsíců pobytu nebo vlastnictví v příslušném kalendářním roce. Dojde-li ke změně v průběhu kalendářního měsíce, je pro stanovení počtu měsíců rozhodný stav na konci tohoto měsíce.

Osvobození a úlevy od poplatku

U poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů stanoví zákon (na základě novely zákonem č. 266/2015 Sb.) taxativně případy osvobození. Od tohoto poplatku je osvobozena fyzická osoba, která je umístěna do dětského domova pro děti do 3 let věku, školského zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy nebo škol-

¹⁷ Dle ustanovení § 17 odst. 3 zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, je obcím stanovena povinnost zajistit místa pro oddělené soustředování složek komunálního odpadu, minimálně nebezpečných odpadů, papíru, plastů, skla, kovů a biologicky rozložitelných odpadů.

ského zařízení pro preventivně výchovnou péči na základě rozhodnutí soudu nebo smlouvy; umístěna do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na základě rozhodnutí soudu, na žádost obecního úřadu obce s rozšířenou působností, zákonného zástupce dítěte nebo nezletilého; jako nezaopatřené dítě umístěna v domově pro osoby se zdravotním postižením na základě rozhodnutí soudu nebo smlouvy o poskytnutí sociální služby, nebo umístěna v domově pro osoby se zdravotním postižením, domově pro seniory, domově se zvláštním režimem nebo chráněném bydlení.

Při zavedení poplatku může obec nad rámec zákonného osvobození v obecně závazné vyhlášce využít institutu úlevy nebo osvobození od poplatku. V obci se totiž mohou nacházet různé skupiny poplatníků (poplatníci prokazatelně dlouhodobě nevyužívající systém nakládání s komunálním odpadem obce, vlastníci nemovitostí, ve kterých fakticky nikdo nežije a nedochází tam tedy k produkci komunálního odpadu, atp.), jejichž rozdílné podmínky a potřeby v rámci obce má obec možnost tímto způsobem zohlednit. Osvobození a úlevy však musí být výslovně definovány v obecně závazné vyhlášce, kterou se tento poplatek zavádí.

Rozhodne-li se obec některé skupiny poplatníků od místního poplatku za provoz systému nakládání s komunálním odpadem osvobodit, musí tak činit nediskriminačním způsobem (*podrobněji viz kap. 3.1.3 Stanovení osvobození a úlev od poplatků v obecně závazné vyhlášce – otázka diskriminačních ustanovení*).

1.4.8. Poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace

Předmět poplatku

Předmětem zpoplatnění je zvýšená hodnota stavebního pozemku. Ke zvýšení hodnoty stavebního pozemku dochází v okamžiku vzniku možnosti jeho připojení na obcí vybudovanou stavbu vodovodu nebo kanalizace. Vybudovanou stavbou se rozumí stavba, na kterou bylo vydáno rozhodnutí stavebního úřadu, které nabylo právní moci, nebo pro kterou byl vydán kolaudační souhlas, který je dokladem o povoleném účelu užívání stavby.

Účelem tohoto místního poplatku je především pokrytí nákladů, které obci vzniknou v souvislosti s investicemi na vybudování infrastruktury, konkrétně na vybudování stavby vodovodu a kanalizace v obci.

Subjekt poplatku

Poplatníkem je vlastník stavebního pozemku zhodnoceného možností připojení na obcí vybudovanou stavbu vodovodu nebo kanalizace.

Vlastníkem pozemku se rozumí právnická nebo fyzická osoba, která je jako vlastník zapsaná v katastru nemovitostí. Má-li ke stavebnímu pozemku **vlastnické právo více subjektů, jsou povinny platit poplatek společně a nerozdílně**. V praxi to znamená, že poplatek bude zaplacen jedním ze spoluvlastníků a tím bude splněna poplatková povinnost i všech ostatních. Jedná se o tzv. solidární odpovědnost, která však znamená, že i správce poplatku může vymáhat zaplacení poplatku od kteréhokoliv z nich. Vychází se z ustanovení § 30 odst. 1 daňového řádu, který uvádí, že vzniká-li více daňovým subjektům společná daňová povinnost, jsou povinny si zvolit společného zmocněnce. Pokud tak neučiní ani na výzvu správce daně, ustanoví jim správce daně společného zástupce a o této skutečnosti správce daně ostatní daňové subjekty vyrozumí. Jeden ze spoluvlastníků bude mít vždy povinnost plnit i povinnosti nepeněžitěho charakteru, jako např. ohlašovací povinnost.

Pokud jde o stanovení poplatkové povinnosti, **lze zpoplatnit pouze první možnosti napojení se na stavbu vodovodu nebo kanalizace** bez ohledu na případné etapovité řešení výstavby tohoto vodního díla jako celku. V případě, že v obci existuje vodovod nebo kanalizace a obec buduje tyto stavby nově nebo je rekonstruuje z důvodu havarijního stavu, nefunkčnosti nebo nízké kapacity, nejedná se o první možnost napojení se na předmětnou infrastrukturu. Za „možnost napojení“ se považuje bezprostřední napojení z vodovodního nebo kanalizačního řádu na sousední stavební parcelu. Obvykle se jedná o napojení na vodovod nebo kanalizaci z veřejného prostranství. Může však nastat situace, kdy stavba vodovodu nebo kanalizace je realizována na jiném pozemku, než je veřejné prostranství, a v tomto případě se jedná o možnost přímého napojení z tohoto pozemku.

Dalším kritériem pro stanovení poplatkové povinnosti u tohoto poplatku je skutečnost, že se jedná o **stavbu vodovodu nebo kanalizace, kterou zajišťovala obec** jako stavebník, tj. obci bylo vydáno stavební povolení a náklady na její pořízení opět nese obec.

Poplatník je povinen **zaplatit poplatek obci, na jejímž území se „zhodnocený stavební pozemek“ nachází**, bez ohledu na místo jeho trvalého pobytu nebo skutečnost, že stavební pozemek má v užívání jiný subjekt. Obdobně jako u ostatních poplatků a daní i zde platí nepřenosnost poplatkové povinnosti.

Sazba poplatku

Sazba poplatku nesmí přesáhnout rozdíl ceny stavebního pozemku bez možnosti připojení na obcí vybudovanou stavbu vodovodu nebo kanalizace a ceny stavebního pozemku s touto možností. Sazba poplatku musí být stanovena konkrétně za 1 m². Výši sazby za 1m² zhodnoceného stavebního pozemku stanoví obec v obecně závazné vyhlášce. Obec je při jejím stanovení omezena relativní horní hranicí danou způsobem výpočtu sazby místního poplatku (cena zhodno-

ceného stavebního pozemku minus cena stavebního pozemku před jeho zhodnocením). Paušální poplatek zde možný není.

Při zachování principů rovnosti může být sazba stanovena diferencovaně pro každý pozemek samostatně nebo rozdílnými sazbami pro soubory pozemků, které mají stejný nebo obdobný kvalitativní charakter, anebo jednou sazbou pro všechny pozemky dotčené vybudovanou stavbou vodovodu nebo kanalizace.

Cena stavebního pozemku

Podle zákona o místních poplatcích se „*cena stavebního pozemku v obci stanoví podle zvláštního právního předpisu v kalendářním roce, ve kterém nabylo právní moci kolaudační rozhodnutí pro stavbu vodovodu nebo kanalizace obcí vybudované*“. Zvláštním právním předpisem zákon rozumí oceňovací vyhlášku, kterou se provádějí některá ustanovení zákona o oceňování majetku, platnou v kalendářním roce, ve kterém nabylo právní moci rozhodnutí stavebního úřadu o povolení užívání stavby vodovodu nebo kanalizace.

Při aplikaci výše cit. ustanovení je v současné době třeba vzít v úvahu novou právní úpravu, neboť vyhláška č. 441/2013 Sb., k provedení zákona o oceňování majetku (oceňovací vyhláška), ve znění vyhlášky č. 199/2014 Sb., přinesla zásadní změnu v oceňování stavebních pozemků. Stavební pozemky, pokud nejsou zařazeny v cenové mapě stavebních pozemků obce do skupiny parcel označených cenou, se nově oceňují porovnávacím způsobem. Dále došlo ke změně v určení základních cen stavebního pozemku a k nahrazení koeficientu prodejnosti.

Při ocenění stavebního pozemku zjištěnou cenou se prioritně postupuje podle cenové mapy stavebních pozemků v souladu s ustanovením § 10 zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o oceňování majetku“). **Pro stanovení sazby poplatku za zhodnocení stavebního pozemku však nelze cenovou mapu stavebních pozemků použít, protože nelze spočítat rozdíly v ceně stavebního pozemku bez a s možností připojení na obcí vybudovanou stavbu vodovodu a kanalizace. Při určení zhodnocení stavebního pozemku je proto nutné postupovat „určením jeho zjištěné ceny“ podle ustanovení § 3 - § 5 oceňovací vyhlášky v platném znění.**

Způsob zjištění ceny stavebního pozemku podle oceňovací vyhlášky vyžaduje vysoké odborné znalosti a praktické zkušenosti v oblasti oceňování majetku, doporučuje se proto, aby ke zjištění ceny zhodnoceného stavebního pozemku pro účely místního poplatku byly využity služby příslušných expertů.

V souvislosti s novelizací oceňovací vyhlášky a změny způsobu výpočtu ceny stavebního pozemku dále **upozorňujeme**, že ne ve všech případech, kdy bude stavební pozemek možno nově napojit na stavbu vodovodu nebo kanalizace, se tato skutečnost promítne do jeho ceny určené dle oceňovací vyhlášky. V pra-

xi tedy může dojít k situaci, kdy ke zhodnocení stavebního pozemku nedojde, byť u něj nově vznikne možnost napojit jej na stavbu vodovodu nebo kanalizace. S ohledem na tuto skutečnost obcím doporučujeme, aby si vždy, než začnou uvažovat o zavedení tohoto poplatku, nechaly ověřit (například znaleckým posudkem), zda u stavebních pozemků, jejichž zhodnocení má být předmětem poplatku, ke zhodnocení podle oceňovací vyhlášky skutečně došlo.

Splatnost poplatku

Podle § 14 odst. 2 zákona o místních poplatcích jsou obce oprávněny stanovit v obecně závazné vyhlášce, kterou se místní poplatek zavádí také **splatnost poplatku**. S ohledem na praktické zkušenosti doporučujeme splatnost poplatku stanovit jednoznačně, tj. například stanovením konkrétního termínu splatnosti (např.: „*Poplatek je splatný do DD. MM. RRRR.*“), nebo navázáním splatnosti na datum účinnosti obecně závazné vyhlášky (např.: „*Poplatek je splatný do 6 měsíců od nabytí účinnosti této obecně závazné vyhlášky.*“). Jelikož by termín splatnosti poplatku měl být zřejmý přímo ze znění obecně závazné vyhlášky, **nedoporučujeme** vázat splatnost na jiné skutečnosti, jako je například datum kolaudace stavby vodovodu nebo kanalizace, neboť se jedná o údaj, který není poplatníkovi ze znění samotné obecně závazné vyhlášky zpravidla zřejmý. Při stanovování splatnosti by měla obec také náležitě zvážit skutečnost, že místní poplatek za zhodnocení stavebního pozemku může v praxi dosáhnout velmi vysokých částek, a proto by měla být poplatníkům dána dostatečně dlouhá doba na jeho zaplacení.

Lhůta pro zavedení poplatku

Přestože zákon o místních poplatcích výslovně nestanoví žádnou lhůtu, ve které jsou obce od doby kolaudace stavby vodovodu nebo kanalizace oprávněny tento poplatek zavést, **doporučujeme**, aby obec vydala obecně závaznou vyhlášku, kterou se tento poplatek zavádí, **bezprostředně** po kolaudaci těchto staveb. Tím se obec vyhne celé řadě aplikačních a praktických problémů, které velký časový odstup mezi kolaudací a zavedením poplatku v praxi přináší. Navíc je nutné přiměřeně respektovat princip právní jistoty adresátů obecně závazné vyhlášky, tj. poplatníků, a princip zákazu retroaktivity. Postup obce, kdy obec zavede tento poplatek až s odstupem např. několika let od data kolaudace stavby vodovodu nebo kanalizace, by totiž mohl být nepřiměřeně retroaktivní, a v takovém případě není vyloučen dozorový zásah ze strany Ministerstva vnitra. Postup obce je však třeba vždy posuzovat individuálně s ohledem na konkrétní podmínky.

Otázky a odpovědi:

 Otázka: Musí vlastník pozemku platit místní poplatek, přestože nemá zájem o připojení pozemku na vodovod nebo kanalizaci? Lze považo-

vat za diskriminaci, osvobodila-li obec od poplatku ty poplatníky, kteří obci dobrovolně přispěli na budoucí výstavbu vodovodu nebo kanalizace?

Poplatková povinnost není závislá na tom, zda vlastník zhodnoceného pozemku má či nemá zájem připojit se k vybudovanému vodovodu nebo kanalizaci. V praxi zejména menším obcím nezbývá než investici na vybudování uvedených staveb pokrýt také z dobrovolných příspěvků svých občanů. Vlastníky pozemků totiž nelze poplatkem zatížit před vybudováním vodovodu nebo kanalizace. Následně je obec jako vlastník vodovodu nebo kanalizace povinná umožnit bezplatné napojení. Částečného pokrytí nákladů ovšem může dosáhnout skrze místní poplatek za zhodnocení stavebního pozemku. Osvobození poplatníků, kteří obci přispěli na budoucí stavbu uvedených sítí, není důvodu zpochybňovat za předpokladu, že dobrovolný příspěvek přesahuje výši místního poplatku.

❓ Otázka: Dochází vždy, když dojde ke vzniku možnosti napojit stavební pozemek na stavbu vodovodu nebo kanalizace, ke zhodnocení stavebního pozemku?

Ne. To, zda ke zhodnocení konkrétního stavebního pozemku dojde, závisí na více faktorech a tuto skutečnost je třeba vždy posuzovat individuálně.

❓ Otázka: Je možné zavést poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace před vybudováním stavby vodovodu nebo kanalizace (nebo její části) s tím, že tento poplatek bude zdrojem příjmů na financování stavby? Obce se domnívají, že poplatek budou hradit pouze vlastníci „nově vytvořených“ stavebních pozemků zhodnocených stavbou vodovodu nebo kanalizace, aniž by si uvědomily, že může dojít ke zhodnocení i stavebních pozemků zastavěných již existujícími stavbami. Je tento závěr správný?

Podle § 14 odst. 2 ZMP obec v OZV stanoví konkrétní sazbu poplatku, což je jedním ze základních znaků OZV. Bez sazby místního poplatku by OZV neměla jednu z podstatných náležitostí. Podle § 10c odst. 3 ZMP sazba poplatku nesmí přesáhnout rozdíl ceny stavebního pozemku bez možnosti připojení na obcí vybudovanou stavbu vodovodu nebo kanalizace a ceny stavebního pozemku s touto možností. Pro určení sazby poplatku (jako podstatné náležitosti OZV) je třeba znát cenu pozemku. Podle § 10c odst. 3 ZMP se cena stavebního pozemku v obci stanoví podle zvláštního právního předpisu v kalendářním roce, ve kterém nabylo právní moci kolaudační rozhodnutí pro stavbu vodovodu nebo kanalizace obcí vybudované. Zvláštním předpisem pro stanovení ceny pozemku je prováděcí vyhláška k zákonu č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku. Tato vyhláška se každoročně mění. S účinností od 1. ledna 2014 je touto prováděcí vyhláškou vyhláška č. 441/2013 Sb., k provedení zákona o oceňování majetku (oceňovací vyhláška).

Poplatek tedy není možné zavést před vybudováním příslušné infrastruktury. Poplatek se vztahuje na všechny stavební pozemky zhodnocené možností připojení na obcí vybudovanou stavbu vodovodu nebo kanalizace, tedy nejen na ty, které jako stavební nově vznikají.

1.5. Správa místních poplatků

Pojem správa místních poplatků odpovídá svým obsahem pojmu správa daní, který vymezuje daňový řád. Správa daní zahrnuje jednak postup správců daní, a současně realizaci práv a povinností daňových subjektů a třetích osob, které jim vznikají při správě daní.

Cílem správy daní, resp. cílem správy místních poplatků, je správné zjištění a stanovení místních poplatků a zabezpečení jejich úhrady. Správa místních poplatků znamená oprávnění činit opatření potřebná ke správnému a úplnému zjištění poplatkových povinností, jejich případnému stanovení platebním výměrem a zajištění jejich splnění poplatkovými subjekty. Základem pro správné zjištění a stanovení místního poplatku je splnění ohlašovací povinnosti poplatkovým subjektem.

Správu místních poplatků vykonává v souladu s ustanovením § 14 a násl. zákona o místních poplatcích obecní úřad jako správce poplatku. Působnost stanovená obecnímu úřadu zákonem o místních poplatcích je výkonem přenesené působnosti. Tato skutečnost musí být zřejmá i z označení v záhlaví každého písemného opatření (rozhodnutí) obecního úřadu. Písemnost se v záhlaví označuje slovy „Obecní úřad“ („Městský úřad“ anebo „Magistrát“) s uvedením názvu obce či města, a tomuto označení odpovídá i použité úřední razítko se státním znakem, které je podstatnou náležitostí rozhodnutí vydaného ve věci místních poplatků.

Správa místních poplatků se řídí ustanoveními daňového řádu, pokud zákon o místních poplatcích nestanoví něco jiného.

Zákon o místních poplatcích ve vztahu k daňovému řádu obsahuje speciální úpravu v ustanovení:

- **§ 11 - vydávání platebních výměrů** (mimo náležitostí tohoto rozhodnutí, které jsou předmětem úpravy ustanovení § 102 daňového řádu),
- **§ 11 - zvýšení poplatků** při nezaplacení ve lhůtě splatnosti nebo při zaplacení v nižší výši (penále, úrok z posečkáni nebo splátek a úrok z prodlení se v místních poplatcích neuplatňují),
- **§ 12 - placení poplatku nezletilými poplatníky** (Vznikne-li nedoplatek na poplatek poplatníkovi, který je ke dni splatnosti nezletilý a nenabyl plné svéprávnosti nebo který je ke dni splatnosti omezen ve svéprávnosti a byl mu jmenován opatrovník spravující jeho jmění, přechází poplatková povinnost tohoto poplatníka na zákonného zástupce nebo tohoto opatrovníka; zákonný

zástupce nebo opatrovník má stejné procesní postavení jako poplatník. V takových případech vyměří obecní úřad poplatek zákonnému zástupci nebo opatrovníkovi poplatníka. Je-li zákonných zástupců nebo opatrovníků více, jsou povinni plnit poplatkovou povinnost společně a nerozdílně.),

- **§ 14a - plnění ohlašovací povinnosti** (povinnost oznámit správci poplatku identifikační údaje a údaje rozhodné pro stanovení výše poplatkové povinnosti a jejich změnu).

Ostatní instituty daňového řádu obecní úřad, jako správce místních poplatků, využívá při správě místních poplatků s výjimkou těch ustanovení, která nelze uplatnit z důvodu možnosti jejich využití pouze orgány finančními správy při správě daní. Konkrétně jde např. o ustanovení týkající se registračního řízení, podávání řádného nebo mimořádného daňového tvrzení, či ustanovení, která řeší, penalizaci nebo zvýšení daně.

1.5.1. Zásady poplatkového řízení a základní zásady správy místních poplatků

Při správě místních poplatků se uplatňují základní zásady správy daní. Zásady vyjadřují obecná pravidla, která se uplatňují při správě daní (místních poplatků) jako takové tj. v kontextu její právní úpravy jako celku. Základní zásady stanoví a upravují nejen chování správce daně (poplatku), ale i daňových (poplatkových) subjektů a třetích osob.

Zásada zákonnosti vyjadřuje vázanost veškeré činnosti správce daně právním řádem. Ústavním základem této zásady je především čl. 2 odst. 2 Listiny práv a svobod a čl. 2 odst. 3 Ústavy České republiky, podle nichž je možno uplatňovat státní, resp. veřejnou moc, pouze v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon. Povinnosti lze ukládat pouze na základě zákona, v jeho mezích a jen při zachování základních práv a svobod (čl. 4 odst. 1 Listiny). Jinak vyjádřeno, správce daně (poplatku) může činit jenom to, co mu zákon dovoluje. Správce daně je při správě daní vázán nejen zákony a podzákonnými předpisy, ale též Listinou, Ústavou, jakož i mezinárodními smlouvami, jež jsou součástí právního řádu. Nutno dodat, že vázanost zákonem nebo jiným právním předpisem neznamená vázanost jeho textem, ale jeho smyslem a účelem.

Zásada legální licence zavazuje správce daně uplatňovat svou pravomoc pouze k těm účelům, k nimž mu byla zákonem nebo na základě zákona svěřena, a v rozsahu, v jakém mu byla svěřena. Pravomoc a její rozsah by měl zákon upravovat pokud možno jednoznačně, srozumitelně a přehledně. Nelze-li rozbořením zákona dojít k jednoznačnému závěru, zda určitá pravomoc správci daně přísluší, či nikoliv, a jde-li o pravomoc, jejíž realizací by mohlo dojít k zásahům do majetkové či osobní sféry fyzických a právnických osob, je vždy nutno usuzovat, že správce daně takovou pravomoc nemá. Správce daně dále nesmí uplatňovat svou

pravomoc k jiným účelům, než k nimž mu byla zákonem nebo na základě zákona svěřena. Zásada legální licence je v podstatě vyjádřením zákazu libovůle ze strany správce daně a dále znamená, že v případě, kdy zákon stanoví pevná kritéria, neuplatní se správní uvážení.

Zásada přiměřenosti (proporcionality) a **zásada šetření práv zúčastněných osob** vyjadřuje povinnost správce šetřit práva a právem chráněné zájmy daňových subjektů a třetích osob v souladu s právními předpisy a při vyžadování plnění jejich povinností používat jen takové prostředky, které zúčastněné osoby nejméně zatěžují a ještě umožňují dosáhnout cíle správy daní. Uvedená zásada obsahuje princip hospodárnosti ve vztahu k osobám zúčastněným na správě daní a je namístě ji uplatnit v oblastech, kde se připouští správní uvážení.

Zásada procesní rovnosti je v daňovém řádu vyjádřena formulací, že osoby zúčastněné na správě daní mají rovná procesní práva a povinnosti. Specifické vyjádření zásady rovnosti pro oblast procesního práva je obsaženo v čl. 37 odst. 3 Listiny práv a svobod, podle něhož jsou si všichni účastníci v řízení rovni. Jde o princip zaručující rovná procesní práva a povinnosti konkrétních účastníků konkrétního řízení. Aplikace zásady procesní rovnosti vyžaduje brát v úvahu skutečnost, že zákon může pro různé typy řízení upravit práva a povinnosti účastníků rozdílně, a to s ohledem na odlišný předmět řízení. Dodržení zásady procesní rovnosti při správě daní vyžaduje, aby v řízeních se shodným předmětem byl vždy respektován stejný rozsah práv a povinností osob na správě daní zúčastněných. Z uvedeného lze dovodit, že zásada procesní rovnosti neznamená rovnost v hmotněprávním smyslu, ani rovnost ve vztahu se správcem daně.

Zásada spolupráce (součinnosti) je právem i povinností osob zúčastněných na správě daní a je vyjádřena konstatováním, že osoby zúčastněné na správě daní a správce daně vzájemně spolupracují. Z obsahu ustanovení je především zřejmé, že povinnost spolupráce platí nejen pro osoby zúčastněné na správě daní, ale též pro správce daně. Z ustanovení dále plyne, že osoby zúčastněné na správě daní mají právo po správci daně spolupráci z jeho strany požadovat a správci daně přísluší tuto povinnost vstřícně plnit.

Zásada poučovací znamená povinnost správce daně umožnit osobám zúčastněným na správě daní uplatňovat jejich práva a v souvislosti se svým úkonem jim poskytnout přiměřené poučení o jejich právech a povinnostech, je-li to vzhledem k povaze úkonu potřebné nebo stanoví-li tak zákon. Podstata zásady spočívá v tom, že správce musí postupovat tak, aby osobám zúčastněným na správě daní bylo umožněno uplatňovat jejich práva. Správce zejména musí dbát na to, aby možnost realizace subjektivních práv nebyla pouze zdánlivá, ale skutečná. Např. stanoví-li správce daně daňovému subjektu určitou lhůtu, v níž má něco učinit, musí být lhůta natolik dlouhá, aby v ní měl daňový subjekt reálnou možnost se požadovaným způsobem zachovat. Poučovací povinnost správce daně daňový

řád výslovně stanoví s tím, že současně zpravidla stanoví, co musí poučení obsahovat.

Zásada vstřícnosti a slušnosti zavazuje správce daně v tom smyslu, že je povinen podle možností vycházet osobám zúčastněným na správě daní vstříc. Tato zásada v podstatě odpovídá tzv. klientskému přístupu. Úřední osoby jsou povinny vyvarovat se při správě daní nezdvořilostí, a to jak při ústním jednání, tak i v písemném styku. Nutno dodat, že povinnost vyvarovat se nezdvořilostí zavazuje obě strany, tj. jak správce daně, tak i zúčastněné osoby.

Zásada rychlosti znamená, že správce daně postupuje bez zbytečných průtahů. Zásadu především správce daně dodržuje tím, že v rámci jemu stanovené lhůty činí potřebné úkony pokud možno průběžně, tj. nečeká až na její konec. V širším slova smyslu se tato zásada týká i osob zúčastněných na řízení, které zákon či správce daně na základě zákona usměrňuje pomocí lhůt ke splnění určitých povinností. Z povahy věci je zřejmé, že zásada rychlosti se nevztahuje jen na daňové řízení v úzkém slova smyslu, ale i na jakékoli jiné postupy správce daně v tomto řízení i mimo něj.

Zásada hospodárnosti a procesní ekonomie vyžaduje, aby správce daně postupoval tak, aby nikomu, tj. ani správci daně, ani zúčastněným osobám, nevznikaly zbytečné náklady. Z důvodu hospodárnosti může konat správce daně úkony pro různá řízení společně. Ze spisu, popřípadě z rozhodnutí vydaného na základě těchto úkonů, musí být zřejmé, ke které povinnosti a s jakým výsledkem byly úkony učiněny. Současně je nutno respektovat, že dodržování zásady nesmí vést ke zkrácení práv osob zúčastněných na správě daní, jinak řečeno, uplatňování zásady nesmí ohrozit dodržování principu spravedlivého procesu.

Zásada volného hodnocení důkazů obsahuje princip týkající se správce daně a spočívá v tom, že při dokazování hodnotí důkazy správce daně podle své úvahy. Správce daně posuzuje každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy v jejich vzájemné souvislosti, přitom přihlíží ke všemu, co při správě daní vyšlo najevo. Základním předpokladem pro uplatnění této zásady je úplnost dokazování. Správce je při zhodnocení provedených důkazů povinen každý důkaz prověřit z hlediska jeho závažnosti, zákonnosti a pravdivosti, resp. věrohodnosti, a dále učinit závěr o tom, zda dokazování je úplné či zda je nezbytné je doplnit. Teprve následně správce daně zhodnotí provedené důkazy jednotlivě a v jejich souhrnu.

Zásada legitimního očekávání požaduje od správce daně dbát na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly neodůvodněné rozdíly. Zásada přímo souvisí se zásadou rovného přístupu k osobám zúčastněným na správě daní, jejím smyslem je ochrana právní jistoty těchto osob. Dodržení požadavku stejného rozhodování správce daně ve stejných věcech je základem pro očekávání, že správce daně bude postupovat vůči osobám zúčastněným na správě daní určitým způsobem, tj. bude postupovat v souladu s ustále-

nou dosavadní rozhodovací činností. Zásada vychází z principu rovnosti a zákazu diskriminace, jehož důsledkem je předvídatelnost jednání a rozhodování. Subjekty práv a povinností sice nemají nárok na to, aby o jejich věci bylo rozhodnuto určitým způsobem, či dokonce v jejich prospěch, nicméně mají nárok, aby bylo rozhodováno předvídatelným způsobem ve smyslu výše popsanych principů.

Zásada materiální pravdy (neformálnosti) vyžaduje, aby správce daně vycházel ze skutečného obsahu právního jednání nebo jiné skutečnosti rozhodné pro správu daní. To znamená, že rozhodující je vždy skutečný obsah právního úkonu, který činí osoba zúčastněná na správě daní, nikoliv jeho formální označení (totéž platí i pro právní skutečnosti rozhodné pro správu daní). K uplatnění této zásady správce daně přistupuje v případě, jestliže úkon činěný osobou zúčastněnou na správě daní nehodlá akceptovat a považuje za nezbytné posoudit věc odlišně. Uplatňování zásady koresponduje se zákazem obcházení zákona a zákazem zneužití práva a nutno brát v úvahu též skutečnost, že dodržování zásady platí přiměřeně i pro úkony správce daně.

Zásada neveřejnosti a mlčenlivosti jsou pro správu daní zcela specifickými a tradičními zásadami. Neveřejnost správy daní je nezbytným předpokladem pro její fungování. Informace a údaje poskytnuté daňovým subjektem správci daně mohou být využity výlučně pro správu daní. Uvedené zásady vyžadují, aby poskytnuté informace byly správcem daně ochráněny před zneužitím či využitím jinými osobami a k jiným účelům než je správa daní, tj. správné zjištění a stanovení daní a zabezpečení jejich úhrady. Zákonná garance, že s informacemi, které daňový subjekt poskytne správci daně, bude zacházeno jako s informacemi důvěrnými, je základem právní jistoty a znamená ochranu práv daňových subjektů. Neveřejnost správy daně je možno také charakterizovat jako legální omezení obecného principu otevřenosti veřejné správy, a tedy i širokého přístupu k informacím, získaných při postupu správních orgánů.

Smyslem stanovení povinnosti mlčenlivosti ohledně skutečností, které se pracovník správce daně, eventuálně jiná osoba, dozví z titulu své účasti při správě daní, je nutnost chránit informace, které správce daně získává o daňovém subjektu, před jejich vyjádřením neoprávněným osobám. Zákonem stanovená povinnost mlčenlivosti je důležitá pro právní jistotu daňových subjektů o tom, že informace o osobních a finančních záležitostech, které poskytly správci daně, jsou daňovým tajemstvím omezeny na správu daní a nelze je v zásadě zpřístupnit nikomu jinému.

Zásada oficiality a zásada vyhledávací stanoví správci daně povinnost soustavně zjišťovat předpoklady pro vznik nebo trvání povinností osob zúčastněných na správě daní a činit nezbytné úkony, aby tyto povinnosti byly splněny. Správce daně je povinen zahájit a vést řízení z moci úřední, zejména v případě, kdy své povinnosti vedoucí k zahájení řízení neučinil daňový subjekt nebo tak neučinil řádně. Procesní iniciativa je v rukou správce daně, který zahájí řízení a vymezí jeho

předmět. Povinností správce daně je ve smyslu této zásady především soustavná činnost spočívající v aktivním zjišťování předpokladů pro vznik nebo trvání povinností osob zúčastněných na správě daní s tím, že na základě výsledků zjištění je následně povinen činit úkony potřebné k tomu, aby povinnosti byly splněny.

Zjišťování předpokladů pro vznik nebo trvání povinností provádí správce zejména prostřednictvím vyhledávací činnosti. V rámci vyhledávací činnosti má správce daně řadu oprávnění, kromě vyhledávání důkazních prostředků a zjišťování plnění povinností při správě daní ověřuje úplnost evidence či registrace daňových subjektů, zjišťuje údaje týkající se příjmů, majetkových poměrů a dalších skutečností rozhodných pro správné zjištění, stanovení a placení daně, shromažďuje a zpracovává informace a využívá informační systémy, získává informace od jiných orgánů veřejné moci, opatřuje nezbytná vysvětlení, provádí místní šetření, atd.

Zásada shromažďování údajů znamená oprávnění správce daně shromažďovat osobní údaje a jiné údaje, jsou-li potřebné pro správu daní, avšak jen v rozsahu, který je nezbytný pro dosažení cíle správy daní. Z definice zásady je zřejmé, že zákon na straně jedné umožňuje správci daně shromažďovat osobní a i jiné údaje o daňových subjektech a třetích osobách, v této činnosti je však limitován - z hlediska obsahu na potřebnost údajů pro správu daní a z hlediska rozsahu na nezbytnost pro dosažení cíle správy daní. Důvodem stanoveného omezení je skutečnost, že shromažďování osobních a jiných údajů je oblastí, která je regulována zvláštním zákonem (zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů) i evropskými unijními předpisy. K uvedenému nutno dodat, že daňový řád má k zákonu o ochraně osobních údajů postavení zvláštního zákona - jeho ustanovení se použijí přednostně.

1.5.2. Postupy při správě místních poplatků

Zákon o místních poplatcích neobsahuje vlastní právní úpravu postupů při správě místních poplatků. Správce místních poplatků je v tomto případě odkázán na vymezení postupů při správě daní v daňovém řádu. Vymezení v daňovém řádu odpovídá specifčnosti daňového řízení, spočívající v tom, že je zpravidla povinností daňového subjektu, aby zákonem stanoveným způsobem sám vyčíslil ve správné výši daně, a tuto daň také v době její splatnosti uhradil a v souvislosti se svou daňovou povinností splnil i další povinnosti, jež mu jsou zákonem uloženy.

Ve smyslu ustanovení § 11 ZMP má poplatník povinnost podle konkrétní sazby poplatku obsažené v obecně závazné vyhlášce vypočítat si výši poplatku a zaplatit ho v termínu splatnosti stanoveném rovněž obecně závaznou vyhláškou. Další povinností poplatníka, v tomto případě uloženou přímo zákonem o místních poplatcích, je především splnění ohlašovací povinnosti podle § 14a ZMP.

Ve vztahu k uvedeným specifikům a principům daňového (poplatkového) řízení je zřejmé, že správce daně (poplatku) proto musí mít k dispozici prostředky, jimiž může ověřit, zda daňové (poplatkové) subjekty tyto povinnosti řádně plní. Může tak však činit jen postupem zákonem předvídaným, tj. postupy vymezenými v daňovém řádu.

Konkrétně daňový řád vymezuje

- vyhledávací činnost (sběr informací),
- vysvětlení,
- místní šetření,
- daňovou kontrolu a
- postup k odstranění pochybností.

Účelem vyhledávací činnosti správce poplatku je zjistit skutečnosti rozhodné pro správu poplatku, a to i bez vědomí a součinnosti poplatkového subjektu. Při vyhledávací činnosti získává správce zejména prostředky pro budoucí dokazování nebo prostředky pro ověření plnění povinností. K vyhledávací činnosti (tj. sběru informací důležitých pro rozhodování správce poplatku) může docházet jak v průběhu řízení, tak i mimo probíhající řízení.

V rámci vyhledávací činnosti správce využívá vysvětlení, tj. postup, kterým správce poplatku realizuje vyhledávací činnost u třetích osob. Tento postup může být prováděn samostatně či v rámci místního šetření, daňové kontroly, apod. V rámci vyhledávací činnosti správce využívá dále místní šetření. Místní šetření je ucelený postup sloužící pro vyhledávání potenciálních důkazních prostředků od osob zúčastněných na správě daní. V oblasti místních poplatků je dále využíván institut daňové kontroly. Daňová kontrola je souborem úkonů správce poplatku, kterým jsou prověřována tvrzení poplatkového subjektu a jiné skutečnosti, mající vliv na stanovení jeho poplatkové povinnosti. Povinnost součinnosti osob může být ze strany správce poplatku vynucována pořádkovou pokutou.

Vyhledávací činnost může správce daně (poplatku) uplatnit po celou dobu daňového (poplatkového) řízení, tedy po celou dobu existence poplatkové povinnosti, počínající jejím vznikem a konče některým ze způsobů jejího zániku. Podmínkou pro provádění vyhledávací činnosti není zahájení řízení (jímž je den, kdy příslušnému správci daně došlo první podání ve věci, nebo den, kdy správce daně oznámil zahájení řízení z moci úřední). Vyhledávací činnost může zahájení řízení předcházet a výsledky z této činnosti získané mohou být pak důvodem, pro který bude následně řízení zahájeno. Postupy vyhledávací činnosti může správce daně činit i v rámci probíhajícího řízení a mohou být v něm využity.

1.5.3. Poplatkové řízení

Řízení o místních poplatcích (dále jen „poplatkové řízení“) se, obecně řečeno, vede za účelem správného zjištění a stanovení místního poplatku a zabezpečení jeho úhrady. Oproti daňovému řízení existují v poplatkovém řízení některé odlišnosti vyplývající z charakteru jejich právní úpravy obecně, jakož i z obsahu speciálních procesních ustanovení zákona o místních poplatcích. Procesní ustanovení zákona o místních poplatcích mají přednost před aplikací obecného procesního předpisu, tj. daňového řádu.

1.5.3.1. Placení místních poplatků

Pro stanovení a vybírání místních poplatků v obci je rozhodující vydání obecně závazné vyhlášky, kterou obec v souladu se zákonem o místních poplatcích zavede konkrétní místní poplatky ve svém území.

V návaznosti na poplatkovou povinnost vyplývající z obecně závazné vyhlášky a ve smyslu ustanovení § 11 zákona o místních poplatcích, je poplatník povinen si vypočítat (podle konkrétní sazby poplatku stanovené v obecně závazné vyhlášce) výši poplatku a poplatek zaplatit ve lhůtě splatnosti stanovené rovněž v obecně závazné vyhlášce. Teprve v případě nesplnění této povinnosti ze strany poplatníka správce poplatku, kterým je obecní úřad, vydá rozhodnutí, kterým poplatek stanoví. Tímto rozhodnutím je platební výměr nebo hromadný předpisný seznam. V případě nezaplacení poplatku včas nebo ve správné výši může obecní úřad (dále jen „správce poplatku“) stanovit poplatníkovi sankci spočívající v navýšení poplatku (jeho nezaplacené části), a to až na trojnásobek. Popsaným způsobem postupuje správce poplatku i při vybírání poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt, kde je osobou povinnou poplatek odvést včas a ve správné výši plátce poplatku, tj. ubytovatel.

Z výše uvedeného vyplývá, že v poplatkovém řízení se neuplatňuje posloupnost spočívající v nalézacím řízení a následném placení ve smyslu daňového řádu. V oblasti místních poplatků je primární placení poplatku s tím, že nalézací (vyměřovací) rovina řízení se uplatňuje teprve v případech, kdy místní poplatek není zaplacen včas nebo ve správné výši.

Místní poplatky se platí místně příslušnému správci poplatku v české měně. Při každé platbě je poplatkový subjekt (poplatník, plátce) povinen uvést, na který místní poplatek je platba určena. Obecní úřad je povinen přijmout platbu na poplatek určený poplatkovým subjektem.

V případě, že platbu nelze identifikovat, je správcem poplatku přijata na účet nejasných plateb a poplatkový subjekt musí být vyzván, aby ve stanovené lhůtě oznámil, na který poplatek byla platba určena. Při včasné odpovědi správce poplatku platbu zaeviduje na poplatek určený poplatkovým subjektem s účinností

ke dni, kdy byla platba vykonána. V opačném případě je správce poplatku oprávněn sám určit, na který poplatek bude platba zaevidována.

Místní poplatky se platí způsoby, které v taxativním výčtu stanoví daňový řád. Jiným způsobem nelze poplatky uhradit. Například není možné naturální plnění, tj. nelze požadovat ani uznat plnění od poplatníka ve formě úpravy veřejné zeleně, oprav místních komunikací apod. Za plnění poplatkové pohledávky nelze považovat ani výkon určité činnosti pro obec zdarma.

Místní poplatek lze platit:

- bezhotovostním převodem z účtu, vedeného u poskytovatele platebních služeb na příslušný účet správce poplatku,
- v hotovosti, a to
 - prostřednictvím poskytovatele platebních služeb nebo poštovním poukazem na příslušný účet správce poplatku,
 - úřední osobě pověřené přijímat platby místních poplatků,
 - šekem, jehož proplacení je zajištěno poskytovatelem platebních služeb,
 - daňovému exekutorovi, jde-li o platbu při daňové exekuci, a
 - oprávněné úřední osobě, jde-li o platbu pořádkové pokuty,
- přeplatkem na jiném místním poplatku.

V oblasti místních poplatků nelze využívat další možný způsob placení podle daňového řádu, kterým jsou kolkové známky. Ty jsou určeny k úhradě poplatkových povinností, jejichž příjemcem je stát (správní poplatky, soudní poplatky).

Způsob, jakým místní poplatky uhradí, si zvolí poplatkový subjekt. Obec nemůže obecně závaznou vyhláškou omezit práva poplatkového subjektu na výběr jednoho ze způsobů placení. V obecně závazné vyhlášce však mohou být uvedeny informace o číslu bankovního účtu a bance, u které je veden účet správce poplatku.

Úhradu místního poplatku použije správce poplatku na osobním daňovém účtu poplatníka (plátce) místního poplatku na úhradu splatných pohledávek v pořadí

- nedoplatky na poplatek a splatný poplatek,
- nedoplatky na příslušenství poplatku,
- vymáhané nedoplatky na poplatek,
- vymáhané nedoplatky na příslušenství poplatku.

1.5.3.2. Stanovení (vyměření) místních poplatků

Místní poplatky stanoví (vyměřuje) správce poplatku, jak již výše zmíněno, platebním výměrem nebo hromadným předpisným seznamem. Způsob vyměření

hromadným předpisným seznamem využívá správce poplatku v případě potřeby vyměřit místní poplatek většímu počtu poplatkových subjektů. Dnem doručení hromadného předpisného seznamu, tj. i rozhodnutí v něm obsažených, je třicátý den po jeho zpřístupnění k nahlédnutí. Právní moc a vykonatelnost rozhodnutí doručovaných prostřednictvím hromadného předpisného seznamu se posuzuje stejným způsobem jako u jednotlivých platebních výměrů.

Platební výměr (hromadný předpisný seznam), kterým správce poplatku vyměřil místní poplatek, je v právní moci, jestliže je účinný a současně se nelze proti němu odvolat. Vůči příjemci, poplatkovému subjektu, je platební výměr účinný okamžikem jeho oznámení (doručení nebo jiný zaprotokolovaný způsob seznámení příjemce s jeho obsahem).

Při stanovení (vyměřování) místních poplatků se uplatňují některá specifika vyplývající z obsahu speciálního ustanovení § 11 zákona o místních poplatcích ve vztahu k daňovému řádu:

- V oblasti místních poplatků je podle cit. ustanovení primární zaplacení poplatku poplatníkem (plátcem).
- Zjištění a stanovení poplatku správcem poplatku (nalézací rovina řízení), se uplatňuje teprve v případě, kdy místní poplatek nebyl zaplacen včas nebo ve správné výši.
- Správce poplatku vyměřuje (stanoví) místní poplatky z moci úřední ve smyslu § 139 odst. 1 a 3 daňového řádu. V návaznosti na to ve výroku rozhodnutí správce poplatku vždy stanoví lhůtu k plnění 15 dní ode dne právní moci rozhodnutí.
- Vykonatelnost rozhodnutí nastává teprve po marném uplynutí uvedené lhůty, odvolání proti rozhodnutí o vyměření poplatku má tedy de facto odkladný účinek.
- Skutečnost, že rozhodnutí o vyměření (stanovení) místního poplatku vydává správce poplatku z moci úřední, dále znamená, že rozhodnutí musí vždy obsahovat odůvodnění (§ 147 odst. 3 daňového řádu).

1.5.3.3. Náležitosti rozhodnutí o stanovení (vyměření) místních poplatků

Platební výměr i hromadný předpisný seznam (dále jen „rozhodnutí o stanovení poplatku“), kterými správce poplatku vyměřuje (stanoví) místní poplatek, musí obsahovat zákonem stanovené základní náležitosti. Tyto náležitosti vymezuje daňový řád v ustanovení § 102. Z věcného hlediska lze obsah rozhodnutí o stanovení poplatku rozčlenit na tři části, a to

- výrok,
- odůvodnění a

- poučení o odvolání.

Náležitosti rozhodnutí o stanovení poplatku jsou stanoveny v ustanovení § 102 daňového řádu.

Úvodní část obsahuje:

- označení správce poplatku, který rozhodnutí vydal,
- číslo jednací, popř. i číslo rozhodnutí o stanovení poplatku,
- označení příjemce rozhodnutí.

Pokud jde o příjemce rozhodnutí, je nutné připomenout, že u právnické osoby musí být uveden její přesný název zapsaný v obchodním rejstříku, popř. uvedený ve zřizovací listině, stanovách apod. U fyzické osoby musí být uvedeno její jméno a příjmení. Pokud jsou příjemci rozhodnutí oba manželé, nemohou být příjemcem společně – každý z nich musí být samostatným příjemcem.

Výroková část obsahuje:

- uvedení právního předpisu, podle něhož bylo rozhodováno,
- částka, kterou má poplatkový subjekt zaplatit,
- číslo účtu příslušného poskytovatele platebních služeb, na který má být částka uhrazena,
- lhůta k plnění (náhradní lhůta 15 dnů od právní moci rozhodnutí).

Odůvodnění rozhodnutí:

- je povinnou náležitostí rozhodnutí o stanovení místního poplatku,
- správce poplatku v něm uvádí důvody výroku rozhodnutí,
- bylo-li rozhodnutí vydáno na základě dokazování, správce poplatku dále uvádí, které skutečnosti má za prokazané a o které důkazy opřel svá skutková zjištění, jakými úvahami se při hodnocení důkazů řídil a jak věc posoudil po právní stránce.

Poučení o opravném prostředku obsahuje informaci:

- o místě, kde je možno proti rozhodnutí podat opravný prostředek (odvolání se podává vždy u správce poplatku, jehož rozhodnutí je napadeno),
- v jaké lhůtě je možno odvolání podat (30 dnů od doručení),
- informaci o odkladném účinku (odvolání proti rozhodnutí o stanovení poplatku nemá odkladný účinek).

Pokud poučení v rozhodnutí chybí nebo je-li nesprávné, nemá tato skutečnost za následek neplatnost rozhodnutí, ale postupuje se způsobem uvedeným v daňovém řádu.

Neopominutelnou náležitostí rozhodnutí o stanovení poplatku je dále ***podpis úřední osoby správce poplatku s uvedením jeho jména a pracovního zařazení***

a otisk úředního razítka se státním znakem. Tuto náležitost lze nahradit uznávaným elektronickým podpisem úřední osoby.

1.5.3.4. Lhůta pro stanovení místních poplatků

Správce poplatku je oprávněn a povinen stanovit (vyměřit) místní poplatek ve lhůtě, kterou stanoví daňový řád v ustanovení § 148. Základní délka lhůty činí **3 roky, maximální délka je 10 let**. Počátek běhu lhůty nastává dnem, v němž se místní poplatek stal splatným. Marné uplynutí má za následek, že již nelze poplatek stanovit (vyměřit) - jde o lhůtu prekluzivní (propadnou).

Daňový řád jednoznačně vymezuje úkony, na základě kterých dochází k **prodloužení lhůty o 1 rok**, jestliže k nim došlo v posledních 12 měsících před uplynutím dosavadní lhůty.

V oblasti místních poplatků je takovým úkonem

- oznámení rozhodnutí o stanovení místního poplatku,
- zahájení řízení o mimořádném opravném nebo dozorčím prostředku,
- oznámení rozhodnutí ve věci mimořádného opravného nebo dozorčího prostředku, nebo
- oznámení rozhodnutí o prohlášení nicotnosti rozhodnutí o stanovení místního poplatku.

Byla-li před uplynutím lhůty pro stanovení poplatku správcem poplatku zahájena daňová kontrola, **běží ode dne jejího zahájení lhůta znovu**.

Lhůta pro stanovení místního poplatku neběží po dobu

- řízení, které je v souvislosti se stanovením poplatku vedeno před soudem ve správním soudnictví a před Ústavním soudem,
- řízení o otázce, o níž je příslušný rozhodnout soud a která je nezbytná pro správné stanovení poplatku,
- od zmeškání odvolací lhůty proti rozhodnutí o stanovení daně až do oznámení rozhodnutí o jejím navrácení v předešlý stav.

1.5.3.5. Lhůta pro placení místních poplatků

Lhůtou pro placení místních poplatků se rozumí časový úsek, ve kterém je možné realizovat dobrovolnou i nedobrovolnou úhradu poplatku (§ 160 daňového řádu). **Základní délka lhůty činí 6 let, maximální 20 let**. Tato lhůta je propadná (prekluzivní) - jejím uplynutím zanikne právo nedoplatek vybrat, zajistit i vymáhat. Lhůta počíná běžet okamžikem splatnosti místního poplatku.

Na základě některých úkonů stanovených daňovým řádem dochází k **přerušení lhůty**, tj. šestiletá lhůta začne od daného okamžiku běžet znovu. V řízení o místních poplatcích jsou takovými úkony zejména **zahájení exekučního řízení**

nebo rozhodnutí o posečkání. Oproti tomu neformální vyznění o nedoplatku (§ 153 odst. 3 daňového řádu) na běh lhůty vliv nemá.

Vedle přerušení lhůty mají některé jiné úkony za následek, že se lhůta staví. Stavění lhůty znamená, že lhůta po určitou dobu přestává běžet. Když tato událost nebo situace pomine, pokračuje lhůta tam, kde se zastavila.

Lhůta se staví po dobu:

- vymáhání poplatku soudem nebo soudním exekutorem,
- přihlášení poplatkové pohledávky do insolvenčního řízení nebo do veřejné dražby,
- odkladu daňové exekuce odložené na návrh,
- daňové exekuce srážkami ze mzdy,
- dožádání mezinárodní pomoci při vymáhání nedoplatku.

1.5.3.6. Ohlašovací povinnost

Místní poplatky zavedené obecně závaznou vyhláškou jsou poplatníci (plátcí) povinni zaplatit včas a ve správné výši. Kromě této základní povinnosti má poplatkový subjekt důležitou procesní povinnost, tj. je povinen splnit ohlašovací povinnost vyplývající z ustanovení § 14a zákona o místních poplatcích.

V ohlášení poplatník nebo plátce uvede

- jméno, popřípadě jména, a příjmení nebo název nebo obchodní firmu, obecný identifikátor, byl-li přidělen, místo pobytu nebo sídlo, místo podnikání, popřípadě další adresu pro doručování; právnická osoba uvede též osoby, které jsou jejím jménem oprávněny jednat v poplatkových věcech,
- čísla všech svých účtů u poskytovatelů platebních služeb, včetně poskytovatelů těchto služeb v zahraničí, užívaných v souvislosti s podnikatelskou činností, v případě, že předmět poplatku souvisí s podnikatelskou činností poplatníka nebo plátce,
- údaje rozhodné pro stanovení výše poplatkové povinnosti.

Poplatník nebo plátce, který nemá sídlo nebo bydliště na území členského státu Evropské unie, jiného smluvního státu Dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo Švýcarské konfederace, uvede kromě údajů požadovaných v odstavci 1 adresu svého zmocněnce v tuzemsku pro doručování.

Lhůtu pro splnění ohlašovací povinnosti stanoví obec v obecně závazné vyhlášce. Poplatník nebo plátce je dále povinen ohlásit změny údajů, které uvedl v ohlášení, pokud k nim došlo. **Změnu je povinen ohlásit ve lhůtě do 15 dnů ode dne, kdy nastala.** V tomto případě jde o povinnost a lhůtu vyplývající přímo ze zákona o místních poplatcích.

Plnění ohlašovací povinnosti je základní procesní povinností poplatkového subjektu, jejíž splnění může správce poplatku vynucovat pomocí pořádkové pokuty podle daňového řádu (§ 247). Předpokladem pro uložení pořádkové pokuty (až do výše 50 000 Kč) je skutečnost, že poplatkový subjekt bez dostatečné omluvy ve lhůtě stanovené správcem poplatku nevyhoví výzvě ke splnění některé z uvedených procesních povinností.

1.5.3.7. Odvolání proti rozhodnutí o stanovení místního poplatku (platebnímu výměru, hromadnému předpisnému seznamu)

V poplatkovém řízení je odvolání řádným opravným prostředkem směřujícím proti rozhodnutí o stanovení místního poplatku (platební výměr, hromadný předpisný seznam), které dosud nenabýlo právní moci. O odvolání rozhoduje krajský úřad jako správce poplatku ve druhém stupni poplatkového řízení.

Odvolání nelze uplatnit jestliže

- marně uplynula odvolací lhůta,
- odvolání bylo podáno, bylo o něm rozhodnuto a rozhodnutí bylo oznámeno,
- odvolání není přípustné.

Právo odvolání je přiznáno pouze příjemci rozhodnutí. Příjemce se může vzdát svého práva na odvolání až do uplynutí odvolací lhůty. Odvolání se podává u správce poplatku (obecního úřadu), který napadené rozhodnutí vydal. Lhůta pro odvolání činí třicet dní ode dne jeho doručení. Odvolání je nepřípustné, směruje-li jenom proti odůvodnění rozhodnutí.

Daňový řád stanoví náležitosti (§112), které musí odvolání obsahovat v taxativním výčtu.

Konkrétně jde o tyto náležitosti:

- označení správce daně, který napadené rozhodnutí vydal,
- označení odvolatele,
- číslo jednacích, popřípadě číslo nebo jinou jednoznačnou identifikaci rozhodnutí, proti němuž odvolání směřuje,
- uvedení důvodů, v nichž jsou spatřovány nesprávnosti nebo nezákonnosti napadeného rozhodnutí,
- označení důkazních prostředků k tvrzením o skutkovém stavu, která jsou uvedena v odvolání,
- návrh na změnu nebo zrušení rozhodnutí.

Obsahuje-li podané odvolání vady, které brání řádnému projednání věci, je správce poplatku povinen vyzvat odvolatele k doplnění odvolání s poučením, v jakém směru musí být doplněno, a stanoví pro to přiměřenou lhůtu, která nesmí být kratší než 15 dnů. Jestliže odvolatel odstraní vady, které brání řádnému

projednání věci, platí, že odvolání bylo podáno řádně a včas. V opačném případě správce daně odvolací řízení zastaví.

Správce poplatku musí při posuzování náležitostí odvolání vždy rozlišovat, zda v odvolání postrádá základní náležitosti, které brání řádnému projednání věci, nebo že se jedná pouze o nedostatek formálních náležitostí, které dalšímu řízení nebrání. Důvody pro zastavení řízení jsou dány pouze v případě, kdy chybí náležitosti rozhodné pro řádné projednání věci.

Základem odvolání je především uvedení důvodů, v nichž odvolatel spatřuje nesprávnost nebo nezákonnost rozhodnutí prvního stupně. Vytýkány mohou být jak vady skutkové, tak vady právní. Přestože formulace ustanovení o důvodech odvolání hovoří pouze o vadách rozhodnutí, je zřejmé, že lze namítat i vady řízení, jež vydání rozhodnutí předcházely, musí však jít o vady, které měly vliv na zákonost rozhodnutí. Pouze takové vady mohou mít za následek změnu rozhodnutí či jeho zrušení. Odvolacími důvody odvolatel vymezuje rozsah přezkumu, kterým se odvolací orgán (popř. správce poplatku v rámci autoremedurního přezkumu) musí zabývat.

Správce poplatku, jehož rozhodnutí je odvoláním napadeno:

- rozhodne o odvolání sám, pokud mu v plném rozsahu vyhoví a toto rozhodnutí není v rozporu s vyjádřením příjemců rozhodnutí,
- rozhodne o odvolání sám, pokud mu vyhoví pouze částečně a ve zbytku je zamítne a toto rozhodnutí není v rozporu s vyjádřením příjemců rozhodnutí, nebo
- odvolání zamítne a zastaví odvolací řízení, pokud je podané odvolání nepřijatelné nebo bylo podáno po lhůtě.

Nemůže-li správce daně, jehož rozhodnutí je odvoláním napadeno, posoudit všechny údaje uvedené v odvolání z výsledků již provedeného řízení, řízení doplní o nezbytné úkony. Pokud správce daně, jehož rozhodnutí je odvoláním napadeno, o odvolání nerozhodne sám, postoupí odvolání s příslušnou částí spisu a se svým stanoviskem bez zbytečného odkladu odvolacímu orgánu.

Odvolací orgán, kterým je příslušný krajský úřad:

- je povinen se zabývat všemi důvody, které odvolatel v odvolání a jeho případných doplňcích namítal, a se svými závěry ke všem odvolacím důvodům se musí vypořádat v odůvodnění rozhodnutí (minimální rozsah přezkumu napadeného rozhodnutí je tedy vymezen odvolacími důvody),
- není vázán návrhy odvolatele, a to ani v případech, že v odvolání neuplatněné skutečnosti ovlivní rozhodnutí v neprospěch odvolatele (ve svém rozhodnutí se může odchýlit a rozhodnout jinak, než požaduje odvolatel),
- prověří odvolatelem neuplatněné nesprávnosti nebo nezákonnosti, vyjdou-li při přezkoumávání najevo a mohou mít vliv na výrok rozhodnutí o odvolání.

Nové skutečnosti mohou svědčit ve prospěch i neprospěch stěžovatele. Odvolací orgán je povinen přihlížet ke všem skutečnostem, které vyjdou v odvolacím řízení najevo, a provádět dokazování ke zjištění zákonnosti a správnosti napadeného rozhodnutí, i když takové vady rozhodnutí, popř. i vady řízení, odvolatel nenamítal. Zjištění odvolacího orgánu může vést k tomu, že výsledné rozhodnutí bude pro odvolatele méně příznivé než rozhodnutí, které odvoláním napadl. Z povinnosti odvolacího orgánu zohlednit nové skutečnosti však zároveň vyplývá, že odvolací orgán je povinen přihlížet i k těm skutečnostem, které vyšly najevo a svědčí pro vydání příznivějšího rozhodnutí pro odvolatele, i když je v odvolání neuplatnil.

V rámci odvolacího řízení může odvolací orgán:

- provádět dokazování k doplnění podkladů pro rozhodnutí nebo k odstranění vad řízení, anebo
- toto doplnění nebo odstranění vad uložit správci poplatku, který napadené rozhodnutí vydal, se stanovením přiměřené lhůty.

Provádí-li odvolací orgán v rámci odvolacího řízení dokazování:

- seznámí před vydáním rozhodnutí o odvolání odvolatele se zjištěnými skutečnostmi a důkazy, které je prokazují, a
- umožní mu, aby se k nim ve stanovené lhůtě (nesmí být delší 15 dnů) vyjádřil, popřípadě navrhl provedení dalších důkazních prostředků.

Obdobně postupuje odvolací orgán i v případě, kdy dospěje k odlišnému právnímu názoru, než správce daně prvního stupně, a tato změna by ovlivnila rozhodnutí v neprospěch odvolatele.

Odvolací orgán:

- napadené rozhodnutí změní,
- napadené rozhodnutí zruší a zastaví řízení, nebo
- odvolání zamítne a napadené rozhodnutí potvrdí.

V odůvodnění rozhodnutí o odvolání musí být vypořádány všechny důvody, v nichž odvolatel spatřuje nesprávnosti nebo nezákonnosti napadeného rozhodnutí.

Zjistí-li odvolací orgán, že jsou u správce poplatku prvního stupně splněny podmínky pro rozhodnutí správce poplatku, jehož rozhodnutí bylo odvoláním napadeno (§ 113 odst. 1 daňového řádu), může vrátit věc k rozhodnutí s odůvodněním a pokyny pro další řízení tomuto správci poplatku s tím, že je vázán právním názorem odvolacího orgánu. Jinak o odvolání rozhodne odvolací orgán sám. Proti rozhodnutí odvolacího orgánu se nelze dále odvolat.

1.5.3.8. Vymáhání nedoplatku na místním poplatku

Právní úprava

Zákon o místních poplatcích neobsahuje procesní ustanovení k problematice vymáhání nedoplatku na místním poplatku. Na vymáhání nedoplatku na místním poplatku se vztahují ustanovení § 175 až 232 daňového řádu. Právní úprava obsažená v daňovém řádu dále předpokládá subsidiární použití zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský soudní řád“), tj. v případě, kdy daňový řád nestanoví něco jiného, použije se občanský soudní řád.

Způsoby vymáhání

V souladu s daňovým řádem lze vymáhání nedoplatku na místním poplatku uskutečnit způsobem

- daňové exekuce,
- vymáháním nedoplatku prostřednictvím soudního exekutora,
- uplatněním pohledávky v insolvenčním řízení,
- přihlášením nedoplatku do veřejné dražby.

Správce daně (poplatku) má možnost volby, tj. může zvolit postup označený jako daňová exekuce nebo požádat o vymožení nedoplatku soudního exekutora. Obecné zmocnění pro správce daně (poplatku) k tomu, aby uplatnil daňovou pohledávku v řízení realizovaném podle právní úpravy, která řeší úpadkové právo, nebo přihlášením nedoplatku do veřejné dražby, je způsobem vymáhání určeným pro specifické případy, které v oblasti vymáhání nedoplatků na místních poplatcích bude zřejmě přicházet v úvahu jen ve zcela ojedinělých případech.

Správce daně (poplatku) by měl volit takový způsob vymáhání, při kterém náklady související s vymáháním nebudou ve zjevném nepoměru k výši nedoplatku. Správce místního poplatku bude při vymáhání volit zpravidla postup způsobem daňové exekuce, tj. exekuci provede sám. Není ojedinělým jevem, že správci místních poplatků povolávají na vymáhání bagatelních nedoplatků na místních poplatcích soukromé exekutory, jejichž činnost vyvolává velké náklady a má negativní dopad na rozpočty obcí a současně bezdůvodně finančně zatěžují dlužníky.

Pojem „vymáhání“, jak i z výše uvedeného vyplývá, je širším pojmem než pojem „daňová exekuce“. Daňová exekuce je samostatně upravena v daňovém řádu, postup správce daně (poplatku) jako exekučního orgánu je stanoven daňovým řádem a jeho pravomoc jako exekučního orgánu upravuje pouze daňový řád. Daňovou exekuci zahajuje správce daně (poplatku) vždy z úřední moci.

Exekuční titul

Exekuční titul je základním předpokladem vymáhání v daňové nebo civilní exekuci. Neexistence exekučního titulu, jakož i nedostatek jeho formální či materiální vykonatelnosti, má za následek, že exekuce nemůže být nařízena, a pokud by nařízena byla, musí být zastavena.

Správce daně (poplatku) v roli exekučního orgánu je exekučním titulem vázán, tj. není oprávněn přezkoumávat oprávněnost titulem uloženého plnění, ani to, zda v řízení předcházejícím vydání titulu nedošlo k vadám, jež mohly ovlivnit správnost titulu, apod. Prostor pro odstranění takových nedostatků existuje v řízení, které je vedeno za účelem vzniku exekučního titulu, nikoliv v řízení exekučním. Účelem exekučního řízení je pouze nucená realizace peněžitého plnění uloženého dlužníku, které dobrovolně nesplnil. Námitky dlužníka směřující vůči obsahu exekučního titulu nemají žádný dopad, pro nařízení exekuce jsou nerozhodné.

Ustanovení daňového řádu (§176) obsahuje taxativní výčet písemností, které je možné pro účely exekuce považovat za exekuční titul.

Exekučním titulem je

- výkaz nedoplatků sestavený z údajů evidence daní,
- vykonatelné rozhodnutí, kterým je stanoveno peněžité plnění, nebo
- vykonatelný zajišťovací příkaz.

V odstavci 2 cit. ustanovení jsou stanoveny taxativně povinné náležitosti výkazu nedoplatků, který je výpisem z evidence daní (poplatků) vedené správcem daně (poplatku).

Výkaz nedoplatků musí obsahovat:

- označení správce daně, který výkaz nedoplatků vydal,
- číslo jednací,
- označení daňového subjektu, který neuhradil nedoplatek (dále jen „dlužník“),
- údaje o jednotlivých nedoplatcích,
- podpis úřední osoby s uvedením jména, příjmení a pracovního zařazení a otisk úředního razítka; tuto náležitost lze nahradit uznávaným elektronickým podpisem úřední osoby,
- potvrzení o vykonatelnosti,
- den, k němuž je výkaz nedoplatků sestaven.

Z uvedených údajů mají zásadní význam především údaje o jednotlivých nedoplatcích, tj. informace o výši, druhu a původním dni splatnosti jednotlivých nedoplatků evidovaných správcem daně (poplatku) a dále potvrzení o vykonatelnosti, kterým správce daně (poplatku) ve výkazu nedoplatků osvědčuje, že veškeré v něm uvedené nedoplatky jsou vykonatelné, a tedy vymahatelné.

V případě exekuce na nedoplatek místního poplatku je zpravidla exekucním titulem vykonatelný platební výměr, hromadný předpisný seznam nebo vykonatelný výkaz nedoplatků. Exekucním titulem může být rovněž rozhodnutí ukládající daňovému (poplatkovému) subjektu povinnost nahradit náklady řízení (§ 107 odst. 6 daňového řádu - náklady vzniklé v důsledku nečinnosti nebo nesplnění povinnosti poplatkového subjektu) nebo rozhodnutí ukládající povinnost zaplatit pořádkovou pokutu.

Pokud se jedná o **vykonatelný zajišťovací příkaz**, jde o exekuční titul, jehož využití při vymáhání místních poplatků téměř nepřichází v úvahu. Zajišťovací příkaz jako jeden ze zajišťovacích instrumentů placení daně může správce daně použít v případě, že existuje obava o úhradu nestanovené či dosud nesplacené daně. Nejčastějším způsobem zajištění je složení předmětné částky na depozitní účet správce daně. Skutečnost, že zajišťovací příkaz znamená závažný zásah do majetkové sféry daňového subjektu, má na činnost správce daně specifické nároky, mj. zejména pokud se jedná o odůvodnění rozhodnutí.

Vykonatelný platební výměr, hromadný předpisný seznam

Obecně znamená vykonatelnost rozhodnutí možnost vynucení splnění rozhodnutím uložené povinnosti prostřednictvím donucení, i proti vůli toho, komu byla povinnost uložena.

Platební výměr (hromadný předpisný seznam), kterým správce poplatku vyměřil místní poplatek, je v právní moci, jestliže je účinný a současně se nelze proti němu odvolat. Vůči příjemci, poplatkovému subjektu, je platební výměr účinný okamžikem jeho oznámení (doručení nebo jiný zaprotokolovaný způsob seznámení příjemce s jeho obsahem).

Obecně platí, že rozhodnutí je vykonatelné, pokud uplynula lhůta k plnění (v případě odkladného účinku odvolání se lhůta k plnění počítá až od právní moci rozhodnutí). Není-li lhůta k plnění stanovena, je rozhodnutí vykonatelné dnem nabytí účinnosti (nemá-li odvolání odkladný účinek) nebo dnem právní moci (má-li odvolání odkladný účinek). Správce daně (poplatku) na žádost příjemce rozhodnutí vyznačí na vyhotovení rozhodnutí doložku právní moci, popřípadě vykonatelnosti.

Vzhledem k tomu, že zákon o místních poplatcích obsahuje ve vztahu k daňovému řádu speciální ustanovení týkající se problematiky vyměřování místních poplatků (§11 ZMP), platí pro vykonatelnost platebního výměru určitá specifika. Důvodem je skutečnost, že na rozdíl od daní je v oblasti místních poplatků primární zaplacení poplatku poplatníkem (plátcem) a nalézací rovina řízení, tj. zjištění a stanovení poplatku správcem poplatku, se uplatňuje teprve v případě, kdy místní poplatek nebyl zaplacen včas nebo ve správné výši. U místních poplatků se vždy jedná o vyměření z moci úřední (§139 odst. 1 a 3 daňového

řádu). Lhůtu k plnění správce poplatku ve výroku rozhodnutí stanoví 15 dní ode dne právní moci platebního výměru, takže vykonatelnost rozhodnutí nastává teprve po marném uplynutí uvedené lhůty, která počíná běžet ode dne právní moci. V důsledku uvedeného odvolání proti platebnímu výměru de facto má odkladný účinek. Skutečnost, že platební výměr vydává správce poplatku z moci úřední, dále znamená, že takové rozhodnutí musí obsahovat odůvodnění (§ 147 odst. 3 daňového řádu).

V případě, že správce poplatku vyměří místní poplatky hromadným předpisným seznamem, je tímto způsobem vyměřeno většímu počtu poplatkových subjektů. Dnem doručení hromadného předpisného seznamu, tj. i rozhodnutí v něm uvedených, je třicátý den po jeho zpřístupnění. Právní moc a vykonatelnost rozhodnutí doručovaných prostřednictvím hromadného předpisného seznamu se posuzuje stejným způsobem jako u jednotlivých platebních výměrů.

Vykonatelný výkaz nedoplatků

Výkaz nedoplatků je vykonatelný tehdy, jsou-li vykonatelné všechny položky v něm uvedené, tj. jsou-li vykonatelná všechna rozhodnutí, která byla podkladem pro zanesení příslušných částek do evidence daní, a jsou-li splatné všechny částky do této evidence zanesené přímo na základě zákona. Vzhledem k tomu, že časový okamžik vykonatelnosti, resp. splatnosti jednotlivých nedoplatků bude zpravidla odlišný, nelze vztáhnout vykonatelnost ke společnému časovému okamžiku. Výkaz nedoplatků proto musí obsahovat potvrzení o vykonatelnosti, nikoliv uvedení konkrétního dne. Vykonatelnost výkazu nedoplatků neovlivňuje ani skutečnost, že k výkazu nedoplatků nejsou přiložena jednotlivá rozhodnutí, z nichž je sestaven.

Vymáhání způsobem daňové exekuce

Vymáhání nedoplatku způsobem daňové exekuce přísluší provádět správci daně (poplatku). Obecně platí, že nestanoví-li daňový řád něco jiného, postupuje se při daňové exekuci podle občanského soudního řádu, který především upravuje práva a povinnosti dlužníka (subjekt, který neuhradil nedoplatek) a poddlužníka (osoba, vůči které má dlužník pohledávku). Ustanovení občanského soudního řádu upravující postavení oprávněného se obdobně použijí v případech, kdy správce daně (poplatku) vystupuje jako oprávněný z exekučního titulu.

Pravomoci správce daně (poplatku), jakožto exekučního orgánu, upravuje výlučně daňový řád.

Způsoby provedení daňové exekuce

Daňovou exekuci lze provést způsoby stanovenými daňovým řádem, a to

1. postižením majetkových práv, tj.:

- srážkami ze mzdy,
 - příkázáním pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb,
 - příkázáním jiné peněžité pohledávky,
 - postižením jiných majetkových práv,
2. prodejem movitých věcí,
 3. prodejem nemovitostí.

Poskytovatelem platebních služeb se ve smyslu zákona o platebním styku rozumí – banky, zahraniční banky a zahraniční finanční instituce, spořitelní a úvěrní družstva, instituce elektronických peněz, zahraniční instituce elektronických peněz, vydavatelé elektronických peněz malého rozsahu, platební instituce, zahraniční platební instituce, poskytovatelé platebních služeb malého rozsahu a Česká národní banka.

Nařízení daňové exekuce

Daňovou exekuci nařizuje správce daně (poplatku) vydáním exekučního příkazu, čímž je zahájeno exekuční řízení. Exekuční příkaz je vydán okamžikem, kdy byl učiněn úkon k jeho doručení. Správce daně může před zahájením řízení daňový subjekt vyrozumět o tom, že má nedoplatek a v jaké výši a upozornit jej na následky s neuhrazením nedoplatku spojené. Takový postup správce poplatku, pokud jde o místní poplatky zejména, může mnohdy předejít daňové exekuci a správcí poplatku ušetřit finanční náklady a řadu úkonů při administrativní činnosti.

V exekučním příkazu musí být uveden způsob daňové exekuce, na každý způsob daňové exekuce se vydává samostatný exekuční příkaz a je vedeno samostatné exekuční řízení. Daňovou exekucí nelze realizovat prodej podniku a prodej zástavy, tj. pokud je zástava v majetku třetí osoby. V těchto případech správce daně rozhodne o zabezpečení vymáhání nedoplatku jiným způsobem, a to prostřednictvím soudního exekutora.

Kromě náležitostí rozhodnutí podle § 102 odst. 1 daňového řádu musí výrok exekučního příkazu obsahovat další náležitosti, a to:

- způsob provedení daňové exekuce,
- výši nedoplatku, pro který je exekuce nařizována,
- výši exekučních nákladů podle § 183 odst. 1 a 2 daňového řádu,
- odkaz na exekuční titul.

Exekuční příkaz se doručuje dlužníkovi a dalším příjemcům tohoto rozhodnutí a nelze proti němu uplatnit opravné prostředky (§ 178 odst. 4 daňového řádu).

Způsoby provedení daňové exekuce obvyklé v oblasti místních poplatků

V oblasti vymáhání nedoplatků na místních poplatcích postupují správci poplatků nejčastěji postižením majetkových práv, a to zejména

- srážkami ze mzdy nebo
- příkázáním pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb.

Kromě uvedených dvou způsobů přichází v úvahu také daňová exekuce způsobem

- příkázání jiné peněžité pohledávky nebo
- postižením jiných majetkových práv.

Při daňové exekuci postižením majetkových práv ukládá správce daně exekucním příkazem povinnosti dlužníkovi a poddlužníkovi, který je oprávněn nakládat s majetkovým právem dlužníka. Poddlužník se splněním povinnosti stanovené zákonem nebo přímo v exekucním příkazu vydaném správcem daně zproští své povinnosti vůči dlužníkovi. Kdo má postavení poddlužníka, vyplývá z ustanovení upravujících jednotlivé způsoby exekuce. Pro všechny způsoby exekuce postižením majetkových práv je stanovena **povinnost vyrozumět poddlužníka o právních moci exekucního příkazu**. K vyrozumění musí dojít doručením do vlastních rukou. Poddlužník je dále informován o všech důležitých změnách, zejména o zastavení, odložení daňové exekuce či o změně exekucního titulu podle § 169 daňového řádu. Poddlužník odpovídá za řádné plnění povinností uložených mu zákonem či v exekucním příkazu. Poruší-li poddlužník své povinnosti, odpovídá správci daně za ztrátu, která mu vznikla. Nárok uplatní správce daně žalobou u soudu.

2. POPLATEK ZA KOMUNÁLNÍ ODPAD DLE ZÁKONA O ODPADECH

Pokud má obec zaveden systém shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálního odpadu vznikajícího na jejím katastrálním území, může se namísto místního poplatku za provoz systému komunálního odpadu stanoveného obecně závaznou vyhláškou na základě ustanovení § 1 písm. g) a § 10b zákona o místních poplatcích rozhodnout vybírat **poplatek za komunální odpad stanovený obecně závaznou vyhláškou na základě ustanovení § 17a zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů** (dále jen „zákon o odpadech“) nebo vybírat úhradu za komunální odpad ve smyslu ustanovení § 17 odst. 6 zákona o odpadech, tzv. smluvní poplatek. **Obec může na svém území zvolit pouze jednu z uvedených možností.**

2.1. Vymezení pojmů v zákoně o odpadech

Komunálním odpadem je podle ustanovení § 4 písm. b) zákona o odpadech „*veškerý odpad vznikající na území obce při činnosti fyzických osob a který je uveden jako komunální odpad v Katalogu odpadů, s výjimkou odpadů vznikajících u právnických osob nebo fyzických osob oprávněných k podnikání*“. Zákon o odpadech určuje v § 4 písm. x) jako původce odpadu obec pro komunální odpady vznikající na území obce, které mají původ v činnosti fyzických osob, na něž se nevztahují povinnosti původce. Obec se stává původcem komunálních odpadů v okamžiku, kdy fyzická osoba odpady odloží na místě k tomu určeném, a tím okamžikem se současně stává vlastníkem těchto odpadů. Současně platí, že na obce se vztahuje povinnosti původců komunálních odpadů podle § 16, pokud zákon nestanoví jinak.

Poplatníkem poplatku za komunální odpad je každá fyzická osoba, při jejíž činnosti vzniká komunální odpad. Zákon o odpadech hovoří dále o **plátc**i poplatku, kterým je vlastník nemovitosti, kde komunální odpad vzniká, a který poplatek rozúčtuje na jednotlivé poplatníky. Jde-li o budovu, ve které vzniklo společenství vlastníků jednotek podle zvláštního zákona, je plátcem toto společenství.

Výpočet poplatku je odvozen od nákladů, které obci vznikají při zajišťování režimu nakládání s komunálním odpadem. **Maximální výše poplatku** se stanoví podle předpokládaných oprávněných nákladů obce rozvržených na jednotlivé poplatníky **podle počtu a objemu nádob určených k odkládání odpadů připadajících na jednotlivé nemovitosti nebo podle počtu uživatelů bytů** a s ohledem na úroveň třídění tohoto odpadu. Vždy je třeba zvolit pouze jednu z možností, nikoli spojit současně do jedné konstrukce počet a objem nádob spolu s počtem uživatelů bytů. V poplatku mohou být promítnuty i náklady spojené s pronájmem nádob určených k odkládání odpadu.

Tento způsob zpoplatnění má potenciál více zohledňovat množství konkrétní osobou skutečně produkovaného odpadu, avšak ani zde se nejedná o cenu plně ekvivalentní poskytnuté službě.

2.2. Působnost obce při správě poplatku

Správu poplatku provádí obec, která poplatek zavedla a která postupuje podle daňového řádu. I zde je poplatek jejím příjmem. Obec však tento poplatek nemůže stanovit současně s místním poplatkem za provoz systému komunálních odpadů podle § 10b zákona o místních poplatcích a ani jakkoliv spojovat prvky místního poplatku s prvky v úpravě zákona o odpadech.

Stanovení poplatku za komunální odpad obecně závaznou vyhláškou obce vykonává obec v samostatné působnosti, správu poplatku za komunální odpad vykonává však v působnosti přenesené. Vzhledem k tomu, že zákon o obcích neupravuje pravomoc žádného orgánu obce ke správě poplatku, bude třeba aplikovat ustanovení § 102 odst. 3 zákona o obcích a dovodit, že správu poplatku zabezpečuje rada obce.

Lze jen doporučit, aby rada obce výkon správy poplatku zabezpečila tím, že ji svěří obecnímu úřadu, což zjednoduší provádění jednotlivých kroků.

Písemnosti vydávané obcí při správě tohoto poplatku by měly být v záhlaví označeny v souladu s ustanovením § 111 odst. 1 zákona o obcích.

2.3. Postavení plátce a poplatníka při správě poplatku

Podle ustanovení § 20 daňového řádu se daňovým subjektem rozumí osoba, kterou za daňový subjekt označuje zákon, jakož i osoba, kterou zákon označuje jako poplatníka nebo jako plátce daně. Daňový subjekt má práva a povinnosti týkající se správného zjištění a stanovení daně po dobu běhu lhůty pro stanovení daně a při placení daně po dobu, ve které lze požadovat placení nedoplatku, a to i v případech, kdy přestal být daňovým subjektem.

Zákon o odpadech u poplatku za komunální odpad poplatníka konkretizuje následovně - poplatníkem je každý, kdo produkuje odpad. Plátcem je pak vlastník nemovitosti, kde vzniká komunální odpad. Plátce rozúčtovává poplatek na jednotlivé poplatníky, který obec stanoví svojí obecně závaznou vyhláškou podle počtu a objemu nádob připadajících na jednotlivé nemovitosti nebo podle počtu uživatelů bytů a s ohledem na úroveň třídění tohoto odpadu. Poplatník odevzdává poplatek plátcí, který jej odvádí obci.

Postup obce jako správce poplatku v případě, kdy nebude ve stanoveném termínu splatnosti plátcem poplatek odveden ve správné výši, se proto bude odlišovat podle toho, zda poplatník (osoba produkující komunální odpad v přísluš-

né nemovitosti) odvedl vyúčtovaný poplatek plátcí (vlastníku nemovitosti) nebo nikoliv.

Podle ustanovení § 17a odst. 4 zákona o odpadech je plátcce povinen správci poplatku oznámit poplatníka, který mu řádně a včas poplatek neodvedl. Ke splnění zásady součinnosti s daňovým subjektem by pak obec měla nejprve vydat výzvu ke splnění poplatkové povinnosti adresovanou poplatníkovi, jehož plátcce označil. Neuhradí-li poplatník obci poplatek ani na základě výzvy ke splnění poplatkové povinnosti, vyměří mu obec poplatek platebním výměrem.

Poplatníkem je dle zákona o odpadech každá fyzická osoba, při jejíž činnosti vzniká komunální odpad. Na základě § 3 zákona o odpadech lze s určitostí předpokládat, že každé fyzické osobě při její činnosti vznikají zbytky, kterých se bude zbavovat jako odpadu, protože jak z ustanovení § 3 odst. 2 vyplývá, zbavováním se movité věci ve smyslu zákona o odpadech není pouze ten případ, že věc její vlastník sám využije způsobem stanoveným tímto zákonem a ostatními právními předpisy na ochranu životního prostředí. Vzhledem k tomu, že není možné, aby fyzická osoba, která není a nemůže být provozovatelem žádného zařízení určeného k nakládání s odpady (§ 12 a 14 zákona o odpadech), mohla všechny druhy odpadů, které vznikají při její činnosti a ze kterých se komunální odpad stane v okamžiku, kdy je fyzická osoba odloží na místě k tomu obcí určeném, sama využít bez ohrožování životního prostředí a zdraví lidí, má nepodnikající fyzická osoba povinnost podle § 17 odst. 4 zákona o odpadech odkládat odpad (přesněji řečeno věci, kterých se zbavuje) na místě k tomu obcí určeném, pokud ho sama nevyužije v souladu s právními předpisy, a to i tehdy, pokud obec nevydá obecně závaznou vyhlášku. Vydá-li ji, musejí fyzické osoby postupovat podle systému stanoveného vyhláškou obce. To znamená, že fyzická osoba nemůže odpad odstraňovat jinak, než v systému obce.

Presumpce, že každé fyzické osobě při její činnosti vznikají nepoužitelné zbytky, kterých se nakonec zbavuje, hodlá zbavit nebo musí zbavit jako odpadu, není stanovená přímo zákonem o odpadech, ale vyplývá zcela zřejmě z výše uvedeného. Produkce komunálního odpadu však není podmíněna pouze vznikem nepotřebných zbytků, ale i tím, že jsou odloženy na místě obcí k tomu určeném. Až v okamžiku, kdy fyzická osoba věc odloží na místě obcí určeném, se tato věc stává komunálním odpadem. Pokud obec stanovila obecně závaznou vyhláškou poplatek za komunální odpad podle § 17a zákona o odpadech, je tato fyzická osoba jeho poplatníkem.

Je zřejmé, že pokud fyzická osoba má v obci trvalý nebo dlouhodobý pobyt, potom nemá legální možnost odložit věci, kterých se zbavuje, na území jiné obce, tj. odpad nepochybně produkuje a poplatek podle § 17a zákona o odpadech platí obci výše uvedené.

Zákon o odpadech neupravuje výslovně možnost v obecně závazné vyhlášce upravit, obdobně jako je tomu u místního poplatku, ohlašovací povinnost daňového subjektu, tj. plátce či poplatníka. Poplatek obci odvádí plátce (vlastník nemovitosti).

Daňový řád upravuje v § 125 a násl. institut registračního řízení. Registrační povinnost vzniká daňovému subjektu, kterému vznikne povinnost podat přihlášku k registraci k jednotlivé dani. V přihlášce k registraci je daňový subjekt povinen uvést předepsané údaje potřebné pro správu daní, přičemž daňový řád ani zákon o odpadech žádné konkrétní náležitosti neuvádí. Bude proto záležet na obecně závazné vyhlášce, jaké údaje bude plátce poplatku v rámci registrační povinnosti předkládat. Vždy však musí jít o údaje potřebné pro správu poplatku. Dojde-li ke změně údajů, které je povinen daňový subjekt uvádět při registraci, je povinen tuto změnu oznámit správci daně do 15 dnů ode dne, kdy nastala, popřípadě požádat o zrušení registrace, jsou-li pro to dány důvody.

Obce zpravidla stanoví maximální výši poplatku odlišně podle počtu a objemu sběrných nádob, které přísluší k plátcově nemovitosti, ve vztahu k frekvenci svozů odpadů shromážděných v těchto nádobách. Plátce poplatku by proto měl při plnění registrační povinnosti správci poplatku sdělit skutečnosti rozhodné pro správné určení výše poplatkové povinnosti, tj. jaký typ a počet sběrných nádob využívá ke shromažďování komunálního odpadu ze své nemovitosti a jakou frekvenci svozu, byť to již obci v některých případech může být známo z její činnosti, např. proto, že sběrné nádoby plátci zapůjčuje či pronajímá.

2.4. Rozúčtování poplatku na poplatníky

Obce zpravidla ve svých obecně závazných vyhláškách využívají možnost rozvrhnout celkové předpokládané náklady, které pro ně plynou z režimu nakládání s komunálním odpadem, podle kritéria počtu a objemu sběrných nádob připadajících na jednotlivé nemovitosti, a stanoví tedy maximální výši poplatku jako částku připadající na plátce („celková poplatková povinnost“ pro všechny poplatníky, z jejichž činnosti v příslušné nemovitosti na území obce vzniká komunální odpad).

Plátci poplatku pak zákon o odpadech ukládá poplatek rozúčtovat na jednotlivé poplatníky, ale nestanoví žádná pravidla pro rozúčtování poplatku. Příпустné nicméně zcela jistě bude rovnoměrné rozúčtování na všechny poplatníky, které je v praxi zřejmě realizováno nejčastěji.

2.5. Splatnost, úrok z prodlení

Obecně závazná vyhláška by měla stanovit jak termín, do kdy jsou poplatníci povinni odvést poplatek plátcí, tak termín pro odvedení vybraného poplatku plátcem správcí poplatku.

Uplatnění úroku z prodlení je v případě poplatku za komunální odpad možné.

2.6. Možnost stanovení osvobození či úlev od poplatku, prominutí poplatku

Zákon o odpadech **nepočítá s možností případného osvobození či úlev od poplatku dle § 17a**, které by obec mohla stanovit v obecně závazné vyhlášce, již se poplatek za komunální odpad na území obce zavádí.

Stejně tak nebude možné ani individuální prominutí poplatku na žádost postupem podle § 259 daňového řádu, neboť odkaz provedený zákonem o odpadech na daňový řád v § 17a odst. 6 nelze považovat za zmocnění obce jako správce poplatku k promíjení poplatku za komunální odpad, jak to vyžaduje § 259 odst. 1 daňového řádu.

U poplatku za komunální odpad tedy nelze institutu prominutí využít.

2.7. Smluvní systém

Vybírá-li obec poplatek za komunální odpad na základě smlouvy (smluvní poplatek dle § 17 odst. 5 zákona o odpadech) mezi obcí a poplatníkem, musí být tato obligatorně uzavřena písemně a musí obsahovat výši úhrady. To jsou jediné náležitosti, které zákon o odpadech ukládá. Ve smlouvě je vhodné dále upravit způsob fakturace za sběr, svoz a odstraňování komunálních odpadů za dané období.

Rovněž zde obec nemůže kombinovat poplatkovou povinnost na smluvním základě s úpravou poplatku za komunální odpad podle § 17a či místního poplatku za provoz systému komunálních odpadů podle § 10b zákona o místních poplatcích. Jedná se totiž o dvoustranný právní úkon, který upravuje vztah mezi poskytovatelem služby (obcí) a jejím odběratelem (fyzickou osobou), a který je založen na zásadě svobodné vůle, na rozdíl od obecně závazné vyhlášky o místním poplatku nebo poplatku, kdy obec vrchnostenským aktem stanoví povinnost úhrady poplatku všem nebo některým skupinám fyzických osob.

3. METODICKÁ ČÁST

3.1. Pro obce – k dílčím otázkám zavedení a správy místních poplatků

V úvodní části této publikace bylo pojednáno v obecné rovině o zavedení a podrobnostech výběru poplatků, které mohou obce zavést svou obecně závaznou vyhláškou. Následující část se dále podrobněji zabývá některými dílčími aspekty zavedení poplatků obecně závaznou vyhláškou a jejich správy v návaznosti na judikaturu Ústavního soudu.

3.1.1. Zavedení poplatků

Místní poplatky mají fakultativní povahu, je proto na rozhodnutí obce, zda a které z výčtu místních poplatků upravených ZMP na svém území formou obecně závazné vyhlášky zavede. Současně je třeba mít na paměti, že materie obsažená v zákoně o místních poplatcích je zpracována v natolik komplexní a kogentní úpravě, že v otázkách spadajících pod režim citovaného zákona není obec oprávněna postupovat jinak, než zákonem výslovně stanoveným postupem. Takto jednoznačně vymezený rámec právní úpravy neumožňuje obcím při zavádění místních poplatků vytvářet další pravidla či ukládat jiné povinnosti jdoucí mimo hranice právní úpravy, resp. zákonného zmocnění ve smyslu § 14 odst. 2 zákona o místních poplatcích. Taktéž pozměňování pravidel zakotvených v zákoně o místních poplatcích ze strany obce není přípustné, neboť zákonná úprava má přednost před obecně závaznou vyhláškou, přijme-li zákonodárce pro danou oblast určitá pravidla, subjekt územní samosprávy nemůže tato duplicitně či v rozporu se zákony normovat.¹⁸

Formální náležitosti obecně závazné vyhlášky o místních poplatcích:

- název obce,
- název vyhlášky, číslo a rok vydání vyhlášky,
- označení orgánu, který vyhlášku vydává – zastupitelstvo obce,
- datum jejího schválení,
- zákonné zmocnění k jejímu vydání - § 14 odst. 2 zákona o místních poplatcích, § 10 písm. d) a § 84 odst. 2 písm. h) zákona o obcích,
- podpis starosty a místostarosty,
- uvedení data vyvěšení a data sejmutí z úřední desky obecního úřadu a elektronické úřední desky.

¹⁸ srov. též nálezy Ústavního soudu ze dne 20. března 2006 sp. zn. Pl. ÚS 20/06 (publikovaný pod č. 164/2007 Sb. a č. 55 ve Sbírce nálezů a usnesení Ústavního soudu sv. 44).

Obsahové náležitosti obecně závazné vyhlášky o místních poplatcích:

- výčet místních poplatků, které na svém území zavádí,
- definice poplatníka a předmětu poplatku u jednotlivých místních poplatků; přitom je však třeba zachovat přesné znění zákonné úpravy,
- sazba poplatku; přitom je nutné u jednotlivých poplatků zachovávat omezení daná zákonem o místních poplatcích jako je horní hranice sazby,
- splatnost – lhůta, v níž má být konkrétní poplatek uhrazen,
- ohlašovací povinnost – v rámci plnění této zákonem přímo stanovené povinnosti získává správce poplatku informace o poplatníkovi (jméno, popřípadě jména, a příjmení nebo název nebo obchodní firmu, obecný identifikátor, byl-li přidělen, místo pobytu nebo sídlo, místo podnikání, popřípadě další adresu pro doručování, u právnické osoby je to také uvedení osob, které jsou jejím jménem oprávněny jednat v poplatkových věcech; jde-li o právnickou osobu nebo fyzickou osobu, která je podnikatelským subjektem, též čísla účtů, na nichž jsou soustředěny peněžní prostředky z její podnikatelské činnosti v případě, že předmět poplatku souvisí s jejich podnikatelskou činností a veškeré skutečnosti mající vliv na výši jejich poplatkových povinností), o vzniku, popř. zániku a rozsahu jeho poplatkové povinnosti (např. předpokládaný rozsah a trvání záboru u poplatku za užívání veřejného prostranství); tyto informace využívá pro evidenci poplatkových subjektů, kontrolu dodržování poplatkových povinností, příp. pak pro vyměřování poplatku,
- osvobození a úlevy – je zcela na rozhodnutí obce, zda určitý okruh poplatkových subjektů nebo určitý předmět zpoplatnění, mimo případy, kdy osvobození nebo úleva vyplývá přímo ze zákona, od poplatkové povinnosti osvobodí nebo poplatkovou povinnost sníží; s osvobozením či úlevami může být spojena ohlašovací povinnost (např. povinnost poplatkového subjektu ohlásit, že se nezdržoval na území obce a toto tvrzení doložit),
- u poplatku za užívání veřejného prostranství je nutné v obecně závazné vyhlášce definovat veřejné prostranství; místa považovaná za veřejné prostranství musí být v obecně závazné vyhlášce vymezena jednoznačně, konkrétně a přesně tak, aby nebylo pochyb, o která místa se jedná (např. uvedení parcelního čísla, názvy ulic, vyznačení těchto míst v katastrální mapě, která může být přílohou obecně závazné vyhlášky apod.),
- společná ustanovení - je možno z důvodu zlepšení poplatkové kázně a zvýšení informovanosti poplatníků citovat některá relevantní procesní ustanovení ze zákona o místních poplatcích, popř. daňového řádu (např. § 11 a 12 zákona o místních poplatcích),
- účinnost - OZV nabývá platnosti dnem vyhlášení, tj. prvním dnem vyvěšení na úřední desce obce, účinnosti nabývá obvykle 15. dnem po vyhlášení, popř. pozdějším dnem výslovně v obecně závazné vyhlášce uvedeným; a vyžaduje-

-li to obecný zájem, může nabýt účinnosti dřívějším dnem, nejdříve však dnem vyhlášení (ust. § 12 zákona o obcích).

3.1.2. Stanovení poplatků paušální částkou

Paušální částka poplatku může být stanovena u poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt, poplatku za užívání veřejného prostranství, poplatku ze vstupného, poplatku z ubytovací kapacity a poplatku za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst. V souladu s § 14 ZMP je stanovení konkrétní výše paušální částky svěřeno do pravomoci obce, tj. do její samostatné působnosti. Stanovení paušální částky poplatku je tedy vždy předmětem obecně závazné vyhlášky, kterou vydává v samostatné působnosti zastupitelstvo obce. Paušální částku poplatku tak nelze stanovit ad hoc, ale **jen zastupitelstvo obce jako orgán obce může rozhodnout o stanovení konkrétní výše paušální částky poplatku.**

Rozhodne-li se obec, že bude výše uvedené poplatky vybírat paušálně, musí jejich sazbu přesně určit v obecně závazné vyhlášce, neboť výše paušální částky musí být v obecně závazné vyhlášce uvedena tak, aby platila pro všechny poplatníky stejně.

U poplatku ze vstupného¹⁹, z ubytovací kapacity²⁰ a za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst²¹ může být poplatek stanoven paušální částkou po dohodě s poplatníkem.

O výši paušální částky však ani v takovém případě nikdy nerozhoduje obecní úřad, protože nelze stanovovat poplatek paušální částkou po dohodě obce s poplatníkem, aniž by sazba této paušální částky byla již předem uvedena v obecně závazné vyhlášce obce.

Z citace „obec může po dohodě s poplatníkem poplatek stanovit paušální částkou“ jednoznačně Ústavní soud²² dovodil, že pod výrazem „obec“ je třeba rozumět zastupitelstvo obce a nikoliv obecní (městský) úřad. Pokud by pod předmětný pojem „obec“ byl ve vyhlášce podřazen správce poplatku (obecní úřad), dostalo by se takové ustanovení v případě uvedených poplatků ze vstupného, z ubytovací kapacity a za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst do rozporu s příslušnými ustanoveními (§ 6 odst. 3 věta druhá,

¹⁹ § 6 odst. 3 ZMP.

²⁰ § 7 odst. 4 ZMP.

²¹ § 10 odst. 3 ZMP.

²² viz též nálezy Ústavního soudu ze dne 10. října 2006, sp. zn. Pl. ÚS 24/06 (publikovaný pod č. 519/2006 Sb. a č. 183 ve Sbírce nálezů a usnesení Ústavního soudu sv. 43) nebo též nálezy Ústavního soudu ze dne 20. března 2006 sp. zn. Pl. ÚS 20/06 (publikovaný pod č. 164/2007 Sb. a č. 55 ve Sbírce nálezů a usnesení Ústavního soudu sv. 44).

§ 7 odst. 4 věta druhá, příp. § 10 odst. 3 věta druhá) ZMP ve spojení s ustanoveními § 14 a 15 ZMP.

Obce tak musí paušální částku poplatku v obecně závazné vyhlášce vymezit konkrétně s tím, že na „dohodě“ s poplatníkem bude toliko otázka, zda se v jeho případě aplikuje poplatek stanovený příslušnou sazbou nebo paušální částkou. Nelze tudíž stanovovat paušální částku poplatku až po dohodě obce s poplatníkem v rámci činnosti správce poplatku, pokud tato paušální částka není uvedena v obecně závazné vyhlášce obce.

Volbu sazby činí poplatník ve vztahu k obecnímu úřadu a stejně jako obecní úřad nemůže stanovit konkrétní výši paušální částky namísto zastupitelstva obce, zastupitelstvo obce ani rada obce si nemohou vyhradit tuto kompetenci obecního úřadu.

Závěr: O výši paušální částky nikdy nerozhoduje obecní úřad jakožto správce poplatku, ale zastupitelstvo obce, jehož úkolem je konkrétně určit tyto paušální částky v obecně závazné vyhlášce. Teprve v případě, že je možná dohoda s poplatníkem, rozhoduje o použití paušální částky stanovené v obecně závazné vyhlášce správce poplatku.

Praktická úskalí a doporučení:

Stanovení sazby poplatku pomocí paušální částky může být někdy problematické. Zejména u poplatku za užívání veřejného prostranství nemusí zábor veřejného prostranství trvat celou dobu, pro kterou je paušál stanoven. Způsob stanovení paušální částky poplatku zákon o místních poplatcích přesně neurčuje.

- V praxi tak může stanovení sazby poplatku pomocí paušální částky vést k námitkám poplatníka proti výši poplatku neodpovídající době trvání zvláštního užívání veřejného prostranství. Je proto záhodno stanovit v obecně závazné vyhlášce jak „denní“ sazby poplatku, tak paušální částky. Výše sazby v obou případech musí být upravena obecně závaznou vyhláškou. Správci poplatku pak lze doporučit stanovení poplatku paušální částkou v případech, kdy se skutečná doba trvání zvláštního užívání veřejného prostranství blíží době, na kterou je paušální částka stanovena, nebo po dohodě s poplatníkem či na jeho žádost.
- Problematické se jeví stanovení paušální částky slovy „týdenní paušální částka se stanoví ve výši pětinasobku, měsíční ve výši dvacetinasobku a roční ve výši dvěstěnasobku příslušné denní sazby“. Teoreticky lze tento způsob stanovení paušální částky u poplatku za užívání veřejného prostranství využít. Z praktického hlediska je však takovéto stanovení paušální částky může činit obcím problémy. Je vhodné, aby byla paušální částka přiřazena vždy ke konkrétnímu způsobu zvláštního užívání veřejného prostranství o stejném základu místního poplatku. Např. při „záboru“ veřejného prostranství umístěním prodejního zařízení o výměře 10 m² je stanovena sazba 5 Kč za každý i započatý m² a ka-

ždý započatý den, tj. 50 Kč denně. Týdenní paušální částka se stanoví ve výši pětinasobku této maximální denní sazby. Je třeba důsledně rozlišovat „denní“ sazbu poplatku a poplatkovou povinnost stanovenou s využitím této „denní“ sazby. Pro výpočet paušální částky poplatku může být v uvedeném případě použita pouze maximální „denní“ sazba poplatku.

Závěr: Paušální částka především směřuje ke zjednodušení poplatkové ho řízení při výběru poplatku. Měla by ovšem zachovávat určité proporce k denní sazbě, aby jejím využíváním nedocházelo k obcházení zákonem stanovené maximální výše „denní“ sazby poplatku.

3.1.3. Stanovení osvobození a úlev od poplatků v obecně závazné vyhlášce – otázka diskriminačních ustanovení

Obec je ve smyslu ustanovení § 14 odst. 2 ZMP oprávněna v obecně závazné vyhlášce o místních poplatcích stanovit mimo jiné úlevy, popř. osvobození od místního poplatku. Zákon v případě úlev neobsahuje žádné bližší podrobnosti takové úpravy, proto není vyloučeno stanovit např. úlevu na místním poplatku v korunách (např. „úleva ve výši ... Kč“) nebo procentuální částkou (např. „úleva ve výši 50%“). Procentuální částku je vhodné využít především u poplatku ze vstupného, jehož sazba je v zákoně stanovená rovněž procentem.

Stanovit u příslušných poplatků v obecně závazné vyhlášce osvobození či úlevu pro určité skupiny poplatníků je však možné pouze za předpokladu, že tím nedochází k obcházení zákona a diskriminaci poplatníků.

Za diskriminační je třeba chápat taková ustanovení, která umožňují rozdílné zacházení s určitou skupinou obyvatel obce na úkor jiné skupiny obyvatel. Jejich stanovení znamená nezákonnost. Proto, ačkoliv je stanovení případného osvobození od poplatku a určení subjektů osvobození v samostatné působnosti obce, obce nemohou taková ustanovení zakládat na ústavně nepřípustném rozlišování neboli diskriminaci.

Při posuzování skutečnosti, zda tato ustanovení jsou diskriminační nebo nikoliv, je třeba zkoumat smysl a účel daného osvobození (úlevy).²³

S určitou skupinou obyvatel je možné zacházet rozdílně pouze, pokud účel, který je takovým zacházením sledován, je oprávněný (legitimní) a pokud prostředek, kterým je dosahováno tohoto účelu, je tomuto účelu přiměřený a je pro dosahování účelu nezbytný.

Ústavní soud ve svém nálezu sp. zn. Pl. ÚS 15/02 ze dne 21. ledna 2003 judikoval, že „Rovnost je kategorie relativní, jež vyžaduje odstranění neodůvodněných

²³ srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 10. prosince 2002 sp. zn. Pl. ÚS 16/02 (publikovaný pod č. 556/2002 Sb. a č. 152 ve Sbírce nálezů a usnesení Ústavního soudu sv. 28).

rozdílů. Zásadě rovnosti v právech dle článku 1 Listiny je proto třeba rozumět tak, že právní rozlišování v přístupu k určitým právům nesmí být projevem libovůle, neplyne z ní však závěr, že by každému muselo být přiznáno jakékoli právo....ne každé nerovné zacházení s různými subjekty lze kvalifikovat jako porušení principu rovnosti, tedy jako protiprávní diskriminaci jedněch subjektů ve srovnání se subjekty jinými. Aby k porušení došlo, musí být splněno několik podmínek: s různými subjekty, které se nacházejí ve stejné nebo srovnatelné situaci, se zachází rozdílným způsobem, aniž by existovaly objektivní a rozumné důvody pro uplatněný rozdílný přístup.“

Pokud obec chce ve vyhlášce zakotvit možnost úlev či osvobození, musí tak učinit na rovném základě pro všechny skupiny poplatníků.

Sazba poplatku musí být vždy shodná pro poplatníky nacházející se ve stejné nebo srovnatelné skupině. Pokud jde o stanovení rozdílné výsledné sazby poplatku pro jednotlivé okruhy poplatníků (ve výsledku dosažená stanovením úlevy na poplatku), je třeba zohlednit právní úpravu rozsahu zpoplatnění obou okruhů poplatníků. Může se jednat o poplatníky s jinými podmínkami a potřebami a obec by měla mít možnost na tuto skutečnost reagovat při stanovení konkrétní výše poplatku. Rozdílná výše sazeb tohoto poplatku nemusí znamenat narušení rovnováhy v poplatkové povinnosti mezi oběma okruhy poplatníků, ale může být dána legitimním využitím kompetence obce určovat konkrétní sazbu poplatku podle odlišných podmínek.

V případě, že se obec rozhodne poskytnout úlevu či osvobození celé jedné zákonem vymezené skupině poplatníků (poplatníci s pobytem v obci anebo vlastníci neobydlených nemovitostí), **musí mít k takovému postupu legitimní a akceptovatelné důvody, které musí být v případě potřeby schopna doložit.** Za takový důvod však nelze považovat pouhou skutečnost, že daná skupina poplatníků má v obci „pobyt“.

Příklady:

Odchylná sazba **poplatku za provoz systému nakládání s komunálním odpadem** může být v její první části podle § 10b odst. 4 písm. a) ZMP zdůvodněna např. odlišnými podmínkami systému nakládání s komunálním odpadem v různých částech obce. Pro stanovení druhé složky poplatku podle § 10b odst. 4 písm. b) ZMP musí obec zohlednit celkové skutečné náklady na sběr a svoz netříděného odpadu předchozího roku a tyto náklady rozúčtovat na každého poplatníka bez rozlišení, zda se jedná o fyzickou osobu, která je poplatníkem z titulu pobytu v obci (§ 10b odst. 1 písm. a) ZMP) nebo z titulu vlastnictví nemovitosti obci (§ 10b odst. 1 písm. b) ZMP).

Obdobně by bylo možné u tohoto poplatku zohlednit i skutečnost, kdy se poplatníci nezdržují v obci několik měsíců z důvodů studijních, pracovních, zdravotních, jsou ve výkonu trestu apod. Poplatek za osobu, která je v obci hlášena k pobytu, je k této osobě jako k poplatníkovi úzce vázán. Pokud se z různých důvodů

v obci nezdržuje, nevytváří zde odpad. Stavbu určenou k individuální rekreaci, bytu nebo rodinného domu zpravidla nevyužívá a odpad zde nevytváří jen vlastník stavby, ale více osob. Poplatek se však platí ve výši odpovídající výši poplatku za jednu fyzickou osobu. ZMP již počítá s tím, že objekt, ve kterém není k pobytu hlášena žádná fyzická osoba, nemusí být užíván po celý rok. Rovněž vlastnické právo k této stavbě zpravidla má více osob, které jsou solidárními poplatníky. V takovém případě by osvobození jednoho ze spoluvlastníků nemělo žádný právní význam.

Naopak stanovit úlevu (snížení poplatku za provoz systému nakládání s komunálním odpadem) např. v případě topení ekologickými palivy pouze pro trvale bydlící osoby v obci se zdůvodněním, že vliv na životní prostředí se znatelně projeví u trvale žijících osob, které ekologickým palivem topí denně, by mohlo být posuzováno jako diskriminační. Způsob vytápění má sice vliv na životní prostředí (ovzduší), ale nesouvisí s místním poplatkem za provoz systému nakládání s komunálním odpadem. Osvobození nebo úleva od poplatku by přitom vždy měla souviset s předmětem poplatku. Důvodem osvobození či úlevy by mohla být nižší produkce odpadu, protože by odpadly zbytky spálených tuhých paliv, avšak v tomto případě se obě skupiny poplatníků (osoby hlášené k pobytu v obci nebo vlastníci nemovitostí, ve kterých není k pobytu hlášena žádná osoba) nacházejí ve stejném nebo srovnatelném postavení.

Složitější je **posuzování osvobození osob, které obecně závazná vyhláška vymezuje místem trvalého (hlášeného) pobytu v obci.**

Příklady:

Obecně závazná vyhláška stanoví úlevu či osvobození od **poplatku za užívání veřejného prostranství umístěním reklamních zařízení pouze pro poplatníky s trvalým pobytem na území obce** s odůvodněním, že se jedná o formu podpory místních podnikajících osob, případně podporu místního podnikatelského prostředí.

Při stanovení rozsahu osvobození je v takovém případě třeba vycházet z výkladu použitého pojmu „poplatník s trvalým pobytem na území obce“. Vzhledem k tomu, že trvalý pobyt mohou mít na území obce pouze fyzické osoby, takto stanovené osvobození by se netýkalo právnických osob, a to ani těch, které by měly na území obce sídlo. Jen těžko odůvodnitelné a tudíž diskriminační by proto bylo osvobození pouze fyzických osob s trvalým pobytem na území obce, které v obci podnikají, a neposkytnutí téhož osvobození v obci podnikajícím právnickým osobám se sídlem na území obce.

Nicméně ani pokud jde o osvobození podnikajících fyzických osob, nelze jednoznačně považovat takovou úpravu osvobození za nediskriminační, neboť z osvobození by byly vyloučeny zase ty fyzické osoby, které sice mají na území obce provozovnu či místo podnikání, ale nejsou současně občany obce.

Navíc v popsaném případě by mohla nastat absurdní situace, kdy občan obce bude mít provozovnu na území jiné obce, ale reklamní zařízení, kterým upozorňuje na tuto provozovnu, bude mít umístěno na veřejném prostranství obce, v níž má trvalý pobyt. Takto formulovaná úleva by se tak vztahovala i na toto reklamní zařízení, kterým však občan obce poutá na svou podnikatelskou činnost provozovanou na území jiné obce (tj. plní funkci pro jiné podnikatelské prostředí), což neodpovídá obcí deklarovanému účelu zavedení osvobození.

V případě **poplatku ze vstupného** by bylo možné osvobodit všechny společenské organizace se sídlem na území obce jakožto vyjádření jejich podpory či podpory společenského a kulturního života v obci. O možné diskriminaci by však již bylo možné uvažovat tehdy, pokud by obec osvobodila pouze některé ze společenských organizací vyvíjejících na jejím území tutéž činnost. Podotýkáme, že pod pojmem společenské organizace rozumíme právnické osoby, které na území obce nevyvíjejí pořádáním kulturních a společenských akcí svoji podnikatelskou činnost.

V případě **místního poplatku za systém nakládání s komunálním odpadem** je za diskriminační nutno považovat taková ustanovení, která **bez objektivního důvodu** poskytují úlevu nebo osvobození od poplatku pouze osobám s trvalým pobytem v obci, ale **osoby s jiným druhem pobytu v obci** (cizinci - § 10b odst. 1 písm. a/ bod 2 až 4 ZMP) **opomíjí**, přestože jsou za poplatníky výslovně ZMP uvedeni. Nelze však vyloučit, že s ohledem na místní specifické podmínky v obci bude i takovéto ustanovení možné považovat za přípustné.

Dle **názoru Kanceláře veřejného ochránce práv nelze** u místního poplatku za systém nakládání s komunálním odpadem **poskytovat úlevu pouze jedné zákonem stanovené skupině poplatníků** (např. osobám s pobytem v obci), neboť takovýto postup je **diskriminační a v rozporu se zákonem**.

Závěr:

Při tvorbě vyhlášek je proto třeba vždy pečlivě zvážit, na koho se bude úleva či osvobození od poplatku vztahovat. Úprava úlevy nebo osvobození by měla přesně odrážet účel, který obec jejich zavedením sledovala. Zvláštní pozornost je proto třeba věnovat formulacím ustanovení, kterými jsou osvobození a úlevy stanoveny.

Pokud je osvobození od povinnosti platit místní poplatek upraveno v obecně závazné vyhlášce obce nesrozumitelně a nepředvídatelně, musí jít negativní následky této právní úpravy k tíži autora, a nikoliv adresáta právního předpisu.²⁴

²⁴ srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. listopadu 2004, č. j. 2 Afs 122/2004-69 (publikovaný pod č. 474 ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. 3/2005).

4. ZNĚNÍ ZÁKONNÉHO ZMOCNĚNÍ

4.1. Znění zákonného zmocnění k vydání obecně závazné vyhlášky obce, kterou se stanovují místní poplatky

Ustanovení § 10 písm. d) zákona o obcích:

Povinnosti může obec ukládat v samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou

d) stanoví-li tak zvláštní zákon.“

Ustanovení § 1 zákona o místních poplatcích:

Obce mohou vybírat tyto místní poplatky (dále jen „poplatky“):

- a) poplatek ze psů,**
- b) poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt,**
- c) poplatek za užívání veřejného prostranství,**
- d) poplatek ze vstupného,**
- e) poplatek z ubytovací kapacity,**
- f) poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst,**
- h) poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů,**
- i) poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace.**

Ustanovení § 14 zákona o místních poplatcích:

(1) Stanovení poplatků patří do samostatné působnosti obce, která je ve svém území zavedla.

(2) Poplatky zavede obec obecně závaznou vyhláškou, ve které upraví podrobnosti jejich vybírání, zejména stanoví konkrétní sazbu poplatku, vznik a zánik poplatkové povinnosti, lhůty pro plnění ohlašovací povinnosti, splatnost, úlevy a případné osvobození od poplatků. U poplatku za užívání veřejného prostranství určí místa, která v obci podléhají poplatku za užívání veřejného prostranství.

(3) Řízení o poplatcích vykonává obecní úřad.

4.2. Znění zákonného zmocnění k vydání obecně závazné vyhlášky obce o poplatku za komunální odpad

Ustanovení § 17a odst. 1 zákona o odpadech:

„Obec může obecně závaznou vyhláškou stanovit (§ 17 odst. 5) a vybírat poplatek za komunální odpad (dále jen „poplatek“) vznikající na jejím území. Poplatek nelze stanovit současně s místním poplatkem za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů podle zvláštního zákona²⁵.

²⁵ § 10b zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

5. PRÁVNÍ PŘEDPISY A JEJICH USTANOVENÍ SOUVISEJÍCÍ SE ZÁKONNÝMI ZMOCNĚNÍMI

5.1. Právní předpisy a jejich ustanovení související se zákonným zmocněním k vydávání obecně závazné vyhlášky obce o místních poplatcích

a) obecně

Ústava ČR:

- ustanovení čl. 104 odst. 3:
„Zastupitelstva mohou v mezích své působnosti vydávat obecně závazné vyhlášky.“
- ustanovení čl. 2 odst. 3:
„Státní moc slouží všem občanům a lze ji uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon.“
- ustanovení čl. 2 odst. 4:
„Každý občan může činit, co není zákonem zakázáno, a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá.“

Listina základních práv a svobod:

- ustanovení čl. 2 odst. 3:
„Každý může činit, co není zákonem zakázáno, a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá.“
- ustanovení čl. 4 odst. 1:
„Povinnosti mohou být ukládány toliko na základě zákona a v jeho mezích a jen při zachování základních práv a svobod.“
- ustanovení čl. 35 odst. 1:
„Každý má právo na příznivé životní prostředí.“

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů:

- ustanovení § 35 odst. 1 a 2:
*„(1) Do samostatné působnosti obce patří záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce, pokud nejsou zákonem svěřeny krajům nebo pokud nejde o přenesenou působnost orgánů obce nebo o působnost, která je zvláštním zákonem svěřena správním úřadům jako výkon státní správy, a dále záležitosti, které do samostatné působnosti obce svěří zákon.
(2) Do samostatné působnosti obce patří zejména záležitosti uvedené v § 84, 85 a 102, s výjimkou vydávání nařízení obce. Obec v samostatné působnosti ve svém územním obvodu dále pečuje v souladu s místními předpoklady a s místními zvyklostmi o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování po-*

třeb svých občanů. Jde především o uspokojování potřeby bydlení, ochrany a rozvoje zdraví, dopravy a spojů, potřeby informací, výchovy a vzdělávání, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku.“

- ustanovení § 35 odst. 3 písm. a):
„Při výkonu samostatné působnosti se obec řídí při vydávání obecně závazných vyhlášek zákonem.“
- ustanovení § 84 odst. 2 písm. h):
„Zastupitelstvu obce je vyhrazeno vydávat obecně závazné vyhlášky obce.“
- ustanovení § 10:
„Povinnosti může obec ukládat v samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou
a) k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku; zejména může stanovit, které činnosti, jež by mohly narušit veřejný pořádek v obci nebo být v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku, lze vykonávat pouze na místech a v čase obecně závaznou vyhláškou určených, nebo stanovit, že na některých veřejných prostranstvích v obci jsou takové činnosti zakázány,
b) pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků, včetně tanečních zábav a diskoték, stanovením závazných podmínek v rozsahu nezbytném k zajištění veřejného pořádku,
c) k zajištění udržování čistoty ulic a jiných veřejných prostranstvích, k ochraně životního prostředí, zeleně v zástavbě a ostatní veřejné zeleně a k užívání zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti,
d) stanoví-li tak zvláštní zákon.“

b) místní poplatek ze psů

- zákon **č. 128/2000 Sb.**, o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů: § 10 písm. d), § 35 odst. 2 a 3 písm. a), § 38 odst. 1 a 7, 84 odst. 2 písm. h)
- zákon **č. 131/2000 Sb.**, o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů: § 44 – § 46
- zákon **č. 565/1990 Sb.**, o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů: § 1 písm. a), § 2 odst. 1, 2, 3, 4 – *právní úprava poplatku ze psů*, § 11, § 14, § 14a, § 15 – *společná ustanovení pro všechny místní poplatky*
- zákon **č. 89/2012 Sb.**, občanský zákoník, v platném znění
- zákon **č. 155/1995 Sb.**, o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů
- zákon **č. 449/2001 Sb.**, o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů: § 44
- vyhláška Ministerstva zemědělství **č. 244/2002 Sb.**, kterou se provádí některá ustanovení zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů: § 14 a § 15
- zákon **č. 280/2009 Sb.**, daňový řád, ve znění pozdějších předpisů

- zákon **č. 455/1991 Sb.**, o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- nařízení vlády **č. 278/2008 Sb.**, o obsahových náplních jednotlivých živností
- zákon **č. 133/2000 Sb.**, o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- zákon **č. 326/1999 Sb.**, o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

c) místní poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt

- zákon **č. 128/2000 Sb.**, o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů: § 10 písm. d), § 35 odst. 2 a 3 písm. a), § 38 odst. 1 a 7, 84 odst. 2 písm. h)
- zákon **č. 131/2000 Sb.**, o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů: § 44 – § 46
- zákon **č. 565/1990 Sb.**, o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů: § 1 písm. b), § 3 odst. 1, 2, 3, 4, 5 – *právní úprava místního poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt*, § 11, § 14, § 14a, § 15 – *společná ustanovení pro všechny místní poplatky*
- zákon **č. 280/2009 Sb.**, daňový řád, ve znění pozdějších předpisů
- zákon **č. 101/2000 Sb.**, o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů – *zpracování osobních údajů ubytovaných v evidenční knize*

d) místní poplatek za užívání veřejného prostranství

- zákon **č. 128/2000 Sb.**, o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů: § 10 písm. d), § 34, § 35 odst. 2 a 3 písm. a), § 38 odst. 1 a 7, 84 odst. 2 písm. h)
- zákon **č. 131/2000 Sb.**, o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů: § 44 – § 46
- zákon **č. 565/1990 Sb.**, o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů: § 1 písm. c), § 4 odst. 1, 2, 3, 4 – *právní úprava poplatku ze psů*, § 11, § 14, § 14a, § 15 – *společná ustanovení pro všechny místní poplatky*
- zákon **č. 89/2012 Sb.**, občanský zákoník, v platném znění
- zákon **č. 280/2009 Sb.**, daňový řád, ve znění pozdějších předpisů
- zákon **č. 133/2000 Sb.**, o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- zákon **č. 326/1999 Sb.**, o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

e) místní poplatek ze vstupného

- zákon **č. 128/2000 Sb.**, o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů:
§ 10 písm. d), § 35 odst. 2 a 3 písm. a), § 38 odst. 1 a 7, 84 odst. 2 písm. h)
- zákon **č. 131/2000 Sb.**, o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů:
§ 44 – § 46
- zákon **č. 565/1990 Sb.**, o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů:
§ 1 písm. d), § 6 odst. 1, 2, 3 – *právní úprava poplatku ze psů*, § 11, § 14, § 14a, § 15 – *společná ustanovení pro všechny místní poplatky*
- zákon **č. 115/2001 Sb.**, o podpoře sportu, ve znění pozdějších předpisů: § 2 – definice pojmu „sport“, nikoliv definice sportovní akce (není nikde obsažena)
- zákon **č. 40/1995 Sb.**, o regulaci reklamy, ve znění pozdějších předpisů: § 2 – definice pojmu reklama
- zákon **č. 235/2004 Sb.**, o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů – uplatnění sazby DPH
- zákon **č. 280/2009 Sb.**, daňový řád, ve znění pozdějších předpisů

f) místní poplatek z ubytovací kapacity

- zákon **č. 128/2000 Sb.**, o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů:
§ 10 písm. d), § 35 odst. 2 a 3 písm. a), § 38 odst. 1 a 7, 84 odst. 2 písm. h)
- zákon **č. 131/2000 Sb.**, o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů:
§ 44 – § 46
- zákon **č. 565/1990 Sb.**, o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů:
§ 1 písm. e), § 7 odst. 1, 2, 3, 4 – *právní úprava místního poplatku z ubytovací kapacity*, § 11, § 14, § 14a, § 15 – *společná ustanovení pro všechny místní poplatky*
- zákon **č. 280/2009 Sb.**, daňový řád, ve znění pozdějších předpisů
- vyhláška **č. 268/2009 Sb.**, o technických požadavcích na stavby:
§ 3 písm. d) bod 1 - ubytovací jednotkou se rozumí jednotlivý pokoj nebo soubor místností, které svým stavebně technickým uspořádáním a vybavením splňují požadavky na přechodné ubytování a jsou k tomuto účelu určeny
- zákon **č. 183/2006 Sb.**, o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů
- zákon **č. 101/2000 Sb.**, o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů – *zpracování osobních údajů ubytovaných v evidenční knize*

g) místní poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst

- zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů:
§ 10 písm. d), § 35 odst. 2 a 3 písm. a), § 38 odst. 1 a 7, 84 odst. 2 písm. h),
- zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů:
§ 44 – § 46
- zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů:
§ 1 písm. f), § 10 odst. 1, 2, 3 – *právní úprava místního poplatku za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst*, § 11, § 14, § 14a, § 15 – *společná ustanovení pro všechny místní poplatky*
- zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění: § 22
- zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů: § 2
- zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů: § 19 - § 25
- zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů: § 24

h) místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů

- zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů:
§ 10 písm. d), § 35 odst. 2 a 3 písm. a), § 38 odst. 1 a 7, 84 odst. 2 písm. h)
- zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů:
§ 44 – § 46
- zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů:
§ 1 písm. h), § 10b odst. 1, 2, 3, 4 - *právní úprava místního poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů platí*, § 11, § 14, § 14a, § 15 – *společná ustanovení pro všechny místní poplatky*

- zákon **č. 185/2001 Sb.**, o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- zákon **č. 183/2006 Sb.**, o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů
- vyhláška **č. 268/2009 Sb.**, o technických požadavcích na stavby, ve znění pozdějších předpisů
- zákon **č. 280/2009 Sb.**, daňový řád, ve znění pozdějších předpisů
- zákon **č. 133/2000 Sb.**, o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- zákon **č. 372/2011 Sb.**, o zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů: § 43
- zákon **č. 109/2002 Sb.**, o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a preventivně výchovné péči ve školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů: § 1, § 2, § 5, § 12 – § 14
- zákon **č. 359/1999 Sb.**, o sociálně právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů: § 42
- zákon **č. 108/2006 Sb.**, o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů: § 34, § 48 – § 51

i) místní poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace

- zákon **č. 128/2000 Sb.**, o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů: § 10 písm. d), § 35 odst. 2 a 3 písm. a), § 38 odst. 1 a 7, 84 odst. 2 písm. h)
- zákon **č. 131/2000 Sb.**, o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů: § 44 – § 46
- zákon **č. 565/1990 Sb.**, o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů: § 1 písm. i), § 10c odst. 1, 2, 3 - *právní úprava místního poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů platí*, § 11, § 14, § 14a, § 15 – *společná ustanovení pro všechny místní poplatky*
- zákon **č. 280/2009 Sb.**, daňový řád, ve znění pozdějších předpisů
- zákon **č. 151/1997 Sb.**, o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku), ve znění pozdějších předpisů: § 9 – § 10, § 33
- vyhláška **č. 199/2014 Sb.**, kterou se mění vyhláška č. 441/2013, k provedení zákona o oceňování majetku (oceňovací vyhláška)
- zákon **č. 183/2006 Sb.**, o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů: § 119 – § 127, § 2 odst. 3

- zákon **č. 274/2001 Sb.**, o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), ve znění pozdějších předpisů: § 46
- zákon **č. 254/2001 Sb.**, o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů: § 55 – § 62

5.2 Právní předpisy a jejich ustanovení související se zákonným zmocněním k vydávání obecně závazné vyhlášky obce o poplatku za komunální odpad

Ústava ČR:

- ustanovení čl. 104 odst. 3:
„Zastupitelstva mohou v mezích své působnosti vydávat obecně závazné vyhlášky.“
- ustanovení čl. 2 odst. 3:
„Státní moc slouží všem občanům a lze ji uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon.“
- ustanovení čl. 2 odst. 4:
„Každý občan může činit, co není zákonem zakázáno, a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá.“

Listina základních práv a svobod:

- ustanovení čl. 2 odst. 3:
„Každý může činit, co není zákonem zakázáno, a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá.“
- ustanovení čl. 4 odst. 1:
„Povinnosti mohou být ukládány toliko na základě zákona a v jeho mezích a jen při zachování základních práv a svobod.“

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů:

- ustanovení § 35 odst. 1 a 2:
1) *Do samostatné působnosti obce patří záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce, pokud nejsou zákonem svěřeny krajům nebo pokud nejde o přenesenou působnost orgánů obce nebo o působnost, která je zvláštním zákonem svěřena správním úřadům jako výkon státní správy, a dále záležitosti, které do samostatné působnosti obce svěří zákon.*
2) *Do samostatné působnosti obce patří zejména záležitosti uvedené v § 84, 85 a 102, s výjimkou vydávání nařízení obce. Obec v samostatné působnosti ve svém územním obvodu dále pečuje v souladu s místními předpoklady a s místními zvyklostmi o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování po-*

třeb svých občanů. Jde především o uspokojování potřeby bydlení, ochrany a rozvoje zdraví, dopravy a spojů, potřeby informací, výchovy a vzdělávání, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku."

- ustanovení § 35 odst. 3 písm. a):
„Při výkonu samostatné působnosti se obec řídí při vydávání obecně závazných vyhlášek zákonem."
- ustanovení § 84 odst. 2 písm. h):
„Zastupitelstvu obce je vyhrazeno vydávat obecně závazné vyhlášky obce."
- ustanovení § 10:
„Povinnosti může obec ukládat v samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou
 - a) k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku; zejména může stanovit, které činnosti, jež by mohly narušit veřejný pořádek v obci nebo být v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku, lze vykonávat pouze na místech a v čase obecně závaznou vyhláškou určených, nebo stanovit, že na některých veřejných prostranstvích v obci jsou takové činnosti zakázány,*
 - b) pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků, včetně tanečních zábav a diskoték, stanovením závazných podmínek v rozsahu nezbytném k zajištění veřejného pořádku,*
 - c) k zajištění udržování čistoty ulic a jiných veřejných prostranstvích, k ochraně životního prostředí, zeleně v zástavbě a ostatní veřejné zeleně a k užívání zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti,*
 - d) stanoví-li tak zvláštní zákon."*

Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů:

- ustanovení § 17a) odst. 2 - 6:
 - (2) Poplatníkem je každá fyzická osoba, při jejíž činnosti vzniká komunální odpad. Plátcem poplatku je vlastník nemovitosti, kde vzniká komunální odpad. Jde-li o budovu, ve které vzniklo společenství vlastníků jednotek podle zvláštního zákona, je plátcem toto společenství. Plátce poplatek rozúčtuje na jednotlivé poplatníky.*
 - (3) Správu poplatku vykonává obec, která ho ve svém územním obvodu zavedla.*
 - (4) Neuhradí-li poplatník plátcí poplatek včas nebo ve správné výši, oznámí plátce tuto skutečnost obci, která na základě toho vyměří poplatek platebním výměrem.*
 - (5) Maximální výše poplatku se stanoví podle předpokládaných oprávněných nákladů obce vyplývajících z režimu nakládání s komunálním odpadem rozvržených na jednotlivé poplatníky podle počtu a objemu nádob určených k odkládání odpadů připadajících na jednotlivé nemovitosti nebo podle počtu uživatelů bytů a s ohledem na úroveň třídění tohoto odpadu. V poplatku mohou být promítnuty i náklady spojené s pronájmem nádob určených k odkládání odpadu. Poplatek je příjmem obce.*

(6) Při správě poplatku za komunální odpad se postupuje podle daňového řádu.

6. DALŠÍ NÁSTROJE PRÁVNÍ REGULACE

6.1. Další nástroje právní regulace související se zákonným zmocněním k vydávání obecně závazných vyhlášek o místních poplatcích

a) místní poplatek ze psů

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění:

- ustanovení § 1012:
„Vlastník má právo se svým vlastnictvím v mezích právního řádu libovolně nakládat a jiné osoby z toho vyloučit. Vlastníku se zakazuje nad míru přiměřenou poměrům závažně rušit práva jiných osob, jakož i vykonávat takové činy, jejichž hlavním účelem je jiné osoby obtěžovat nebo poškodit.“
- ustanovení § 1013 odst. 1:
„Vlastník se zdrží všeho, co působí, že odpad, voda, kouř, prach, plyn, pach, světlo, stín, hluk, otřesy a jiné podobné účinky (imise) vnikají na pozemek jiného vlastníka (souseda) v míře nepřiměřené místním poměrům a podstatně omezují obvyklé užívání pozemku; to platí i o vnikání zvířat. Zakazuje se přímo přivádět imise na pozemek jiného vlastníka bez ohledu na míru takových vlivů a na stupeň obtěžování souseda, ledaže se to opírá o zvláštní právní důvod.“

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů:

- ustanovení § 13b) odst. 2:
„Obec může obecně závaznou vyhláškou stanovit chovatelům povinnost nechat trvale označit psy, kteří dosud označeni nejsou, osobou odborně způsobilou k výkonu této odborné veterinární činnosti podle veterinárního zákona, a to prostředky, které způsobují při aplikaci jen mírnou nebo přechodnou bolest, zejména tetováním nebo identifikací čipem. Obec může obecně závaznou vyhláškou stanovit povinnost přihlásit psy do evidence a upravit náležitosti a způsob vedení evidence označených psů a jejich chovatelů.“

Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů

Tento zákon upravuje chov zvířat obecně. Chov psů tak nelze regulovat obecně závaznou vyhláškou.

b) místní poplatek za užívání veřejného prostranství

Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů:

- ustanovení § 47 odst. 1) písm. d):

„Přestupku se dopustí ten, kdo znečistí veřejné prostranství, veřejně přístupný objekt nebo veřejně prospěšné zařízení anebo zanedbá povinnost úklidu veřejného prostranství.“

- ustanovení § 47 odst. 1) písm. h):
„Přestupku se dopustí ten, kdo poškodí nebo neoprávněně zabere veřejné prostranství, veřejně přístupný objekt nebo veřejně prospěšné zařízení.“
- ustanovení § 47 odst. 1) písm. i):
„Přestupku se dopustí ten, kdo neoprávněně založí skládku nebo odkládá odpadky nebo odpady mimo vyhrazená místa.“

c) místní poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů:

- ustanovení § 24:
„Poplatky v národních parcích
(1) *Za vjezd a setrvání motorovými vozidly na území národního parku nebo za vstup do jeho vybraných míst mimo zastavěná území obcí může orgán ochrany přírody vybírat poplatek. Tento poplatek neplatí osoby pracující, trvale bydlící nebo fyzické osoby vlastníci rekreační objekty na území národního parku.*
(2) *Za jízdu na území národního parku motorovým vozidlem, jehož vjezd podléhá poplatku podle odstavce 1, může orgán ochrany přírody rovněž vybírat jednorázový poplatek.*
(3) *Výši poplatků podle odstavců 1 a 2, okruh osob osvobozených od poplatku, vzor potvrzení o zaplacení poplatku nebo potvrzení o osvobození od poplatku a určení vybraných míst na území národního parku, na která se povinnost platit poplatek za vstup vztahuje, stanoví Ministerstvo životního prostředí prováděcím právním předpisem.*
(4) *Poplatky v národních parcích jsou příjmem příslušného orgánu ochrany přírody národního parku.*
(5) *Využije-li orgán ochrany přírody oprávnění podle odstavců 1 a 2, nelze v těchto místech vybírat poplatek podle zákona o místních poplatcích.“*

d) místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů

Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů:

- ustanovení § 17 odst. 6:
„Obec může vybírat úhradu za shromažďování, sběr, přepravu, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů od fyzických osob na základě smlouvy. Smlouva musí být uzavřena písemně a musí obsahovat výši úhrady. Vybírá-li obec

tuto úhradu, nemůže stanovit poplatek za komunální odpad podle § 17a ani místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů podle zákona o místních poplatcích.“

- ustanovení § 17a:

„Poplatek za komunální odpad

(1) Obec může obecně závaznou vyhláškou stanovit (§ 17 odst. 2) a vybírat poplatek za komunální odpad (dále jen „poplatek“) vznikající na jejím území. Poplatek nelze stanovit současně s místním poplatkem za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů podle zvláštního zákona.

(2) Poplatníkem je každá fyzická osoba, při jejíž činnosti vzniká komunální odpad. Plátcem poplatku je vlastník nemovitosti, kde vzniká komunální odpad. Jde-li o budovu, ve které vzniklo společenství vlastníků jednotek podle zvláštního zákona, je plátcem toto společenství. Plátce poplatek rozúčtuje na jednotlivé poplatníky.

(3) Správu poplatku vykonává obec, která ho ve svém územním obvodu zavedla.

(4) Neuhradí-li poplatník plátcí poplatek včas nebo ve správné výši, oznámí plátce tuto skutečnost obci, která na základě toho vyměří poplatek platebním výměrem.

(5) Maximální výše poplatku se stanoví podle předpokládaných oprávněných nákladů obce vyplývajících z režimu nakládání s komunálním odpadem rozvržených na jednotlivé poplatníky podle počtu a objemu nádob určených k odkládání odpadů připadajících na jednotlivé nemovitosti nebo podle počtu uživatelů bytů a s ohledem na úroveň třídění tohoto odpadu. V poplatku mohou být promítnuty i náklady spojené s pronájmem nádob určených k odkládání odpadu. Poplatek je příjmem obce.

(6) Při správě poplatku za komunální odpad se postupuje podle daňového řádu.“

6.2. Další nástroje právní regulace související se zákonným zmocněním k vydávání obecně závazných

Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů:

- ustanovení § 17:

Povinnosti a oprávnění obce a fyzických osob při nakládání s komunálním odpadem:

„(1) Na obce se vztahují povinnosti původců podle § 16, pokud dále zákon nestanoví jinak.

(2) Obec ve své samostatné působnosti stanoví obecně závaznou vyhláškou obce systém shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů vznikajících na jejím katastrálním území. Obecně závaznou vyhláškou může stanovit také systém nakládání se stavebními odpady produkovány na jejím katastrálním území nepodnikajícími fyzickými osobami.

(3) Obec je povinná zajistit místa pro odkládání veškerého komunálního odpadu produkovaného fyzickými nepodnikajícími osobami na jejím katastrálním území. Obec je povinná zajistit místa pro oddělené soustřeďování složek komunálního odpadu, minimálně nebezpečných odpadů, papíru, plastů, skla, kovů a biologicky rozložitelných odpadů. Ministerstvo může stanovit vyhláškou podrobnosti rozsahu a způsobu zajištění odděleného soustřeďování složek komunálních odpadů.

(4) Původci, kteří produkují odpad podobný komunálnímu odpadu, mohou na základě smlouvy s obcí využít systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů zavedeného obcí. Smlouva musí být písemná a musí obsahovat vždy výši sjednané ceny za tuto službu.

(5) Fyzické osoby a původci odpadů zapojení do systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů zavedeného obcí jsou povinni v souladu s obecně závaznou vyhláškou obce komunální odpad a odpad podobný komunálnímu odpadu třídit a odkládat odděleně na místa k tomu obcí určená, pokud s odpadem nenakládají nebo se jej nezabývají jiným způsobem stanoveným tímto zákonem.

(6) Obec může vybírat úhradu za shromažďování, sběr, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů od fyzických osob na základě smlouvy. Smlouva musí být uzavřena písemně a musí obsahovat výši úhrady. Vybírá-li obec tuto úhradu, nemůže stanovit poplatek za komunální odpad podle § 17a ani místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů podle zákona o místních poplatcích.“

Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

• ustanovení §10b:

„(1) Poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů platí

a) fyzická osoba,

1. která má v obci trvalý pobyt,

2. které byl podle zákona upravujícího pobyt cizinců na území České republiky povolen trvalý pobyt nebo přechodný pobyt na dobu delší než 90 dnů,

3. které podle zákona upravujícího pobyt cizinců na území České republiky pobývá na území České republiky přechodně po dobu delší 3 měsíců,

4. které byla udělena mezinárodní ochrana podle zákona upravujícího azyl nebo dočasná ochrana podle zákona upravujícího dočasnou ochranu cizinců,

b) fyzická osoba, která má ve vlastnictví stavbu určenou k individuální rekreaci, byt nebo rodinný dům, ve kterých není hlášena k pobytu žádná fyzická osoba, a to ve výši odpovídající poplatku za jednu fyzickou osobu; má-li ke stavbě určené k individuální rekreaci, bytu nebo rodinného domu vlastnické právo více osob jsou povinny platit poplatek společně a nerozdílně.

(2) Za fyzické osoby tvořící domácnost může poplatek platit jedna osoba. Za fyzické osoby žijící v rodinném nebo bytovém domě může poplatek platit vlastník

nebo správce. Osoby, které platí poplatek za více fyzických osob, jsou povinny obecnímu úřadu oznámit jméno, případně jména, příjmení a data narození osob, za které poplatek platí.

(3) Od poplatku je osvobozena fyzická osoba, která je

- a) umístěna do dětského domova pro děti do 3 let věku, školského zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy nebo školského zařízení pro preventivně výchovnou péči na základě rozhodnutí soudu nebo smlouvy,
- b) umístěna do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na základě rozhodnutí soudu, na žádost obecního úřadu obce s rozšířenou působností, zákonného zástupce dítěte nebo nezletilého,
- c) jako nezaopatřené dítě umístěna v domově pro osoby se zdravotním postižením na základě rozhodnutí soudu nebo smlouvy o poskytnutí sociálních služeb, nebo
- d) umístěna v domově pro osoby se zdravotním postižením, domově pro seniory, domově se zvláštním režimem nebo chráněném bydlení.

(4) Poplatek se platí obci, na jejímž území je fyzická osoba hlášena k pobytu, nebo obci, na jejímž území se nachází stavba určená k individuální rekreaci, byt nebo rodinný dům.

(5) Sazbu poplatku tvoří

- a) částka až 250 Kč za osobu uvedenou v odstavci 1 a kalendářní rok a
- b) částka stanovená na základě skutečných nákladů obce předchozího kalendářního roku na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu až 750 Kč za osobu uvedenou v odstavci 1 a kalendářní rok; obec v obecně závazné vyhlášce stanoví rozúčtování nákladů na sběru a svoz netříděného komunálního odpadu na osobu.

(6) V případě změny místa pobytu fyzické osoby, změny vlastnictví stavby určené k individuální rekreaci, bytu nebo rodinného domu nebo změny umístění podle odstavce 3 v průběhu kalendářního roku, se poplatek platí v poměrné výši, která odpovídá počtu kalendářních měsíců pobytu, vlastnictví nebo umístění v příslušném kalendářním roce. Dojde-li ke změně v průběhu kalendářního měsíce, je pro stanovení počtu měsíců rozhodný stav k poslednímu dni tohoto měsíce.“

7. JUDIKATURA

7.1. Seznam některých nálezů a usnesení Ústavního soudu

Nález Ústavního soudu ze dne 26. dubna 1994, sp. zn. Pl. ÚS 39/94 (publikovaný pod č. 120/1994 Sb. a č. 21 ve Sbírce nálezů a usnesení Ústavního soudu sv. 1). K taxativnosti výčtu poplatků – likvidace tuhého komunálního odpadu (Raškovice)

Nález Ústavního soudu ze dne 14. června 1994, sp. zn. Pl. ÚS 20/93 (publikovaný pod č. 141/1994 Sb. a č. 33 ve Sbírce nálezů a usnesení Ústavního soudu sv. 1). Ke zpoplatnění vstupného na hrad (Karlštejn).

Nález pléna Ústavního soudu ze dne 17. ledna 1995, sp. zn. Pl. ÚS 28/94 (publikovaný pod č. 9/1995 Sb. a č. 2 ve Sbírce nálezů a usnesení Ústavního soudu sv. 3). K taxativnosti výčtu poplatků - poplatek za odvoz a skládkování tuhého odpadu (Vrábče).

Nález pléna Ústavního soudu ze dne 24. ledna 1995, sp. zn. Pl. ÚS 19/94 (publikovaný pod č. 17/1995 Sb. a č. 3 ve Sbírce nálezů a usnesení Ústavního soudu sv. 3). K vymezení samostatné a přenesené působnosti – dálniční odpočívadlo (Vráž).

Nález Ústavního soudu ze dne 24. ledna 1995, sp. zn. Pl. ÚS 27/94 (publikovaný pod č. 18/1995 Sb. a č. 4 ve Sbírce nálezů a usnesení Ústavního soudu sv. 13). K taxativnosti výčtu poplatků - poplatek za odvoz a skládkování tuhého domovního odpadu (Ledenice).

Nález Ústavního soudu ze dne 11. dubna 1995, sp. zn. Pl. ÚS 24/94 (publikovaný pod č. 80/1995 Sb. a č. 19 ve Sbírce nálezů a usnesení Ústavního soudu sv. 3). K pojmu „lesopark“ (Tehov).

Nález Ústavního soudu ze dne 25. října 1995, sp. zn. Pl. ÚS 14/95 (publikovaný pod č. 280/1995 Sb. a č. 68 ve Sbírce nálezů a usnesení Ústavního soudu sv. 4). K nutnosti přesné specifikace (Kostice).

Usnesení Ústavního soudu ze dne 17. března 1999, sp. zn. II. ÚS 228/98. Započtení pohledávek z místního poplatku a soukromoprávní platby vůči obci.

Nález Ústavního soudu ze dne 10. listopadu 1998, sp. zn. I. ÚS 229/98 (publikovaný pod č. 138 ve Sbírce nálezů a usnesení Ústavního soudu sv. 12). K možnosti jednostranného započtení pohledávky místního poplatku na soukromoprávní pohledávku poplatníka, kterou má vůči obci.

Usnesení Ústavního soudu ze dne 15. března 1999, sp. zn. IV. ÚS 226/98 (publikované pod č. 23 ve Sbírce nálezů a usnesení Ústavního soudu č. 13). K možnosti jednostranného započtení pohledávky místního poplatku na soukromoprávní pohledávku poplatníka, kterou má vůči obci.

Usnesení Ústavního soudu ze dne 7. září 1999, sp. zn. I. ÚS 249/99 (publikované pod č. 55 ve Sbírce nálezů a usnesení Ústavního soudu sv. 15). Podmínky pro vznik poplatkové povinnosti.

Usnesení Ústavního soudu ze dne 25. dubna 2000, sp. zn. I. ÚS 59/2000. Místní poplatek za užívání veřejného prostranství.

Nález Ústavního soudu ze dne 10. ledna 2001, sp. zn. Pl. ÚS 14/00 (publikovaný pod č. 43/2001 Sb. a č. 4 ve Sbírce nálezů a usnesení Ústavního soudu sv. 17). K poplatku za nakládání s komunálním odpadem.

Nález Ústavního soudu ze dne 11. července 2001, sp. zn. Pl. ÚS 23/00 (publikovaný pod č. 269/2001 Sb. a č. 109 ve Sbírce nálezů a usnesení Ústavního soudu sv. 23). K pojmu „vybrané místo“ a k interpretaci a aplikaci poznámky pod čarou při výkladu (Dobřichovice).

Nález Ústavního soudu ze dne 20. listopadu 2001, sp. zn. Pl. ÚS 20/01 (publikovaný pod č. 8/2002 Sb. a č. 176 ve Sbírce nálezů a usnesení Ústavního soudu sv. 24). K oznamovací povinnosti a následnému zvýšení poplatku (Plchov).

Usnesení Ústavního soudu ze dne 10. září 2002, sp. zn. I. ÚS 436/01. Místní poplatek za užívání veřejného prostranství.

Nález Ústavního soudu ze dne 10. prosince 2002, sp. zn. Pl. ÚS 16/02 (publikovaný pod č. 556/2002 Sb. a č. 152 ve Sbírce nálezů a usnesení Ústavního soudu sv. 28). K diskriminaci skupiny poplatníků. (Vír)

Nález Ústavního soudu ze dne 21. ledna 2003, sp. zn. Pl. ÚS 15/02 (publikovaný pod č. 40/2003 Sb. a č. 11 ve Sbírce nálezů a usnesení Ústavního soudu sv. 29) K pojmu rovnosti.

Usnesení Ústavního soudu ze dne 24. března 2003, sp. zn. IV. ÚS 657/02. Místní poplatek za užívání veřejného prostranství.

Nález Ústavního soudu ze dne 14. června 2005, sp. zn. Pl. ÚS 1/05 (publikovaný pod č. 302/2005 Sb.). Nutnost specifikace míst považovaných za veřejná prostranství (Svojšín).

Nález Ústavního soudu ze dne 20. března 2006, sp. zn. Pl. ÚS 20/06 (publikovaný pod č. 164/2007 Sb. a č. 55 ve Sbírce nálezů a usnesení Ústavního soudu sv. 44). Ke kogentnosti postupů upravených zákonem (Boží Dar).

Nález Ústavního soudu ze dne 10. října 2006, sp. zn. Pl. ÚS 24/06 (publikovaný pod č. 519/2006 Sb. a č. 183 ve Sbírce nálezů a usnesení Ústavního soudu sv. 43). Paušální částka místního poplatku stanovovaná ad hoc (Ostrov).

Nález Ústavního soudu ze dne 22. května 2007, sp. zn. Pl. ÚS 30/06 (publikovaný pod č. 190/2007 Sb. a č. 87 ve Sbírce nálezů a usnesení Ústavního soudu sv. 45). K ohlašovací povinnosti držitele psa (Ostrov).

Nález pléna Ústavního soudu ze dne 22. dubna 2008, sp. zn. Pl. ÚS 35/06 (publikovaný pod č. 286/2008 Sb.). K plošně formulovaným zákazům a k omezení volného pohybu psů, k povinnosti vybavení náhubkem a k odklizení psích exkrementů (Kořenov).

Nález Ústavního soudu ze dne 30. dubna 2008, sp. zn. Pl. ÚS 5/07 (publikovaný pod č. 287/2008 Sb.). K vymezení veřejného prostranství parcelami (Plchov).

Nález Ústavního soudu ze dne 2. června 2009, sp. zn. Pl. ÚS 47/06 (publikovaný pod č. 127/2009 Sb.). Zvláštní užívání veřejného prostranství.

Nález Ústavního soudu ze dne 29. června 2010, sp. zn. Pl. ÚS 9/10 (publikovaný pod č. 130/2010 Sb.). Navýšení místního poplatku v případě jeho nezaplacení.

Nález Ústavního soudu ze dne 10. srpna 2010, sp. zn. Pl. ÚS 6/09 (publikovaný pod č. 159/2010 Sb.). Možnost obcí zasahovat do procesních otázek, stanovených zákonem o místních poplatcích.

Nález Ústavního soudu ze dne 24. dubna 2012, sp. zn. Pl. ÚS 12/11 (publikovaný pod č. 85/2012 Sb.). Podmínky zavedení místního poplatku za vjezd s motorovým vozidlem do **vybraných míst a částí měst**.

7.2. Seznam některých rozhodnutí Nejvyššího správního soudu

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. listopadu 2004, č. j. 6 As 40/2003-71 (publikovaný pod č. 929 ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. 9/2006). Ke správě místních poplatků (§ 14 zákona č. 565/1990 Sb., za účinnosti do konce roku 2001); povaha správy místního poplatku (samostatná či přenesená působnost).

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. listopadu 2004, č. j. 2 Afs 122/2004-69 (publikovaný pod č. 474 ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. 3/2005). Důsledky nesrozumitelnosti a nepředvídatelnosti právní úpravy - „nejasně“ osvobození od místního poplatku v obecně závazné vyhlášce.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. ledna 2005, č. j. 1 Afs 1/2004-58. K určení, zda platební výměr o místním poplatku vydává obec nebo obecní úřad.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. května 2005, sp. zn. 2 As 76/2003-89. Pokuta za nesplnění povinnosti nepeněžitě povahy v souvislosti s místními poplatky. Správa místních poplatků – samostatná či přenesená působnost. Nicotnost správního rozhodnutí.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. července 2005, č. j. 2 As 49/2004-83. Zvýšení místního poplatku.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. října 2005, č. j. 5 As 49/2004-77 (publikovaný pod č. 774 ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. 2/2006, str. 143). K problematice veřejného prostranství a přestupku podle § 47 odst. 1 písm. g) PZ.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. března 2006, č. j. 7 As 24/2005-109. Pronajatý pozemek jako veřejné prostranství (zda v důsledku jeho pronájmu nemohlo dojít k zániku povahy pozemku jako veřejného prostranství).

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. října 2006, č. j. 5 Afs 101/2005-49. Způsob výpočtu místního poplatku za užívání veřejného prostranství.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. března 2007, č. j. 8 As 1/2006. Uložení pokuty podle § 37 odst. 1 daňového řádu při správě místních poplatků (porušení povinnosti nepeněžitě povahy).

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. ledna 2008, č. j. 2 Afs 107/2007-168 (publikovaný pod č. 1545 ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. 5/2008). Útulky pro psy jako „držitelé psa“.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. ledna 2008, č. j. 5 Afs 175/2006-116. Poplatník místního poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. února 2009, č. j. 2 Afs 24/2008 – 48. Místní poplatek za užívání veřejného prostranství umístěním reklamních zařízení.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. července 2009, č. j. 9 Afs 86/2008–89. Místní poplatek za užívání veřejného prostranství – pronájem parkovací plochy a zpoplatnění místním poplatkem.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. srpna 2009, č. j. 1 As 56/2009-58. Poplatek za sběr, třídění, využívání a zneškodňování komunálního odpadu podle zákona o odpadech ve znění účinném do 31. prosince 2001 – nicotnost rozhodnutí Ministerstva životního prostředí pro nedostatek pravomoci (ve věci řízení o poplatku za komunální odpad bylo odvolacím orgánem proti rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy Ministerstvo financí).

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. listopadu 2009, č. j. 2 Afs 51/2009-85. Místní poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt – úplatným pobytem se rozumí i pobyt hrazený plně z prostředků veřejného zdravotního pojištění.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. května 2011, č. j. 1 Afs 5/2011-86. Místní poplatek ze vstupného – pojem vstupné.

7.3. Seznam některých rozhodnutí Nejvyššího soudu

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 28. dubna 1999, sp. zn. 21 Cdo 1262/98 (publikované pod č. 120 v časopisu *Soudní judikatura* č. 11/1999). Lhůta pro výkon rozhodnutí pokuty uložené podle § 37 odst. 1 zákona o správě daní a poplatků (k řízení podle zákona o místních poplatcích).

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 26. srpna 1999, sp. zn. 2 Cdon 444/97 (publikované v časopise *Soudní rozhledy* č. 11/1999). K určení pozemní komunikace jako místní komunikace.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 11. srpna 2000, sp. zn. Cdo 2612/99. Kdo vydává platební výměry za místní poplatky – obec nebo obecní úřad.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 13. června 2002, sp. zn. 20 Cdo 410/2002. Lhůta pro výkon platebního výměru o místním poplatku se řídí zákonem o správě daní a poplatků, nikoli správním řádem.

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 20. března 2003, sp. zn. 20 Cdo 2445/2002. Výkon rozhodnutí o místním poplatku.

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 18. prosince 2003, sp. zn. 25 Cdo 2345/2002. Náhrada škody za místní poplatek uložený a vymozžený na nesprávně osobě.

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 15. ledna 2004, sp. zn. 32 Odo 823/2003. Pozemek jako veřejné prostranství; bezdůvodné obohacení.

Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 9. března 2004, sp. zn. 32 Odo 872/2003. K veřejnému prostranství a náhradě za jeho užívání.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. listopadu 2005, sp. zn. 33 Odo 233/2004. K nároku na náhradu za prohlášení určitých pozemků za veřejná prostranství (bezdůvodné obohacení).

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. ledna 2006, sp. zn. 33 Odo 1064/2005. K vydání bezdůvodného obohacení za užívání veřejného prostranství obcí (vlastník parku prohlášeného za veřejné prostranství).

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. ledna 2006, sp. zn. 33 Odo 1253/2005. K problematice veřejného prostranství a náhrady za jeho užívání. K otázce, zda vzniká bezdůvodné obohacení na straně obce zařazením pozemku mezi veřejné prostranství i po zrušení obecně závazné vyhlášky, která tento pozemek mezi veřejná prostranství zahrнула.

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 14. února 2006, sp. zn. 33 Odo 396/2004. K vydání bezdůvodného obohacení za užívání veřejného prostranství obcí (vlastník parku prohlášeného za veřejné prostranství).

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 22. února 2006, sp. zn. 33 Odo 449/2005. K povaze „lesní cesty“ jako účelové komunikace.

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 20. listopadu 2008, sp. zn. 28 Cdo 5191/2007. Úhrada místního poplatku za užívání veřejného prostranství (souběh s placením nájemného).

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 15. prosince 2010, sp. zn. 20 Cdo 706/2009. Procesní způsobilost obecního úřadu, vykonává-li řízení o poplatcích.

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. února 2012, sp. zn. 33 Cdo 3225/2011. Místní poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace.

7.4. Seznam některých rozhodnutí Krajských soudů

Rozhodnutí Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 28. listopadu 1997, sp. zn. 25 Co 498/97 (publikované v časopise *Právní rozhledy* č. 6/1999 a pod č. 13 ve *Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu* č. 2/1999). Osvobození od soudního poplatku při vymáhání zaplacení místního poplatku návrhem na soudní výkon rozhodnutí.

Rozhodnutí Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 9. září 1998, č. j. 10 Ca 154/98-21 (publikované pod č. 433 v časopise *Soudní judikatura* č. 6/1999). Určení pozemku jako veřejného prostranství. Nájemné za užívání veřejného prostranství a poplatek za zvláštní užívání veřejného prostranství.

Rozhodnutí Krajského soudu v Brně ze dne 13. března 2000, sp. zn. 29 Ca 92/99 (publikované pod č. 714 v časopise *Soudní judikatura* č. 6/2000). „Prodejní zařízení k poskytování služeb“; „pojem „umístit prodejní zařízení“, pojem „zvláštní užívání veřejného prostranství“, rozhodování ve věcech místních poplatků a správa místních poplatků.

Rozhodnutí Krajského soudu v Plzni ze dne 31. července 2003, č. j. 30 Ca 241/2000-47 (publikované pod č. 35 ve *Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu* č. 1/2003). Místní poplatky: rozhodování obce v samostatné a přenesené působnosti (k nicotnosti rozhodnutí).

Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 21. června 2006, č. j. 57 Ca 37/2004-105 (publikovaný pod č. 1588 ve *Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu* č. 6/1008). K povaze veřejného prostranství.

8. VZORY OBECNĚ ZÁVAZNÝCH VYHLÁŠEK

Níže uvedené vzory obecně závazných vyhlášek jsou dostupné v upravovatelném formátu na stránkách odboru veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra www.mvcr.cz/odk v sekci metodická pomoc obcím.

8.1. Vzor obecně závazné vyhlášky o místních poplatcích (všechny místní poplatky)

Obec (město, městys)

Zastupitelstvo obce (města, městysy)

**Obecně závazná vyhláška obce (města, městysy) č. .../20...,
o místních poplatcích**

Zastupitelstvo obce (města, městysy) ... se na svém zasedání dne usnesením č. ... usneslo vydat na základě § 14 odst. 2 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů a v souladu s § 10 písm. d) a § 84 odst. 2 písm. h) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, tuto obecně závaznou vyhlášku (dále jen „vyhláška“):

ČÁST I.

ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ

Čl. 1

Úvodní ustanovení

- (1) Obec zavádí touto vyhláškou tyto místní poplatky (dále jen „poplatky“):
- a) poplatek ze psů,
 - b) poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt,
 - c) poplatek za užívání veřejného prostranství,
 - d) poplatek ze vstupného,
 - e) poplatek z ubytovací kapacity,
 - f) poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst,
 - g) poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů,
 - h) poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení

na stavbu vodovodu nebo kanalizace.

- (2) Řízení o poplatcích vykonává obecní úřad (dále jen „správce poplatku“).¹

ČÁST II.

POPLATEK ZE PSŮ

Čl. 2

Poplatník a předmět poplatku

- (1) Poplatek ze psů platí držitel psa. Držitelem je fyzická nebo právnická osoba, která má trvalý pobyt nebo sídlo na území obce²
- (2) Poplatek ze psů se platí ze psů starších 3 měsíců.³

Čl. 3

Vznik a zánik poplatkové povinnosti

- (1) Poplatková povinnost vzniká držiteli psa v den, kdy pes dovršil stáří tří měsíců, nebo v den, kdy se stal držitelem psa staršího tří měsíců.
- (2) V případě držení psa po dobu kratší než jeden rok se platí poplatek v poměrné výši, která odpovídá počtu i započatých kalendářních měsíců. Při změně místa trvalého pobytu nebo sídla platí držitel psa poplatek od počátku kalendářního měsíce následujícího po měsíci, ve kterém změna nastala, nově příslušné obci.⁴
- (3) Poplatková povinnost zaniká dnem, kdy přestala být fyzická nebo právnická osoba držitelem psa (např. úhynem psa, jeho ztrátou, darováním nebo prodejem), přičemž se poplatek platí i za započatý kalendářní měsíc, ve kterém taková skutečnost nastala.

Čl. 4

Ohlašovací povinnost

- (1) Držitel psa je povinen ohlásit správci poplatku vznik své poplatkové povinnosti do dnů ode dne jejího vzniku. (*alt. „ode dne, kdy pes dovršil stáří tří měsíců, nebo dne, kdy nabyl psa staršího tří měsíců“*.) Stejným způsobem je povinen oznámit také zánik své poplatkové povinnosti.
- (2) Povinnost ohlásit držení psa má i osoba, která je od poplatku osvobozena.

¹ § 14 odst. 3 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o místních poplatcích“)

² § 2 odst. 1 zákona o místních poplatcích

³ § 2 odst. 2 zákona o místních poplatcích

⁴ § 2 odst. 3 a 4 zákona o místních poplatcích

- (3) Při plnění ohlašovací povinnosti je držitel psa povinen současně sdělit správci poplatku některé další údaje stanovené v čl. 47 této vyhlášky.

Čl. 5

Sazba poplatku

- (1) Sazba poplatku za kalendářní rok činí:
- a) za prvního psa Kč,
 - b) za druhého a každého dalšího psa téhož držitele Kč,
 - c) za psa, jehož držitelem je poživatel invalidního, starobního, vdovského nebo vdoveckého důchodu, který je jeho jediným zdrojem příjmu, anebo poživatel sirotčího důchodu Kč,
 - d) za druhého a každého dalšího psa téhož držitele, poživatele invalidního, starobního, vdovského nebo vdoveckého důchodu, který je jeho jediným zdrojem příjmu, anebo poživatele sirotčího důchodu Kč.

Čl. 6

Splatnost poplatku

(varianta 1)

- (1) Poplatek je splatný nejpozději do příslušného kalendářního roku.
- (2) Vznikne-li poplatková povinnost po datu splatnosti uvedeném v odstavci 1, je poplatek splatný nejpozději do 15. dne měsíce, který následuje po měsíci, ve kterém poplatková povinnost vznikla / nejpozději do konce příslušného kalendářního roku.

(varianta 2)

- (1) Poplatek je splatný ve stejných splátkách, nejpozději v termínech příslušného kalendářního roku.

Čl. 7

Osvobození a úlevy

- (1) Od poplatku ze psů je osvobozen držitel psa, kterým je osoba nevidomá, bezmocná a osoba s těžkým zdravotním postižením, která je držitelem průkazu ZTP/P podle zvláštního právního předpisu, osoba provádějící výcvik psů určených k doprovodu těchto osob, osoba provozující útulek zřízený obcí pro ztracené nebo opuštěné psy nebo osoba, které stanoví povinnost držení a používání psa zvláštní právní předpis⁵.
- (2) Od poplatku se dále osvobozují:
- a)

⁵ § 2 odst. 2 zákona o místních poplatcích

- b)
- c)

(3) Úleva se poskytuje / nárok na úlevu na poplatku má:

- a) ve výši Kč,
- b) ve výši Kč.

Pozn. pro obec: Úlevou se rozumí snížení poplatkové povinnosti vyjádřené procenty nebo pevnou částkou. Osvobozením se rozumí úplné vyjmutí z poplatkové povinnosti. Úleva či osvobození musí respektovat zásadu rovného přístupu (zákazu diskriminace), aby nedocházelo k nedůvodnému zvýhodňování jedné skupiny poplatníků před druhou.

ČÁST III.

POPLATEK ZA LÁZEŇSKÝ NEBO REKREAČNÍ POBYT

Čl. 8

Předmět poplatku, poplatník a plátcе poplatku

- (1) Poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt platí fyzické osoby, které přechodně a za úplatu pobývají na území obce za účelem léčení nebo rekreace, pokud neprokáží jiný důvod pobytu.⁶
- (2) Poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt ve stanovené výši vybere a obci odvede ubytovatel, kterým je fyzická nebo právnická osoba, která přechodně ubytování poskytl; tato osoba je plátcem poplatku.⁷

Čl. 9

Ohlašovací povinnost

- (1) Ubytovatel (plátcе) je povinen ohlásit správci poplatku vznik poplatkové povinnosti ve lhůtě do dnů od zahájení činnosti spočívající v poskytování přechodného ubytování osob za úplatu. Stejným způsobem oznámí ubytovatel správci poplatku ukončení činnosti spočívající v poskytování přechodného ubytování za úplatu.
- (2) Při plnění ohlašovací povinnosti je ubytovatel povinen sdělit správci poplatku některé další údaje stanovené v čl. 47 této vyhlášky.
- (3) Ubytovatel je povinen vést v písemné podobě evidenční knihu, do které zapisuje dobu ubytování, účel pobytu, jméno, příjmení, adresu místa trvalého pobytu nebo místa trvalého bydliště v zahraničí a číslo občanského průkazu nebo cestovního dokladu fyzické osoby, které ubytování poskytl. Tyto zápisy

⁶ § 3 odst. 1 zákona o místních poplatcích

⁷ § 3 odst. 3 zákona o místních poplatcích

musí být vedeny přehledně a srozumitelně a musí být uspořádány postupně z časového hlediska.⁸

Čl. 10

Sazba poplatku

- (1) Sazba poplatku činí za osobu a každý i započatý den pobytu, není-li tento dnem příchodu, Kč.
- (2) Paušální částka za osobu činí:
 - a) týdenní paušální částka Kč
 - b) měsíční paušální částka Kč
 - c) roční paušální částka Kč

Pozn. pro obec: Obec může (ale nemusí) stanovit poplatek také týdenní, měsíční nebo roční paušální částkou. Je na obci určit si podle svých podmínek a potřeb jedno nebo všechna uvedená období. Výše paušálu však musí obec vždy určit přímo v OZV nikoli až v poplatkovém řízení. Následně je na správci poplatku, zda bude poplatek účtován dle denní sazby nebo dle konkrétní paušální částky určené v OZV.

Čl. 11

Splatnost poplatku

(varianta 1)

- (1) Ubytovatel vybrané poplatky odvede správci poplatku nejpozději do příslušného kalendářního roku.
- (2) Vznikne-li poplatková povinnost po datu splatnosti uvedeném v odstavci 1, je poplatek splatný nejpozději do 15. dne měsíce, který následuje po měsíci, ve kterém poplatková povinnost vznikla.

(varianta 2)

Ubytovatel poplatek odvede správci poplatku nejpozději do posledního dne měsíce (čtvrtletí, pololetí) příslušného kalendářního roku.

Čl. 12

Osvobození a úlevy

- (1) Poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt nepodléhají
 - a) osoby nevidomé, bezmocné a osoby s těžkým zdravotním postižením, které jsou držiteli průkazu ZTP/P podle zvláštního právního předpisu a jejich průvodci,
 - b) osoby mladší 18 let a starší 70 let nebo osoby, na které náleží přídavky

⁸ § 3 odst. 4 zákona o místních poplatcích

na děti (výchovné) anebo vojáci v základní službě a osoby, které vykonávají civilní službu.⁹

(2) Od poplatku se dále osvobozují:

- a)
- b)
- c)

(3) Úleva se poskytuje:

- a) ve výši Kč,
- b) ve výši Kč.

ČÁST IV.

POPLATEK ZA UŽÍVÁNÍ VEŘEJNÉHO PROSTRANSTVÍ

Čl. 13

Předmět poplatku, poplatník

- (1) Poplatek za užívání veřejného prostranství se vybírá za zvláštní užívání veřejného prostranství, kterým se rozumí provádění výkopových prací, umístění dočasných staveb a zařízení sloužících pro poskytování prodeje a služeb, pro umístění stavebních nebo reklamních zařízení, zařízení cirkusů, lunaparků a jiných obdobných atrakcí, umístění skládek, vyhrazení trvalého parkovacího místa a užívání tohoto prostranství pro kulturní, sportovní a reklamní akce nebo potřeby tvorby filmových a televizních děl.¹⁰
- (2) Poplatek za užívání veřejného prostranství platí fyzické i právnické osoby, které užívají veřejné prostranství způsobem uvedeným v odstavci 1.¹¹

Čl. 14

Veřejné prostranství

(varianta 1)

Poplatek podle této vyhlášky se platí za užívání veřejných prostranství, která jsou uvedena jmenovitě v příloze č. 1 a graficky vyznačena na mapě v příloze č. 2. Tyto přílohy tvoří nedílnou součást této vyhlášky.

Pozn.: Určen je možno provést oběma nebo jedním z uvedených způsobů.

(varianta 2)

Poplatek podle této vyhlášky se platí za užívání těchto veřejných prostranství:

⁹ § 3 odst. 2 zákona o místních poplatcích

¹⁰ § 4 odst. 1 zákona o místních poplatcích

¹¹ § 4 odst. 2 zákona o místních poplatcích

.....
.....
.....

Pozn. pro obec: Tuto variantu lze použít v případě stanovení nízkého počtu míst (veřejných prostranství) na území obce.

Čl. 15

Vznik a zánik poplatkové povinnosti

Poplatek se platí od prvního dne, kdy začalo užívání veřejného prostranství, až do dne, kdy toto užívání fakticky skončilo.

Čl. 16

Ohlašovací povinnost

- (1) Poplatník je povinen ohlásit správci poplatku nejpozději dní před zahájením užívání veřejného prostranství předpokládanou dobu, místo, způsob a výměru užívání veřejného prostranství. V případě užívání veřejného prostranství po dobu kratší než dní je povinen splnit ohlašovací povinnost nejpozději v den zahájení užívání veřejného prostranství. Pokud tento den připadne na sobotu, neděli nebo státem uznaný svátek, je poplatník povinen splnit ohlašovací povinnost nejbližší následující pracovní den.
- (2) Poplatník je dále povinen ohlásit správci poplatku některé další údaje stanovené v čl. 47 této vyhlášky.
- (3) Po ukončení užívání veřejného prostranství je poplatník povinen ohlásit skutečný stav údajů uvedených v odst. 1 nejpozději do 15 dnů.

Čl. 17

Sazba poplatku

- (1) Sazba poplatku činí za každý i započatý m² a každý i započatý den:
 - a) za umístění dočasných staveb a zařízení sloužících pro poskytování služeb Kč
 - b) za umístění dočasných staveb sloužících pro poskytování prodeje Kč
 - c) za umístění zařízení sloužících pro poskytování prodeje Kč
 - d) za provádění výkopových prací Kč
 - e) za umístění stavebního zařízení Kč
 - f) za umístění reklamního zařízení Kč
 - g) za umístění zařízení lunaparků a jiných obdobných atrakcí Kč
 - h) za umístění zařízení cirkusů Kč
 - i) za umístění skládek Kč
 - j) za vyhrazení trvalého parkovacího místa Kč

- k) za užívání veřejného prostranství pro kulturní akce Kč
- l) za užívání veřejného prostranství pro sportovní akce Kč
- m) za užívání veřejného prostranství pro reklamní akce Kč
- n) za užívání veřejného prostranství pro potřeby tvorby filmových a televizních děl Kč.

Pozn. pro obec: Základní sazba je až 10 Kč za každý i započatý m² užívaného veřejného prostranství a každý i započatý den. U vyznačených (podtržených) zvláštních způsobů užívání veřejného prostranství lze zvýšit sazbu až na její desetinásobek, tj. 100 Kč za každý i započatý m² užívaného veřejného prostranství a každý i započatý den.

(2) Obec stanovuje poplatek paušální částkou takto:

- a) Kč/týden,
- b) Kč/měsíc,
- c) Kč/rok.

Pozn. pro obec: Obec může (ale nemusí) stanovit poplatek také týdenní, měsíční nebo roční paušální částkou. Je na obci určit si podle svých podmínek a potřeb jedno nebo všechna uvedená období. Výše paušálu však musí obec vždy určit přímo v OZV nikoli až v poplatkovém řízení. Následně je na správci poplatku, zda bude poplatek účtován dle denní sazby nebo dle konkrétní paušální částky určené v OZV.

Čl. 18

Splatnost poplatku

(pouze příklady, obec splatnost upraví dle vlastních podmínek)

- (1) Poplatek ve výši stanovené podle čl. 17 odst. 1 je splatný:
 - a) při užívání veřejného prostranství po dobu kratší dnů nejpozději v den zahájení užívání veřejného prostranství,
 - b) při užívání veřejného prostranství po dobu dnů nebo delší nejpozději dodnů od zahájení užívání veřejného prostranství / v den ukončení užívání veřejného prostranství.
- (2) Poplatek ve výši stanovené podle čl. 17 odst. 2 je splatný do
- (3) Případně-li lhůta splatnosti na sobotu, neděli nebo státem uznaný svátek, je dnem, ve kterém je poplatník povinen svoji povinnost splnit, nejbližší následující pracovní den.

Čl. 19

Osvobození a úlevy

- (1) Poplatek se neplatí:
 - a) za vyhrazení trvalého parkovacího místa pro osobu zdravotně

postiženou¹²,

- b) z akcí pořádaných na veřejném prostranství, jejichž výtěžek je určen na charitativní a veřejně prospěšné účely¹³.

(2) Od poplatku se dále osvobozují:

a)

b)

(3) Úleva se poskytuje:

a) ve výši Kč,

b) ve výši Kč.

ČÁST V.

POPLATEK ZE VSTUPNÉHO

Čl. 20

Předmět poplatku a poplatník

- (1) Poplatek ze vstupného se vybírá ze vstupného na kulturní, sportovní, prodejní nebo reklamní akce, sníženého o daň z přidané hodnoty, je-li v ceně vstupného obsažena. Vstupným se rozumí peněžitá částka, kterou účastník akce zaplatí za to, že se jí může zúčastnit.¹⁴
- (2) Poplatek ze vstupného platí fyzické a právnické osoby, které akci pořádají.¹⁵

Čl. 21

Ohlašovací povinnost

- (1) Poplatník je nejpozději dnů před konáním akce povinen ohlásit správci poplatku druh akce, datum a hodinu jejího konání, výši vstupného a další údaje podle čl. 47 této vyhlášky.
- (2) Do dnů po skončení akce je poplatník povinen oznámit správci poplatku celkovou výši vybraného vstupného sníženou o daň z přidané hodnoty, jestliže byla v ceně vstupného obsažena.

Čl. 22

Sazba poplatku

- (1) Sazba poplatku činí z vybraného vstupného na:

¹² § 4 odst. 3 zákona o místních poplatcích

¹³ § 4 odst. 1 poslední věta zákona o místních poplatcích

¹⁴ § 6 odst. 1 zákona o místních poplatcích

¹⁵ § 6 odst. 2 zákona o místních poplatcích

- a) kulturní akci %,
 - b) sportovní akci %,
 - c) prodejní akci %,
 - d) reklamní akci %.
- (2) Paušální částka činí na:
- a) kulturní akci Kč za příslušné časové období (kalendářní rok / pololetí / čtvrtletí / měsíc),
 - b) sportovní akci Kč za příslušné časové období (kalendářní rok / pololetí / čtvrtletí / měsíc),
 - c) prodejní akci Kč za příslušné časové období (kalendářní rok / pololetí / čtvrtletí / měsíc),
 - d) reklamní akci Kč za příslušné časové období (kalendářní rok / pololetí / čtvrtletí / měsíc).
- (3) V případě, že na jednu akci bude možné vztáhnout více poplatkových sazeb, platí se pouze poplatek s nejvyšší sazbou.

***Pozn. pro obec:** Obec může (ale nemusí) po dohodě s poplatníkem stanovit poplatek paušální částkou. Období je ve vzoru OZV uvedeno příkladmo. Zákon období neurčuje, je tedy na obci určit období podle svých podmínek a potřeb. Výše paušálu však musí být vždy určena přímo v OZV nikoli až v poplatkovém řízení. Následně je na dohodě s poplatníkem, zda bude poplatek účtován dle denní sazby nebo dle konkrétní paušální částky určené v OZV.*

Čl. 23

Splatnost poplatku

- (1) Poplatek je splatný do dnů ode dne skončení akce.
- (2) **(varianta 1)** Při placení paušální částkou do dnů ode dne skončení akce / nejpozději do posledního dne měsíce / čtvrtletí / pololetí kalendářního roku.
- (3) **(varianta 2)** Při placení paušální částkou nejpozději do posledního dne měsíce, ve kterém byla akce pořádána (čtvrtletí, pololetí kalendářního roku).

Čl. 24

Osvobození a úlevy

- (1) Poplatek ze vstupného se neplatí z akcí, jejichž celý výtěžek je určen na charitativní a veřejně prospěšné účely.¹⁶
- (2) Od poplatku se dále osvobozují:
 - a)
 - b)

¹⁶ § 6 odst. 1 věta poslední zákona o místních poplatcích

c)

(3) Úleva se poskytuje / nárok na úlevu od poplatku má:

a) ve výši %,

b) ve výši %.

ČÁST VI.

POPLATEK Z UBYTOVACÍ KAPACITY

Čl. 25

Předmět poplatku a poplatník

- (1) Poplatek z ubytovací kapacity se vybírá v obcích a městech v zařízeních určených k přechodnému ubytování za úplatu.¹⁷
- (2) Poplatek platí ubytovatel, kterým je fyzická nebo právnická osoba, která přechodné ubytování poskytl.¹⁸

Čl. 26

Ohlašovací povinnost

- (1) Poplatník (ubytovatel) je povinen ohlásit správci poplatku vznik své poplatkové povinnosti do dnů od zahájení činnosti spočívající v poskytování přechodného ubytování za úplatu. Stejným způsobem ohlásí ubytovatel správci poplatku ukončení činnosti spočívající v poskytování přechodného ubytování za úplatu.
- (2) Při plnění ohlašovací povinnosti je poplatník povinen sdělit správci poplatku také další údaje stanovené v čl. 47 této vyhlášky.
- (3) Ubytovatel je povinen vést v písemné podobě evidenční knihu, do které zapisuje dobu ubytování, jméno, příjmení, adresu místa trvalého pobytu nebo místa trvalého bydliště v zahraničí a číslo občanského průkazu nebo cestovního dokladu fyzické osoby, které ubytování poskytl. Zápisy do evidenční knihy musí být vedeny přehledně a srozumitelně a musí být uspořádány postupně z časového hlediska.¹⁹

Čl. 27

Sazba poplatku

- (1) Sazba poplatku činí za každé využití lůžko a den Kč

¹⁷ § 7 odst. 1 zákona o místních poplatcích

¹⁸ § 7 odst. 3 zákona o místních poplatcích

¹⁹ § 7 odst. 3 druhá věta zákona o místních poplatcích s odkazem na § 3 odst. 4 zákona o místních poplatcích

Pozn. pro obec: Obec může (ale nemusí) po dohodě s poplatníkem stanovit poplatek také roční paušální částkou. Výše paušálu však musí být vždy určena přímo v OZV nikoli až v poplatkovém řízení. Následně je na dohodě s poplatníkem, zda bude poplatek účtován dle denní sazby nebo dle konkrétní paušální částky určené v OZV.

- (2) Paušální částka činí Kč/rok.

Čl. 28

Splatnost poplatku

(varianta 1)

- (1) Poplatek je splatný do
- (2) Poplatek placený paušální částkou podle čl. 27 odst. 2 je splatný do
- (3) Vznikne-li povinnost zaplatit poplatek správci poplatku po termínu splatnosti, odvede ubytovatel poplatek do konce příslušného kalendářního roku.

(varianta 2)

Poplatek je splatný nejpozději do posledního dne měsíce / čtvrtletí / pololetí příslušného kalendářního roku.

Čl. 29

Osvobození a úlevy

- (1) Poplatku nepodléhá:
- a) ubytovací kapacita v zařízeních sloužících pro přechodné ubytování studentů a žáků
 - b) ubytovací kapacita ve zdravotnických nebo lázeňských zařízeních, pokud nejsou užívána jako hotelová zařízení
 - c) ubytovací kapacita v zařízeních sloužících sociálním a charitativním účelům.²⁰
- (2) Od poplatku se dále osvobozují:
- a)
 - b)
 - c)
- (3) Úleva se poskytuje / na úlevu na poplatku má nárok:
- a) ve výši Kč,
 - b) ve výši Kč.

²⁰ § 7 odst. 2 zákona o místních poplatcích

ČÁST VII.

POPLATEK ZA POVOLENÍ K VJEZDU S MOTOROVÝM VOZIDLEM DO VYBRANÝCH MÍST A ČÁSTÍ MĚST

Čl. 30

Předmět poplatku a poplatník

- (1) Poplatek se vybírá za vydání povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst (dále jen „vybraná místa“), do kterých je jinak vjezd zakázán příslušnou dopravní značkou.²¹
- (2) Poplatek platí fyzická nebo právnická osoba, které bylo vydáno povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst.²²

Čl. 31

Vybraná místa

- (1) Vybraná místa podléhající poplatku, do kterých je jinak vjezd zakázán dopravní značkou „Zákaz vjezdu všech motorových vozidel“ s dodatkovou tabulkou „Vjezd povolen po zaplacení místního poplatku“, se vymezují takto:
 - a)
 - b)

Pozn. pro obec: Dopravní značkou, kterou se zakazuje vjezd s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst, bude obvykle zákazová dopravní značka „Zákaz vjezdu všech vozidel“ (v jednom nebo obou směrech), pod níž může být navíc umístěna dodatková tabulka např. s textem „Vjezd povolen po zaplacení místního poplatku“.

Čl. 32

Ohlašovací povinnost

- (1) Poplatník je povinen splnit ohlašovací povinnost podle čl. 47 této vyhlášky při podání žádosti o povolení k vjezdu. Dalšími údaji rozhodnými pro stanovení výše poplatkové povinnosti se rozumí například počet a označení (specifikace) motorových vozidel, pro které je povolení žádáno, a doba, na kterou má být povolení vydáno.
- (2) Při vydání povolení k jednorázovému vjezdu (na jeden den nebo jeho část) se splnění ohlašovací povinnosti nevyžaduje.

²¹ § 10 odst. 2 zákona o místních poplatcích

²² § 10 odst. 1 zákona o místních poplatcích

Čl. 33

Sazba poplatku

(1) Sazba poplatku činí:

- a) za vozidlo a den Kč,
- b) paušální částka za kalendářní týden Kč,
- c) paušální částka za kalendářní čtvrtletí Kč,
- d) paušální částka za kalendářní rok Kč.

Pozn. pro obec: Obec může (ale nemusí) po dohodě s poplatníkem stanovit poplatek také paušální částkou. Období je ve vzoru OZV uvedeno příkladmo. Zákon období neurčuje, je tedy na obci určit období podle svých podmínek a potřeb. Výše paušálu však musí být vždy určena přímo v OZV nikoli až v poplatkovém řízení. Následně je na dohodě s poplatníkem, zda bude poplatek účtován dle denní sazby nebo dle konkrétní paušální částky určené v OZV.

Čl. 34

Splatnost poplatku

- (1) Poplatek podle čl. 33 odst. 1 písm. a) je splatný současně s vydáním povolení.
- (2) **(varianta 1)** Poplatek stanovený paušální částkou je splatný do ... dnů ode dne, kdy započalo zpoplatněné období / ode dne vydání povolení.

(varianta 2) Poplatek stanovený paušální částkou je splatný do ... dnů po uplynutí zpoplatněného období / ode dne vydání povolení.

(varianta 3) Poplatek stanovený paušální částkou je splatný poslední den příslušného týdne (měsíce, čtvrtletí, pololetí, kalendářního roku).

Čl. 35

Osvobození a úlevy

- (1) Poplatek neplatí fyzické osoby mající trvalý pobyt nebo vlastníci nemovitosti ve vybraném místě, osoby jim blízké, manželé těchto osob a jejich děti, osoby, které ve vybraném místě užívají nemovitost ke své hospodářské činnosti nebo osoby, které jsou držiteli průkazu ZTP a jejich průvodci.²³
- (2) Od poplatku se dále osvobozují:
- a)
 - b)
 - c)
- (3) Úleva se poskytuje / nárok na úlevu má:

²³ § 10 odst. 1 věta druhá zákona o místních poplatcích

- a) ve výši Kč,
b) ve výši Kč.

ČÁST VIII.

POPLATEK ZA PROVOZ SYSTÉMU SHROMAŽĎOVÁNÍ, SBĚRU, PŘEPRAVY, TŘÍDĚNÍ, VYUŽÍVÁNÍ A ODSTRAŇOVÁNÍ KOMUNÁLNÍCH ODPADŮ

Čl. 36

Poplatník

- (1) Poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů platí²⁴:
- a) fyzická osoba,
 - 1. která má v obci trvalý pobyt,
 - 2. které byl podle zákona upravujícího pobyt cizinců na území České republiky povolen trvalý pobyt nebo přechodný pobyt na dobu delší než 90 dnů,
 - 3. která podle zákona upravujícího pobyt cizinců na území České republiky pobývá na území České republiky přechodně po dobu delší 3 měsíců,
 - 4. které byla udělena mezinárodní ochrana podle zákona upravujícího azyl nebo dočasná ochrana podle zákona upravujícího dočasnou ochranu cizinců,
 - b) fyzická osoba, která má ve vlastnictví stavbu určenou k individuální rekreaci, byt nebo rodinný dům, ve kterých není hlášena k pobytu žádná fyzická osoba, a to ve výši odpovídající poplatku za jednu fyzickou osobu; má-li ke stavbě určené k individuální rekreaci, bytu nebo rodinnému domu vlastnické právo více osob, jsou povinny platit poplatek společně a nerozdílně.
- (2) Za fyzické osoby tvořící domácnost může poplatek platit jedna osoba. Za fyzické osoby žijící v rodinném nebo bytovém domě může poplatek platit vlastník nebo správce. Osoby, které platí poplatek za více fyzických osob, jsou povinny obecnímu úřadu oznámit jméno, popřípadě jména, příjmení a data narození osob, za které poplatek platí.

²⁴ § 10b odst. 1 zákona o místních poplatcích

Čl. 37

Ohlašovací povinnost

- (1) Poplatník je povinen ohlásit správci poplatku vznik své poplatkové povinnosti nejpozději do dnů²⁵ ode dne, kdy mu povinnost platit tento poplatek vznikla, případně doložit existenci skutečností zakládajících nárok na osvobození nebo úlevu od poplatku.
- (2) Poplatník dle čl. 2 odst. 1 této vyhlášky je povinen ohlásit správci poplatku jméno, popřípadě jména, a příjmení, místo pobytu, popřípadě další adresy pro doručování. *(v ustanovení lze uvést i další údaje rozhodné pro stanovení výše poplatkové povinnosti)*
- (3) Poplatník dle čl. 2 odst. 1 písm. b) vyhlášky je povinen ohlásit také evidenční nebo popisné číslo stavby určené k individuální rekreaci nebo rodinného domu; není-li stavba nebo dům označen evidenčním nebo popisným číslem, uvede poplatník parcelní číslo pozemku, na kterém je tato stavba umístěna. V případě bytu je poplatník povinen ohlásit orientační nebo popisné číslo stavby, ve které se byt nachází, a číslo bytu, popřípadě popis umístění v budově, pokud nejsou byty očíslovány. Není-li stavba, ve které se byt nachází, označena orientačním nebo popisným číslem, uvede poplatník parcelní číslo pozemku, na kterém je umístěna stavba s bytem.
- (4) Stejným způsobem a ve stejné lhůtě jsou poplatníci povinni ohlásit správci poplatku zánik své poplatkové povinnosti v důsledku změny pobytu nebo v důsledku změny vlastnictví ke stavbě určené k individuální rekreaci, bytu nebo rodinnému domu.
- (5) Poplatník, který nemá sídlo nebo bydliště na území členského státu Evropské unie, jiného smluvního státu Dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo Švýcarské konfederace, uvede také adresu svého zmocněnce v tuzemsku pro doručování.²⁶
- (6) Dojde-li ke změně údajů uvedených v ohlášení, je poplatník povinen tuto změnu oznámit do 15 dnů ode dne, kdy nastala.²⁷

Čl. 38

Sazba poplatku

- (1) Sazba poplatku činí Kč a je tvořena:
 - a) z částky , - Kč za kalendářní rok a
 - b) z částky , - Kč za kalendářní rok. Tato částka je stanovena

²⁵ Pozn. pro obec: Nelze stanovit lhůtu kratší než 8 dnů (viz § 32 odst. 2 daňového řádu). Ministerstvo vnitra doporučuje stanovit lhůtu minimálně 15 dnů.

²⁶ § 14a odst. 2 zákona o místních poplatcích

²⁷ § 14a odst. 3 zákona o místních poplatcích

na základě skutečných nákladů obce předchozího kalendářního roku na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu za poplatníka a kalendářní rok.

(varianta 1)

- (2) Skutečné náklady za rok na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu činily: a byly rozúčtovány takto:

Náklady děleno (..... počet osob s pobytem na území obce + počet staveb určených k individuální rekreaci, bytů a rodinných domů, ve kterých není hlášena k pobytu žádná fyzická osoba) = Kč. Z této částky je stanovena sazba poplatku dle čl. 4 odst. 1 písm. b) vyhlášky ve výši Kč.

(varianta 2)

Pozn. pro obec: Rozúčtování je možno provést v příloze OZV. V tom případě odst. (2) zní:

- (2) Rozúčtování skutečných nákladů obce předchozího kalendářního roku na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu za osobu a kalendářní rok je obsaženo v příloze, která tvoří nedílnou součást této vyhlášky.
- (3) V případě změny místa pobytu fyzické osoby, změny vlastnictví stavby určené k individuální rekreaci, bytu nebo rodinného domu nebo změny umístění podle čl. 40 odst. 1 v průběhu kalendářního roku se poplatek platí v poměrné výši, která odpovídá počtu kalendářních měsíců pobytu, vlastnictví nebo umístění v příslušném kalendářním roce. Dojde-li ke změně v průběhu kalendářního měsíce, je pro stanovení počtu měsíců rozhodný stav k poslednímu dni tohoto měsíce.²⁸

Čl. 39

Splatnost poplatku

(varianta 1)

- (1) Poplatek je splatný jednorázově a to nejpozději do příslušného kalendářního roku / ve dvou stejných splátkách, vždy nejpozději do a do příslušného kalendářního roku.
- (2) Vznikne-li poplatková povinnost po datu splatnosti uvedeném v odst. 1, je poplatek splatný nejpozději do 15. dne měsíce, který následuje po měsíci, ve kterém poplatková povinnost vznikla, nejpozději však do konce příslušného kalendářního roku.

(varianta 2)

Pozn. pro obec: splatnost si obec upraví dle svých podmínek. Přípustná je

²⁸ § 10b odst. 6 zákona o místních poplatcích

i rozdílná splatnost pro:

poplatníka podle čl. 2 odst. 1 písm. a) bodu 1,

poplatníka podle čl. 2 odst. 1 písm. a) bodu 2,3 a 4 (cizinci),

poplatníka podle čl. 2 odst. 1 písm. b).

Např.:

- (1) *Poplatek pro poplatníka dle čl. 2 odst. 1 písm. a) bodu 1 této vyhlášky je splatný ve stejných splátkách, vždy nejpozději do a do příslušného kalendářního roku.*
- (2) *Poplatek pro poplatníka dle čl. 2 odst. 1 písm. b) této vyhlášky je splatný jednorázově nejpozději do příslušného kalendářního roku.*
- (3) *Poplatek pro poplatníka dle čl. 2 odst. 1 písm. a) bodu 2, 3 a 4 této vyhlášky je splatný do ... dnů od uplynutí lhůty pro splnění ohlašovací povinnosti.*

Čl. 40

Osvobození a úlevy

- (1) Od poplatku je osvobozena fyzická osoba, která je
 - a) umístěna do dětského domova pro děti do 3 let věku, školského zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy nebo školského zařízení pro preventivně výchovnou péči na základě rozhodnutí soudu nebo smlouvy,
 - b) umístěna do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na základě rozhodnutí soudu, na žádost obecního úřadu obce s rozšířenou působností, zákonného zástupce dítěte nebo nezletilého,
 - c) jako nezaopatřené dítě umístěna v domově pro osoby se zdravotním postižením na základě rozhodnutí soudu nebo smlouvy o poskytnutí sociální služby, nebo
 - d) umístěna v domově pro osoby se zdravotním postižením, domově pro seniory, domově se zvláštním režimem nebo chráněném bydlení.
- (2) Od poplatku se osvobozují:
 - a)
 - b)
 - c)
- (3) Úleva se poskytuje / nárok na úlevu od poplatků má:
 - a) ve výši Kč,
 - b) ve výši Kč.

Pozn. pro obec: Úlevou se rozumí snížení poplatkové povinnosti vyjádřené procenty nebo pevnou částkou. Osvobozením se rozumí úplné vyjmutí z poplatkové povinnosti. Úleva či osvobození musí respektovat zásadu zákazu diskriminace, aby nedocházelo k nedůvodnému zvýhodňování jedné skupiny poplatníků před druhou.

ČÁST IX.

ZA ZHODNOCENÍ STAVEBNÍHO POZEMKU MOŽNOSTÍ JEHO PŘIPOJENÍ NA STAVBU VODOVODU NEBO KANALIZACE

Pozn. pro obec: Uvede se, zda se jedná o stavbu vodovodu, kanalizace, případně obojího.

Čl. 41

Předmět poplatku a poplatník

- (1) Předmětem poplatku je zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na obcí vybudovanou stavbu vodovodu nebo kanalizace.
- (2) Poplatek platí vlastník stavebního pozemku zhodnoceného možností připojení na obcí vybudovanou stavbu vodovodu nebo kanalizace po nabytí účinnosti zákona o vodovodech a kanalizacích²⁹. Má-li k tomuto stavebnímu pozemku vlastnické právo více subjektů, jsou povinny platit poplatek společně a nerozdílně.³⁰

Čl. 42

Vznik a zánik poplatkové povinnosti

Poplatková povinnost vzniká dnem účinnosti této vyhlášky a zaniká zaplacením poplatku.

Čl. 43

Ohlašovací povinnost

Poplatník je povinen ohlásit správci poplatku do dnů od vzniku své poplatkové povinnosti údaje dle čl. 47 této vyhlášky. Dalšími údaji rozhodnými pro stanovení výše poplatkové povinnosti se rozumí zejména parcelní číslo, výměru a způsob využití stavebního pozemku zhodnoceného možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace.

Čl. 44

Sazba poplatku

(varianta 1 – jednotná sazba)

Sazba poplatku činí Kč za m² zhodnoceného stavebního pozemku.

Pozn. pro obec: V případě stanovení jednotné sazby pro všechny stavební

²⁹ Zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích) nabyl účinnosti dnem 1. ledna 2002.

³⁰ § 10c odst. 1 zákona o místních poplatcích

pozemky zhodnocené možností připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace je třeba, aby její výše nepřesahovala nejnižší rozdíl mezi cenou stavebního pozemku bez možnosti připojení na obcí vybudovanou stavbu vodovodu nebo kanalizace a cenou stavebního pozemku s touto možností s ohledem na jeho využití.

(varianta 2 - tabulka)

Stavební pozemek	Sazba poplatku u pozemku zhodnoceného možností připojení na		
	vodovod	kanalizaci	vodovod a kanalizaci
zastavěný rodinným domem			
určený k zastavění rodinným domem			
zahrady nebo ostatní plochy tvořící funkční celek se stavebním pozemkem zastavěným stavbou rodinného domu			
zastavěný stavbou pro výrobu			
určený k zastavění stavbou pro výrobu			
zahrady nebo ostatní plochy tvořící funkční celek se stavebním pozemkem zastavěným stavbou pro výrobu			
zastavěný stavbou pro obchod			
určený k zastavění stavbou pro obchod			
zahrady nebo ostatní plochy tvořící funkční celek se stavebním pozemkem zastavěným stavbou pro obchod			
zastavěný stavbou pro bytový dům			
určený k zastavění pro bytový dům před zhodnocením			
zahrady nebo ostatní plochy tvořící funkční celek se stavebním pozemkem zastavěným stavbou pro bytový dům			

Pozn. pro obec: Uvedené členění stavebních pozemků vychází z ust. § 28 a příslušných příloh vyhlášky č. 3/2008, o provedení některých ustanovení zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, (oceňovací vyhláška), ve znění vyhlášek č. 456/2008 Sb. a č. 460/2009 Sb.

(varianta 3 – text)

Sazba poplatku pro pozemek zastavěný rodinným domem zhodnocený

možností připojení na vodovod / kanalizaci / vodovod a kanalizaci činí Kč za m².

Pozn. pro obec: V případě, že se v obci některý z výše uvedených stavebních pozemků nevyskytuje, je zřejmé, že sazba poplatku nebude k takovému druhu pozemku stanovena.

Čl. 45

Splatnost poplatku

Poplatek je splatný nejpozději do / ve stejných splátkách, vždy nejpozději do..... a

Čl. 46

Osvobození a úlevy

- (1) Od poplatku se osvobozují:
 - a)
 - b)
 - c)
- (2) Úleva na poplatku se poskytuje:
 - a) ve výši Kč,
 - b) ve výši Kč.

ČÁST X.

USTANOVENÍ SPOLEČNÁ A ZÁVEREČNÁ

Čl. 47

Společná ustanovení k ohlašovací povinnosti

- (1) V ohlášení poplatník nebo plátce uvede:³¹
 - a) jméno, popřípadě jména, a příjmení nebo název nebo obchodní firmu, obecný identifikátor, byl-li přidělen, místo pobytu nebo sídlo, místo podnikání, popřípadě další adresy pro doručování; právnická osoba uvede též osoby, které jsou jejím jménem oprávněny jednat v poplatkových věcech,
 - b) čísla všech svých účtů u poskytovatelů platebních služeb, včetně poskytovatelů těchto služeb v zahraničí, užívaných v souvislosti s podnikatelskou činností, v případě, že předmět poplatku souvisí s podnikatelskou činností poplatníka nebo plátce,
 - c) další údaje a skutečnosti rozhodné pro stanovení výše poplatkové povinnosti, včetně skutečností zakládajících nárok na úlevu nebo

³¹ § 14a odst. 1 zákona o místních poplatcích

případné osvobození od poplatkové povinnosti.

- (2) Poplatník nebo plátcce, který nemá sídlo nebo bydliště na území členského státu Evropské unie, jiného smluvního státu Dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo Švýcarské konfederace, uvede kromě údajů požadovaných v odstavci 2 adresu svého zmocněnce v tuzemsku pro doručování.³²
- (3) Dojde-li ke změně údajů či skutečností uvedených v ohlášení, je poplatník nebo plátcce povinen tuto změnu oznámit do 15 dnů ode dne, kdy nastala.³³

Čl. 48

Navýšení poplatku

- (1) Nebudou-li poplatky zaplacený poplatníkem včas nebo ve správné výši, vyměří mu obecní úřad poplatek platebním výměrem nebo hromadným předpisným seznamem.³⁴
- (2) Nebudou-li poplatky odvedeny plátcem poplatku včas nebo ve správné výši, vyměří mu obecní úřad poplatek platebním výměrem k přímé úhradě.³⁵
- (3) Včas nezaplacené nebo neodvedené poplatky nebo část těchto poplatků může obecní úřad zvýšit až na trojnásobek; toto zvýšení je příslušenstvím poplatku.³⁶

Čl. 49

Odpovědnost za zaplacení poplatku

- (1) Vznikne-li nedoplatek na poplatku poplatníkovi, který je ke dni splatnosti nezletilý a nenabyl plné svéprávnosti nebo který je ke dni splatnosti omezen ve svéprávnosti a byl mu jmenován opatrovník spravující jeho jmění, přechází poplatková povinnost tohoto poplatníka na zákonného zástupce nebo tohoto opatrovníka; zákonný zástupce nebo opatrovník má stejné procesní postavení jako poplatník.³⁷
- (2) V případě podle odstavce 1 vyměří obecní úřad poplatek zákonnému zástupci nebo opatrovníkovi poplatníka.³⁸
- (3) Je-li zákonných zástupců nebo opatrovníků více, jsou povinni plnit poplatkovou povinnost společně a nerozdílně.³⁹

³² § 14a odst. 2 zákona o místních poplatcích

³³ § 14a odst. 3 zákona o místních poplatcích

³⁴ § 11 odst. 1 zákona o místních poplatcích

³⁵ § 11 odst. 2 zákona o místních poplatcích

³⁶ § 11 odst. 3 zákona o místních poplatcích

³⁷ § 12 odst. 1 zákona o místních poplatcích

³⁸ § 12 odst. 2 zákona o místních poplatcích

³⁹ § 12 odst. 3 zákona o místních poplatcích

Čl. 50

Přechodná a zrušovací ustanovení

- (1) Na právní vztahy vzniklé přede dnem nabytí účinnosti této vyhlášky se vztahují ustanovení dosavadní obecně závazné vyhlášky / dosavadních obecně závazných vyhlášek.
- (2) Zrušuje se obecně závazná vyhláška č. / (uvede se číslo a přesný název zrušované obecně závazné vyhlášky) ze dne (uvede se datum vydání = datum schválení zastupitelstvem obce), obecně závazná vyhláška č. / ze dne, obecně závazná vyhláška č. / ze dne

Čl. 51

Účinnost

Tato obecně závazná vyhláška nabývá účinnosti dnem / patnáctým dnem po dni vyhlášení.

Podpis

.....

Jméno Příjmení
místostarosta

Podpis

.....

Jméno Příjmení
starosta

Vyvěšeno na úřední desce dne:

Sejmuto z úřední desky dne:

8.2. Vzor obecně závazné vyhlášky obce o místním poplatku ze psů

Obec (město, městys)

Zastupitelstvo obce (města, městys)

Obecně závazná vyhláška obce (města, městys) č. .../20.., o místním poplatku ze psů

Zastupitelstvo obce (města, městys) ... se na svém zasedání dne usnesením č. ... usneslo vydat na základě § 14 odst. 2 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů a v souladu s § 10 písm. d) a § 84 odst. 2 písm. h) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, tuto obecně závaznou vyhlášku (dále jen „vyhláška“):

Čl. 1

Úvodní ustanovení

- (1) Obec touto vyhláškou zavádí místní poplatek ze psů (dále jen „poplatek“).
- (2) Řízení o poplatcích vykonává obecní úřad (dále jen „správce poplatku“).⁴⁰

Čl. 2

Poplatník a předmět poplatku

- (1) Poplatek ze psů platí držitel psa. Držitelem je fyzická nebo právnická osoba, která má trvalý pobyt nebo sídlo na území obce⁴¹
- (2) Poplatek ze psů se platí ze psů starších 3 měsíců.⁴²

Čl. 3

Vznik a zánik poplatkové povinnosti

- (1) Poplatková povinnost vzniká držiteli psa v den, kdy pes dovršil stáří tří měsíců, nebo v den, kdy nabyl psa staršího tří měsíců.
- (2) V případě držení psa po dobu kratší než jeden rok se platí poplatek v poměrné výši, která odpovídá počtu i započatých kalendářních měsíců. Při změně místa trvalého pobytu nebo sídla platí držitel psa poplatek od počátku

⁴⁰ § 14 odst. 3 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o místních poplatcích“)

⁴¹ § 2 odst. 1 zákona o místních poplatcích

⁴² § 2 odst. 2 zákona o místních poplatcích

kalendářního měsíce následujícího po měsíci, ve kterém změna nastala, nově příslušné obci.⁴³

- (3) Poplatková povinnost zaniká dnem, kdy přestala být fyzická nebo právnická osoba držitelem psa (např. úhynem psa, jeho ztrátou, darováním nebo prodejem), přičemž se poplatek platí i za započatý kalendářní měsíc, ve kterém taková skutečnost nastala.

Čl. 4

Ohlašovací povinnost

- (1) Držitel psa je povinen ohlásit správci poplatku vznik své poplatkové povinnosti do dnů ode dne jejího vzniku. (*alt. „ode dne, kdy pes dovršil stáří tří měsíců, nebo dne, kdy nabyl psa staršího tří měsíců“*). Stejným způsobem je povinen oznámit také zánik své poplatkové povinnosti.
- (2) Povinnost ohlásit držení psa má i osoba, která je od poplatku osvobozena.
- (3) V ohlášení držitel psa uvede⁴⁴
- a) jméno, popřípadě jména, a příjmení nebo název nebo obchodní firmu, obecný identifikátor, byl-li přidělen, místo pobytu nebo sídlo, místo podnikání, popřípadě další adresy pro doručování; právnická osoba uvede též osoby, které jsou jejím jménem oprávněny jednat v poplatkových věcech,
 - b) čísla všech svých účtů u poskytovatelů platebních služeb, včetně poskytovatelů těchto služeb v zahraničí, užívaných v souvislosti s podnikatelskou činností, v případě, že předmět poplatku souvisí s podnikatelskou činností poplatníka,
 - c) další údaje rozhodné pro stanovení výše poplatkové povinnosti, zejména stáří a počet držených psů, včetně skutečností zakládajících vznik nároku na úlevu nebo osvobození od poplatku.
- (4) Dojde-li ke změně údajů uvedených v ohlášení, je držitel psa povinen tuto změnu oznámit do 15 dnů ode dne, kdy nastala.⁴⁵

Čl. 5

Sazba poplatku

- (1) Sazba poplatku za kalendářní rok činí:
- a) za prvního psa Kč,
 - b) za druhého a každého dalšího psa téhož držitele Kč,
 - c) za psa, jehož držitelem je poživatel invalidního, starobního, vdovského

⁴³ § 2 odst. 3 a 4 zákona o místních poplatcích

⁴⁴ § 14a odst. 1 zákona o místních poplatcích

⁴⁵ § 14a odst. 3 zákona o místních poplatcích

- nebo vdoveckého důchodu, který je jeho jediným zdrojem příjmu, anebo
poživatel sirotčího důchodu Kč,
d) za druhého a každého dalšího psa téhož držitele, kterým je osoba podle
písm. c) tohoto ustanovení Kč.

Čl. 6 (1. varianta) **Splatnost poplatku**

- (1) Poplatek je splatný nejpozději do příslušného kalendářního roku.
- (2) Vznikne-li poplatková povinnost po datu splatnosti uvedeném v odstavci 1, je poplatek splatný nejpozději do 15. dne měsíce, který následuje po měsíci, ve kterém poplatková povinnost vznikla / nejpozději do konce příslušného kalendářního roku.

Čl. 6 (2. varianta) **Splatnost poplatku**

- (1) Poplatek je splatný ve stejných splátkách, nejpozději v termínech příslušného kalendářního roku.

Čl. 7 **Osvobození a úlevy**

- (1) Od poplatku ze psů je osvobozen držitel psa, kterým je osoba nevidomá, bezmocná a osoba s těžkým zdravotním postižením, která je držitelem průkazu ZTP/P podle zvláštního právního předpisu, osoba provádějící výcvik psů určených k doprovodu těchto osob, osoba provozující útulek zřízený obcí pro ztracené nebo opuštěné psy nebo osoba, které stanoví povinnost držení a používání psa zvláštní právní předpis⁴⁶.
- (2) Od poplatku se dále osvobozují:
 - a)
 - b)
 - c)
- (3) Úleva se poskytuje / nárok na úlevu na poplatků má:
 - a) ve výši Kč,
 - b) ve výši Kč.

Pozn. pro obec: Úlevou se rozumí snížení poplatkové povinnosti vyjádřené procenty nebo pevnou částkou. Osvobozením se rozumí úplné vyjmutí z poplatkové povinnosti. Úleva či osvobození musí respektovat zásadu zákazu diskriminace, aby nedocházelo k nedůvodnému zvýhodňování jedné skupiny poplatníků před druhou.

⁴⁶ § 2 odst. 2 zákona o místních poplatcích

Čl. 8

Navýšení poplatku

- (1) Nebudou-li poplatky zaplacený držitelem psa včas nebo ve správné výši, vyměří mu obecní úřad poplatek platebním výměrem nebo hromadným předpisným seznamem.⁴⁷
- (2) Včas nezaplacené nebo neodvedené poplatky nebo část těchto poplatků může obecní úřad zvýšit až na trojnásobek; toto zvýšení je příslušenstvím poplatku.⁴⁸

Čl. 9

Zrušovací ustanovení

Zrušuje se obecně závazná vyhláška č. / (uvede se číslo a přesný název zrušované obecně závazné vyhlášky), ze dne (uvede se datum vydání = datum schválení zastupitelstvem).

Čl. 10

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem / patnáctým dnem po dni vyhlášení.

Podpis

.....

Jméno Příjmení
místostarosta

Podpis

.....

Jméno Příjmení
starosta

Vyvěšeno na úřední desce dne:

Sejmuto z úřední desky dne:

⁴⁷ § 11 odst. 1 zákona o místních poplatcích

⁴⁸ § 11 odst. 3 zákona o místních poplatcích

8.3. Vzor obecně závazné vyhlášky obce o místním poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt

Obec (město, městys)

Zastupitelstvo obce (města, městys)

Obecně závazná vyhláška obce (města, městys) č. .../20.., o místním poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt

Zastupitelstvo obce (města, městys) se na svém zasedání dne usnesením č. usneslo vydat na základě § 14 odst. 2 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů a v souladu s § 10 písm. d) a § 84 odst. 2 písm. h) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, tuto obecně závaznou vyhlášku (dále jen „vyhláška“):

Čl. 1

Úvodní ustanovení

- (1) Obec touto vyhláškou zavádí místní poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt (dále jen „poplatek“).
- (2) Řízení o poplatcích vykonává obecní úřad (dále jen „správce poplatku“).⁴⁹

Čl. 2

Předmět poplatku, poplatník a plátcе poplatku

- (1) Poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt platí fyzické osoby, které přechodně a za úplaty pobývají na území obce za účelem léčení nebo rekreace, pokud neprokáží jiný důvod pobytu.⁵⁰
- (2) Poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt ve stanovené výši vybere a obci odvede ubytovatel, kterým je fyzická nebo právnická osoba, která přechodně ubytování poskytl; tato osoba je plátcem poplatku.⁵¹

Čl. 3

Ohlašovací povinnost

- (1) Ubytovatel (plátcе) je povinen ohlásit správci poplatku zahájení činnosti spočívající v poskytování přechodného ubytování osob za úplatu ve lhůtě do dnů od zahájení této činnosti. Stejným způsobem a ve stejné

⁴⁹ § 14 odst. 3 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o místních poplatcích“)

⁵⁰ § 3 odst. 1 zákona o místních poplatcích

⁵¹ § 3 odst. 3 zákona o místních poplatcích

lhůtě oznámí ubytovatel správci poplatku ukončení činnosti spočívající v poskytování přechodného ubytování za úplatu.

(2) V ohlášení ubytovatel uvede⁵²

- a) jméno, popřípadě jména, a příjmení nebo název nebo obchodní firmu, obecný identifikátor, byl-li přidělen, místo pobytu nebo sídlo, místo podnikání, popřípadě další adresy pro doručování; právnická osoba uvede též osoby, které jsou jejím jménem oprávněny jednat v poplatkových věcech,
- b) čísla všech svých účtů u poskytovatelů platebních služeb, včetně poskytovatelů těchto služeb v zahraničí, užívaných v souvislosti s podnikatelskou činností, v případě, že předmět poplatku souvisí s jeho podnikatelskou činností,
- c) případně další údaje rozhodné pro stanovení výše poplatkové povinnosti, včetně skutečností zakládajících nárok na úlevu nebo případné osvobození od poplatku.

(3) Plátce, který nemá sídlo nebo bydliště na území členského státu Evropské unie, jiného smluvního státu Dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo Švýcarské konfederace, uvede kromě údajů požadovaných v odstavci 2 adresu svého zmocněnce v tuzemsku pro doručování.⁵³

(4) Dojde-li ke změně údajů či skutečností uvedených v ohlášení, je ubytovatel povinen tuto změnu oznámit do 15 dnů ode dne, kdy nastala.⁵⁴

(5) Ubytovatel je povinen vést v písemné podobě evidenční knihu, do které zapisuje dobu ubytování, účel pobytu, jméno, příjmení, adresu místa trvalého pobytu nebo místa trvalého bydliště v zahraničí a číslo občanského průkazu nebo cestovního dokladu fyzické osoby, které ubytování poskytl. Tyto zápisy musí být vedeny přehledně a srozumitelně a musí být uspořádány postupně z časového hlediska.⁵⁵

Čl. 4

Sazba poplatku

(1) Sazba poplatku činí za osobu a každý i započatý den pobytu, není-li tento dnem příchodu Kč.

(2) Paušální částka za osobu činí:

- a) týdenní paušální částka Kč
- b) měsíční paušální částka Kč

⁵² § 14a odst. 1 zákona o místních poplatcích

⁵³ § 14a odst. 2 zákona o místních poplatcích

⁵⁴ § 14a odst. 3 zákona o místních poplatcích

⁵⁵ § 3 odst. 4 zákona o místních poplatcích

c) roční paušální částka Kč

Pozn. pro obec: Obec může (ale nemusí) stanovit poplatek také týdenní, měsíční nebo roční paušální částkou. Ve vzoru OZV jsou uvedeny všechny možnosti, ale obec může využít jen některé z nich (např. pouze roční). Výše paušálu musí obec určit ve vyhlášce nikoli až v poplatkovém řízení. Následně je na správci poplatku, zda poplatník bude odvádět poplatek vyúčtovaný dle denní sazby nebo dle konkrétní paušální částky určené v OZV.

Čl. 5 (1. varianta)

Splatnost poplatku

- (1) Ubytovatel vybrané poplatky odvede správci poplatku nejpozději do příslušného kalendářního roku.
- (2) Vznikne-li poplatková povinnost po datu splatnosti uvedeném v odstavci 1, je poplatek splatný nejpozději do 15. dne měsíce, který následuje po měsíci, ve kterém poplatková povinnost vznikla.

Čl. 5 (2. varianta)

Splatnost poplatku

Ubytovatel poplatek odvede správci poplatku nejpozději do posledního dne měsíce (čtvrtletí, pololetí) příslušného kalendářního roku.

Čl. 6

Osvobození a úlevy

- (1) Poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt nepodléhají:
 - a) osoby nevidomé, bezmocné a osoby s těžkým zdravotním postižením, které jsou držiteli průkazu ZTP/P podle zvláštního právního předpisu a jejich průvodci,
 - b) osoby mladší 18 let a starší 70 let nebo osoby, na které náleží přídavky na děti (výchovné) anebo vojáci v základní službě a osoby, které vykonávají civilní službu.⁵⁶
- (2) Od poplatku se dále osvobozují:
 - a)
 - b)
 - c)
- (3) Úleva se poskytuje:
 - a) ve výši Kč,
 - b) ve výši Kč.

⁵⁶ § 3 odst. 2 zákona o místních poplatcích

Pozn. pro obec: Úlevou se rozumí snížení poplatkové povinnosti vyjádřené procenty nebo pevnou částkou. Osvobozením se rozumí úplné vyjmutí z poplatkové povinnosti. Úleva či osvobození musí respektovat zásadu zákazu diskriminace, aby nedocházelo k nedůvodnému zvýhodňování jedné skupiny poplatníků před druhou.

Čl. 7

Navýšení poplatku

- (1) Nebudou-li poplatky odvedeny plátcem (ubytovatelem) poplatku včas nebo ve správné výši, vyměří mu obecní úřad poplatek platebním výměrem k přímé úhradě.⁵⁷
- (2) Včas nezaplacené nebo neodvedené poplatky nebo část těchto poplatků může obecní úřad zvýšit až na trojnásobek; toto zvýšení je příslušenstvím poplatku.⁵⁸

Čl. 8

Zrušovací ustanovení

Zrušuje se obecně závazná vyhláška č. /..... (uvede se číslo a přesný název zrušované obecně závazné vyhlášky), ze dne (uvede se datum vydání = datum schválení zastupitelstvem).

Čl. 9

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem / patnáctým dnem po dni vyhlášení.

Podpis

.....

Jméno Příjmení
místostarosta

Podpis

.....

Jméno Příjmení
starosta

Vyvěšeno na úřední desce dne:

Sejmuto z úřední desky dne:

⁵⁷ § 11 odst. 2 zákona o místních poplatcích

⁵⁸ § 11 odst. 3 zákona o místních poplatcích

8.4. Vzor obecně závazné vyhlášky obce o místním poplatku za užívání veřejného prostranství

Obec (město, městys)

Zastupitelstvo obce (města, městys)

Obecně závazná vyhláška obce (města, městys) č. .../20.., o místním poplatku za užívání veřejného prostranství

Zastupitelstvo obce (města, městys) se na svém zasedání dne usnesením č. usneslo vydat na základě § 14 odst. 2 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů a v souladu s § 10 písm. d) a § 84 odst. 2 písm. h) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, tuto obecně závaznou vyhlášku (dále jen „vyhláška“):

Čl. 1

Úvodní ustanovení

- (1) Obec touto vyhláškou zavádí místní poplatek za užívání veřejného prostranství (dále jen „poplatek“).
- (2) Řízení o poplatcích vykonává obecní úřad (dále jen „správce poplatku“).⁵⁹

Čl. 2

Předmět poplatku a poplatník

- (1) Poplatek za užívání veřejného prostranství se vybírá za zvláštní užívání veřejného prostranství, kterým se rozumí provádění výkopových prací, umístění dočasných staveb a zařízení sloužících pro poskytování prodeje a služeb, pro umístění stavebních nebo reklamních zařízení, zařízení cirkusů, lunaparků a jiných obdobných atrakcí, umístění skládek, vyhrazení trvalého parkovacího místa a užívání tohoto prostranství pro kulturní, sportovní a reklamní akce nebo potřeby tvorby filmových a televizních děl.⁶⁰
- (2) Poplatek za užívání veřejného prostranství platí fyzické i právnické osoby, které užívají veřejné prostranství způsobem uvedeným v odstavci 1.⁶¹

⁵⁹ § 14 odst. 3 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o místních poplatcích“)

⁶⁰ § 4 odst. 1 zákona o místních poplatcích

⁶¹ § 4 odst. 2 zákona o místních poplatcích

Čl. 3 - (varianta 1)

Veřejná prostranství

Poplatek podle této vyhlášky se platí za užívání veřejných prostranství, která jsou uvedena jmenovitě v příloze č. 1 a graficky vyznačena na mapě v příloze č. 2. Tyto přílohy tvoří nedílnou součást této vyhlášky.

Pozn. pro obec: Určení je možno provést oběma nebo jedním z uvedených způsobů.

Čl. 3 - (varianta 2)

Veřejná prostranství

Poplatek podle této vyhlášky se platí za užívání těchto veřejných prostranství:

.....
.....
.....

Pozn. pro obec: Tuto variantu lze použít v případě stanovení nízkého počtu míst na území obce.

Čl. 4

Vznik a zánik poplatkové povinnosti

Poplatek se platí od prvního dne, kdy začalo užívání veřejného prostranství, a trvá až do dne, kdy toto užívání fakticky skončilo.

Čl. 5

Ohlašovací povinnost

- (1) Poplatník je povinen ohlásit zvláštní užívání veřejného prostranství správcí poplatku nejpozději dní před zahájením užívání veřejného prostranství. V případě užívání veřejného prostranství po dobu kratší, než dní, je povinen splnit ohlašovací povinnost nejpozději v den zahájení užívání veřejného prostranství. Pokud tento den připadne na sobotu, neděli nebo státem uznaný svátek, je poplatník povinen splnit ohlašovací povinnost nejbližší následující pracovní den.
- (2) V ohlášení poplatník uvede⁶²
 - a) jméno, popřípadě jména, a příjmení nebo název nebo obchodní firmu, obecný identifikátor, byl-li přidělen, místo pobytu nebo sídlo, místo podnikání, popřípadě další adresy pro doručování; právnická osoba uvede též osoby, které jsou jejím jménem oprávněny jednat v poplatkových věcech,

⁶² § 14a odst. 1 zákona o místních poplatcích

- b) čísla všech svých účtů u poskytovatelů platebních služeb, včetně poskytovatelů těchto služeb v zahraničí, užívaných v souvislosti s podnikatelskou činností, v případě, že předmět poplatku souvisí s podnikatelskou činností poplatníka,
 - c) další údaje rozhodné pro stanovení výše poplatkové povinnosti, zejména předpokládanou dobu, způsob, místo a výměru užívání veřejného prostranství, včetně skutečností dokládajících vznik nároku na úlevu nebo případné osvobození od poplatku.
- (3) Poplatník, který nemá sídlo nebo bydliště na území členského státu Evropské unie, jiného smluvního státu Dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo Švýcarské konfederace, uvede kromě údajů požadovaných v odstavci 2 adresu svého zmocněnce v tuzemsku pro doručování.⁶³
- (4) Dojde-li ke změně údajů uvedených v ohlášení, je poplatník nebo plátce povinen tuto změnu oznámit do 15 dnů ode dne, kdy nastala.⁶⁴
- (5) Po ukončení užívání veřejného prostranství je poplatník povinen ohlásit skutečný stav údajů uvedených v odst. 2 písm. c) nejpozději do 15 dnů.

Čl. 6

Sazba poplatku

- (1) Sazba poplatku činí za každý i započatý m² a každý i započatý den:
- a) za umístění dočasných staveb a zařízení sloužících pro poskytování služeb Kč
 - b) za umístění dočasných staveb sloužících pro poskytování prodeje Kč
 - c) za umístění zařízení sloužících pro poskytování prodeje Kč
 - d) za provádění výkopových prací Kč
 - e) za umístění stavebních zařízení Kč
 - f) za umístění reklamních zařízení Kč
 - g) za umístění zařízení lunaparků a jiných obdobných atrakcí Kč
 - h) za umístění zařízení cirkusů Kč
 - i) za umístění skládek Kč
 - j) za vyhrazení trvalého parkovacího místa Kč
 - k) za užívání veřejného prostranství pro kulturní akce Kč
 - l) za užívání veřejného prostranství pro sportovní akce Kč
 - m) za užívání veřejného prostranství pro reklamní akce Kč
 - n) za užívání veřejného prostranství pro potřeby tvorby filmových a televizních děl..... Kč.

Pozn. pro obec: Základní sazba je až 10 Kč za každý i započatý m² užívaného

⁶³ § 14a odst. 2 zákona o místních poplatcích

⁶⁴ § 14a odst. 3 zákona o místních poplatcích

veřejného prostranství a každý i započatý den. U vyznačených (podtržených) zvláštních způsobů užívání veřejného prostranství může obec zvýšit sazbu až na její desetinásobek, tj. 100 Kč za každý i započatý m² užívaného veřejného prostranství a každý i započatý den)

(2) Obec stanovuje poplatek paušální částkou takto:

- a) Kč/týden,
- b) Kč/měsíc,
- c) Kč/rok.

Pozn. pro obec: Obec může (ale nemusí) stanovit poplatek také týdenní, měsíční nebo roční paušální částkou. Ve vzoru OZV jsou uvedeny všechny možnosti, ale obec může využít jen některé z nich (např. pouze roční). Výše paušálu musí obec určit ve vyhlášce nikoli až v poplatkovém řízení. Následně je na správci poplatku, zda poplatník bude odvádět poplatek vyúčtovaný dle denní sazby nebo dle konkrétní paušální částky určené v OZV.

Čl. 7

Splatnost poplatku

(pouze příklady, obec splatnost upraví dle vlastních podmínek)

(1) Poplatek ve výši stanovené podle čl. 6 odst. 1 je splatný:

- a) při užívání veřejného prostranství po dobu kratší dnů nejpozději v den zahájení užívání veřejného prostranství,
- b) při užívání veřejného prostranství po dobu dnů nebo delší nejpozději do dnů od zahájení užívání veřejného prostranství / v den ukončení užívání veřejného prostranství.

(2) Poplatek podle čl. 6 odst. 2 je splatný do

(3) Případně-li lhůta splatnosti na sobotu, neděli nebo státem uznaný svátek, je dnem, ve kterém je poplatník povinen svoji povinnost splnit, nejbližší následující pracovní den.

Čl. 8

Osvobození a úlevy

(1) Poplatek se neplatí:

- a) za vyhrazení trvalého parkovacího místa pro osobu zdravotně postiženou⁶⁵,
- b) z akcí pořádaných na veřejném prostranství, jejichž výtěžek je určen na charitativní a veřejně prospěšné účely⁶⁶.

⁶⁵ § 4 odst. 3 poslední věta zákona o místních poplatcích

⁶⁶ § 4 odst. 1 zákona o místních poplatcích

- (2) Od poplatku se dále osvobozují:
- a)
 - b)
- (3) Úleva se poskytuje / nárok na úlevu na poplatků má:
- a) ve výši Kč,
 - b) ve výši Kč.

Čl. 9

Navýšení poplatku

- (1) Nebudou-li poplatky zaplacený poplatníkem včas nebo ve správné výši, vyměří mu obecní úřad poplatek platebním výměrem nebo hromadným předpisným seznamem.⁶⁷
- (2) Včas nezaplacené nebo neodvedené poplatky nebo část těchto poplatků může obecní úřad zvýšit až na trojnásobek; toto zvýšení je příslušenstvím poplatku.⁶⁸

Čl. 10

Zrušovací ustanovení

Zrušuje se obecně závazná vyhláška č. / (uvede se číslo a přesný název zrušované obecně závazné vyhlášky), ze dne (uvede se datum vydání = datum schválení zastupitelstvem).

Čl. 11

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem / patnáctým dnem po dni vyhlášení.

Podpis

.....

Jméno Příjmení
místostarosta

Podpis

.....

Jméno Příjmení
starosta

Vyvěšeno na úřední desce dne:

Sejmuto z úřední desky dne:

⁶⁷ § 11 odst. 1 zákona o místních poplatcích

⁶⁸ § 11 odst. 3 zákona o místních poplatcích

8.5. Vzor obecně závazné vyhlášky obce o místním poplatku ze vstupného

Obec (město, městys)

Zastupitelstvo obce (města, městysy)

Obecně závazná vyhláška obce (města, městysy) č. .../20.., o místním poplatku ze vstupného

Zastupitelstvo obce (města, městysy) se na svém zasedání dne usnesením č. usneslo vydat na základě § 14 odst. 2 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů a v souladu s § 10 písm. d) a § 84 odst. 2 písm. h) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, tuto obecně závaznou vyhlášku (dále jen „vyhláška“):

Čl. 1

Úvodní ustanovení

- (1) Obec touto vyhláškou zavádí místní poplatek ze vstupného (dále jen „poplatek“).
- (2) Řízení o poplatcích vykonává obecní úřad (dále jen „správce poplatku“).⁶⁹

Čl. 2

Předmět poplatku a poplatník

- (1) Poplatek ze vstupného se vybírá ze vstupného na kulturní, sportovní, prodejní nebo reklamní akce, sníženého o daň z přidané hodnoty, je-li v ceně vstupného obsažena.⁷⁰
- (2) Poplatek ze vstupného platí fyzické a právnické osoby, které akci pořádají.⁷¹

Čl. 3

Ohlašovací povinnost

- (1) Poplatník je nejpozději dnů před konáním akce povinen ohlásit správci poplatku druh akce, datum, hodinu a místo jejího konání, výši vstupného, případně doložit existenci skutečností zakládajících osvobození nebo úlevu od poplatkové povinnosti.

⁶⁹ § 14 odst. 3 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o místních poplatcích“)

⁷⁰ § 6 odst. 1 zákona o místních poplatcích

⁷¹ § 6 odst. 2 zákona o místních poplatcích

- (2) V ohlášení poplatník dále uvede jméno, popřípadě jména, a příjmení nebo název nebo obchodní firmu, obecný identifikátor, byl-li přidělen, místo pobytu nebo sídlo, místo podnikání, popřípadě další adresy pro doručování; právnická osoba uvede též osoby, které jsou jejím jménem oprávněny jednat v poplatkových věcech, čísla všech svých účtů u poskytovatelů platebních služeb, včetně poskytovatelů těchto služeb v zahraničí, užívaných v souvislosti s podnikatelskou činností, v případě, že předmět poplatku souvisí s podnikatelskou činností poplatníka.⁷²
- (3) Poplatník, který nemá sídlo nebo bydliště na území členského státu Evropské unie, jiného smluvního státu Dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo Švýcarské konfederace, uvede kromě údajů požadovaných v odstavci 2 adresu svého zmocněnce v tuzemsku pro doručování.⁷³
- (4) Dojde-li ke změně údajů uvedených v ohlášení, je poplatník povinen tuto změnu oznámit do 15 dnů ode dne, kdy nastala.⁷⁴
- (5) Do dnů po skončení akce je poplatník povinen ohlásit správci poplatku celkovou výši vybraného vstupného sníženou o daň z přidané hodnoty, jestliže byla v ceně vstupného obsažena.

Čl. 4

Sazba poplatku

- (1) Sazba poplatku činí z vybraného vstupného na:
 - a) kulturní akci %,
 - b) sportovní akci %,
 - c) prodejní akci %,
 - d) reklamní akci %.
- (2) Paušální částka činí na:
 - a) kulturní akci Kč za příslušné časové období (kalendářní rok / pololetí / čtvrtletí / měsíc),
 - b) sportovní akci Kč za příslušné časové období (kalendářní rok / pololetí / čtvrtletí / měsíc),
 - c) prodejní akci Kč za příslušné časové období (kalendářní rok / pololetí / čtvrtletí / měsíc),
 - d) reklamní akci Kč za příslušné časové období (kalendářní rok / pololetí / čtvrtletí / měsíc).
- (3) V případě, že na jednu akci bude možné vztáhnout více poplatkových sazeb, platí se pouze poplatek s nejvyšší sazbou.

⁷² § 14a odst. 1 zákona o místních poplatcích

⁷³ § 14a odst. 2 zákona o místních poplatcích

⁷⁴ § 14a odst. 3 zákona o místních poplatcích

Pozn. pro obec.: Sazbu poplatku lze stanovit až na 20 % z úhrnné částky vybraného vstupného. Obec může po dohodě s poplatníkem poplatek stanovit také paušální částkou, přičemž výše paušálu musí být konkrétně stanovena již v OZV nikoliv ad hoc správcem poplatku pro konkrétní individuální případ. Dohodou s poplatníkem se rozumí pouze volba poplatníka, zda správce aplikuje sazbu stanovenou procentní sazbou nebo paušální částkou stanovenou v OZV. Období je uvedeno pouze příkladmo. Zákon období neurčuje, je tedy na obci určit období podle svých podmínek a potřeb.

Čl. 5

Splatnost poplatku

- (1) Poplatek je splatný do dnů ode dne skončení akce.
- (2) **(varianta 1)** Při placení paušální částkou do ... dnů ode dne skončení akce (... nejpozději do posledního dne měsíce / čtvrtletí / pololetí kalendářního roku).
- (3) **(varianta 2)** Při placení paušální částkou nejpozději do posledního dne měsíce, ve kterém byla akce pořádána (čtvrtletí, pololetí kalendářního roku).

Čl. 6

Osvobození a úlevy

- (1) Poplatek ze vstupného se neplatí z akcí, jejichž celý výtěžek je určen na charitativní a veřejné prospěšné účely.⁷⁵
- (2) Od poplatku se dále osvobozují:
 - a)
 - b)
 - c)
- (3) Úleva se poskytuje / nárok na úlevu od poplatku má:
 - a) ve výši %,
 - b) ve výši %.

Čl. 7

Navýšení poplatku

- (1) Nebudou-li poplatky zaplacený poplatníkem včas nebo ve správné výši, vyměří mu obecní úřad poplatek platebním výměrem nebo hromadným předpisným seznamem.⁷⁶

⁷⁵ § 6 odst. 1 věta poslední zákona o místních poplatcích

⁷⁶ § 11 odst. 1 zákona o místních poplatcích

- (2) Včas nezaplacené nebo neodvedené poplatky nebo část těchto poplatků může obecní úřad zvýšit až na trojnásobek; toto zvýšení je příslušenstvím poplatku.⁷⁷

Čl. 8

Zrušovací ustanovení

Zrušuje se obecně závazná vyhláška č. / (uvede se číslo a přesný název zrušované obecně závazné vyhlášky), ze dne (uvede se datum vydání = datum schválení zastupitelstvem).

Čl. 9

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem / patnáctým dnem po dni vyhlášení.

Podpis

.....

Jméno Příjmení
místostarosta

Podpis

.....

Jméno Příjmení
starosta

Vyvěšeno na úřední desce dne:

Sejmuto z úřední desky dne:

⁷⁷ § 11 odst. 3 zákona o místních poplatcích

8.6. Vzor obecně závazné vyhlášky obce o místním poplatku z ubytovací kapacity

Obec (město, městys)

Zastupitelstvo obce (města, městysy)

Obecně závazná vyhláška obce (města, městysy) č. .../20.., o místním poplatku z ubytovací kapacity

Zastupitelstvo obce (města, městysy) se na svém zasedání dne usnesením č. usneslo vydat na základě § 14 odst. 2 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů a v souladu s § 10 písm. d) a § 84 odst. 2 písm. h) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, tuto obecně závaznou vyhlášku (dále jen „vyhláška“):

Čl. 1

Úvodní ustanovení

- (1) Obec touto vyhláškou zavádí místní poplatek z ubytovací kapacity (dále jen „poplatek“).
- (2) Řízení o poplatcích vykonává obecní úřad (dále jen „správce poplatku“).⁷⁸

Čl. 2

Předmět poplatku a poplatník

- (1) Poplatek z ubytovací kapacity se vybírá v obcích a městech v zařízeních určených k přechodnému ubytování za úplatu.⁷⁹
- (2) Poplatek platí ubytovatel, kterým je fyzická nebo právnická osoba, která přechodné ubytování poskytl.

Čl. 3

Ohlašovací povinnost

- (1) Poplatník (ubytovatel) je povinen ohlásit správci poplatku vznik své poplatkové povinnosti do dnů od zahájení činnosti spočívající v poskytování přechodného ubytování za úplatu v zařízeních určených k přechodnému ubytování. Stejným způsobem ohlásí ubytovatel správci poplatku ukončení činnosti spočívající v poskytování přechodného ubytování za úplatu

⁷⁸ § 14 odst. 3 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o místních poplatcích“)

⁷⁹ § 7 odst. 1 zákona o místních poplatcích

- (2) V ohlášení poplatník (ubytovatel) uvede⁸⁰
- a) jméno, popřípadě jména, a příjmení nebo název nebo obchodní firmu, obecný identifikátor, byl-li přidělen, místo pobytu nebo sídlo, místo podnikání, popřípadě další adresy pro doručování; právnická osoba uvede též osoby, které jsou jejím jménem oprávněny jednat v poplatkových věcech,
 - b) čísla všech svých účtů u poskytovatelů platebních služeb, včetně poskytovatelů těchto služeb v zahraničí, užívaných v souvislosti s podnikatelskou činností, v případě, že předmět poplatku souvisí s podnikatelskou činností poplatníka,
 - c) další údaje a skutečnosti rozhodné pro stanovení výše poplatkové povinnosti, včetně skutečností zakládajících nárok na úlevu nebo případné osvobození od poplatkové povinnosti.
- (3) Poplatník, který nemá sídlo nebo bydliště na území členského státu Evropské unie, jiného smluvního státu Dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo Švýcarské konfederace, uvede kromě údajů požadovaných v odstavci 2 adresu svého zmocněnce v tuzemsku pro doručování.⁸¹
- (4) Dojde-li ke změně údajů uvedených v ohlášení, je poplatník povinen tuto změnu oznámit do 15 dnů ode dne, kdy nastala.⁸²
- (5) Ubytovatel je povinen vést v písemné podobě evidenční knihu, do které zapisuje dobu ubytování, jméno, příjmení, adresu místa trvalého pobytu nebo místa trvalého bydliště v zahraničí a číslo občanského průkazu nebo cestovního dokladu fyzické osoby, které ubytování poskytl. Zápisy do evidenční knihy musí být vedeny přehledně a srozumitelně a musí být uspořádány postupně z časového hlediska.⁸³

Čl. 4

Sazba poplatku

- (1) Sazba poplatku činí za každé využití lůžko a den Kč.
- (2) Paušální částka činí Kč/rok.

Pozn. pro obec: Obec může po dohodě s poplatníkem poplatek stanovit také roční paušální částkou, přičemž výše paušálu musí být konkrétně stanovena již v OZV nikoliv ad hoc správcem poplatku pro konkrétní individuální případ. Dohodou s poplatníkem se rozumí pouze volba poplatníka, zda správce aplikuje sazbu stanovenou procentní sazbou nebo paušální částkou stanovenou v OZV.

⁸⁰ § 14a odst. 1 zákona o místních poplatcích

⁸¹ § 14a odst. 2 zákona o místních poplatcích

⁸² § 14a odst. 3 zákona o místních poplatcích

⁸³ § 7 odst. 3 druhá věta zákona o místních poplatcích s odkazem na § 3 odst. 4 zákona o místních poplatcích

Čl. 5

Splatnost poplatku

(varianta 1)

- (1) Poplatek je splatný do
- (2) Poplatek placený paušální částkou podle čl. 4 odst. 2 je splatný do
- (3) Vznikne-li povinnost zaplatit poplatek správci poplatku po termínu splatnosti, odvede ubytovatel poplatek do konce příslušného kalendářního roku.

(varianta 2)

Poplatek je splatný nejpozději do posledního dne měsíce / čtvrtletí / pololetí příslušného kalendářního roku.

Čl. 6

Osvobození a úlevy

- (1) Poplatku nepodléhá:
 - a) ubytovací kapacita v zařízeních sloužících pro přechodné ubytování studentů a žáků
 - b) ubytovací kapacita ve zdravotnických nebo lázeňských zařízeních, pokud nejsou užívána jako hotelová zařízení
 - c) ubytovací kapacita v zařízeních sloužících sociálním a charitativním účelům.⁸⁴
- (2) Od poplatku se dále osvobozují:
 - a)
 - b)
 - c)
- (3) Úleva se poskytuje / nárok na úlevu na poplatek má:
 - a) ve výši Kč,
 - b) ve výši Kč.

Pozn. pro obec: Úlevou se rozumí snížení poplatkové povinnosti vyjádřené procenty nebo pevnou částkou. Osvobozením se rozumí úplné vyjmutí z poplatkové povinnosti. Úleva či osvobození musí respektovat zásadu zákazu diskriminace, aby nedocházelo k nedůvodnému zvýhodňování jedné skupiny poplatníků před druhou.

⁸⁴ § 7 odst. 2 zákona o místních poplatcích

Čl. 7

Navýšení poplatku

- (1) Nebudou-li poplatky zaplacený poplatníkem včas nebo ve správné výši, vyměří mu obecní úřad poplatek platebním výměrem nebo hromadným předpisným seznamem.⁸⁵
- (2) Včas nezaplacené nebo neodvedené poplatky nebo část těchto poplatků může obecní úřad zvýšit až na trojnásobek; toto zvýšení je příslušenstvím poplatku.⁸⁶

Čl. 8

Zrušovací ustanovení

Zrušuje se obecně závazná vyhláška č. / (uvede se číslo a přesný název zrušované obecně závazné vyhlášky), ze dne (uvede se datum vydání = datum schválení zastupitelstvem).

Čl. 9

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem / patnáctým dnem po dni vyhlášení.

Podpis

.....

Jméno Příjmení
místostarosta

Podpis

.....

Jméno Příjmení
starosta

Vyvěšeno na úřední desce dne:

Sejmuto z úřední desky dne:

⁸⁵ § 11 odst. 1 zákona o místních poplatcích

⁸⁶ § 11 odst. 3 zákona o místních poplatcích

8.7. Vzor obecně závazné vyhlášky obce o místním poplatku za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst

Obec (město, městys)

Zastupitelstvo obce (města, městyse)

**Obecně závazná vyhláška obce (města, městyse) č. .../20..,
o místním poplatku za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem
do vybraných míst a částí měst**

Zastupitelstvo obce (města, městyse) se na svém zasedání dne usnesením č. usneslo vydat na základě § 14 odst. 2 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů a v souladu s § 10 písm. d) a § 84 odst. 2 písm. h) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, tuto obecně závaznou vyhlášku (dále jen „vyhláška“):

Čl. 1

Úvodní ustanovení

- (1) Obec touto vyhláškou zavádí místní poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst (dále jen „poplatek“).
- (2) Řízení o poplatcích vykonává obecní úřad (dále jen „správce poplatku“).⁸⁷

Čl. 2

Předmět poplatku a poplatník

- (1) Poplatek se vybírá za vydání povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst (dále jen „vybraná místa“), do kterých je jinak vjezd zakázán příslušnou dopravní značkou.⁸⁸
- (2) Poplatek platí fyzická nebo právnická osoba, které bylo vydáno povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst.⁸⁹

Čl. 3

Vybraná místa

- (1) Vybraná místa podléhající poplatku, do kterých je jinak vjezd zakázán příslušnou dopravní značkou, se vymezují takto:

⁸⁷ § 14 odst. 3 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o místních poplatcích“)

⁸⁸ § 10 odst. 2 zákona o místních poplatcích

⁸⁹ § 10 odst. 1 zákona o místních poplatcích

- a)
- b)

Pozn. pro obec: Dopravní značkou, kterou se zakazuje vjezd s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst, bude obvykle zákazová dopravní značka „Zákaz vjezdu všech vozidel“ (v jednom nebo obou směrech), pod níž může být navíc umístěna dodatková tabulka např. s textem „Vjezd povolen po zaplacení místního poplatku“.

Čl. 4

Ohlašovací povinnost

- (1) Poplatník je povinen splnit ohlašovací povinnost vůči správci poplatku při podání žádosti o povolení k vjezdu.
V ohlášení poplatník uvede⁹⁰
 - a) jméno, popřípadě jména, a příjmení nebo název nebo obchodní firmu, obecný identifikátor, byl-li přidělen, místo pobytu nebo sídlo, místo podnikání, popřípadě další adresy pro doručování; právnická osoba uvede též osoby, které jsou jejím jménem oprávněny jednat v poplatkových věcech,
 - b) čísla všech svých účtů u poskytovatelů platebních služeb, včetně poskytovatelů těchto služeb v zahraničí, užívaných v souvislosti s podnikatelskou činností, v případě, že předmět poplatku souvisí s podnikatelskou činností poplatníka,
 - c) další údaje rozhodné pro stanovení výše poplatkové povinnosti, zejména počet a označení vozidel, na které je povolení k vjezdu vydáváno, dobu na kterou je povolení vydáváno, včetně údaje dokládajícího případný nárok na úlevu či osvobození od poplatkové povinnosti.
- (2) Poplatník, který nemá sídlo nebo bydliště na území členského státu Evropské unie, jiného smluvního státu Dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo Švýcarské konfederace, uvede kromě údajů požadovaných v odstavci 2 adresu svého zmocněnce v tuzemsku pro doručování.⁹¹
- (3) Dojde-li ke změně údajů uvedených v ohlášení, je poplatník nebo plátec povinen tuto změnu oznámit do 15 dnů ode dne, kdy nastala.⁹²
- (4) Při vydání povolení k jednorázovému vjezdu (na jeden den nebo jeho část) se splnění ohlašovací povinnosti nevyžaduje.

⁹⁰ § 14a odst. 1 zákona o místních poplatcích

⁹¹ § 14a odst. 2 zákona o místních poplatcích

⁹² § 14a odst. 3 zákona o místních poplatcích

Čl. 5

Sazba poplatku

- (1) Sazba poplatku činí:
- a) za vozidlo a den Kč,
 - b) paušální částka za kalendářní týden Kč,
 - c) paušální částka za kalendářní čtvrtletí Kč,
 - d) paušální částka za kalendářní rok Kč.

Pozn. pro obec: Obec může po dohodě s poplatníkem stanovit poplatek také paušální částkou. Období je uvedeno pouze příkladmo. Zákon období neurčuje a je tedy na obci určit období podle svých podmínek a potřeb. Výše paušálu však musí být stanovena již v OZV nikoliv ad hoc správcem poplatku pro konkrétní individuální případ. Dohodou s poplatníkem se rozumí pouze volba poplatníka, zda správce aplikuje sazbu stanovenou procentní sazbou nebo paušální částkou stanovenou v OZV.

Čl. 6

Splatnost poplatku

- (1) Poplatek podle čl. 5 odst. 1 písm. a) je splatný současně s vydáním povolení.
- (2) **(varianta 1)** Poplatek stanovený paušální částkou je splatný do dnů ode dne, kdy započalo zpoplatněné období / ode dne vydání povolení.

(varianta 2) Poplatek stanovený paušální částkou je splatný do dnů po uplynutí zpoplatněného období / ode dne vydání povolení.

(varianta 3) Poplatek stanovený paušální částkou je splatný poslední den příslušného týdne (měsíce, čtvrtletí, pololetí, kalendářního roku).

Čl. 7

Osvobození a úlevy

- (1) Poplatek neplatí fyzické osoby mající trvalý pobyt nebo vlastníci nemovitosti ve vybraném místě, osoby jim blízké, manželé těchto osob a jejich děti, a dále osoby, které ve vybraném místě užívají nemovitost ke své hospodářské činnosti nebo osoby, které jsou držiteli průkazu ZTP a jejich průvodci.⁹³
- (2) Od poplatku se dále osvobozují:
- a)
 - b)
 - c)
- (3) Úleva se poskytuje / nárok na úlevu na poplatků má:
- a) ve výši Kč,

⁹³ § 10 odst. 1 věta druhá a třetí zákona o místních poplatcích

b) ve výši Kč.

Pozn. pro obec: Úlevou se rozumí snížení poplatkové povinnosti vyjádřené procenty nebo pevnou částkou. Osvobozením se rozumí úplné vyjmutí z poplatkové povinnosti. Úleva či osvobození musí respektovat zásadu zákazu diskriminace, aby nedocházelo k nedůvodnému zvýhodňování jedné skupiny poplatníků před druhou.

Čl. 8

Navýšení poplatku

- (1) Nebudou-li poplatky zaplacený poplatníkem včas nebo ve správné výši, vyměří mu obecní úřad poplatek platebním výměrem nebo hromadným předpisným seznamem.⁹⁴
- (2) Včas nezaplacené nebo neodvedené poplatky nebo část těchto poplatků může obecní úřad zvýšit až na trojnásobek; toto zvýšení je příslušenstvím poplatku.⁹⁵

Čl. 9

Zrušovací ustanovení

Zrušuje se obecně závazná vyhláška č. .../..... (uvede se číslo a přesný název zrušované obecně závazné vyhlášky), ze dne (uvede se datum vydání = datum schválení zastupitelstvem).

Čl. 10

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dne / patnáctým dnem po dni vyhlášení.

Podpis

.....

Jméno Příjmení
místostarosta

Podpis

.....

Jméno Příjmení
starosta

Vyvěšeno na úřední desce dne:

Sejmuto z úřední desky dne:

⁹⁴ § 11 odst. 1 zákona o místních poplatcích

⁹⁵ § 11 odst. 3 zákona o místních poplatcích

8.8. Vzor obecně závazné vyhlášky obce o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů

Obec (město, městys)

Zastupitelstvo obce (města, městyse)

Obecně závazná vyhláška obce (města, městyse) č. .../20..,

o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů

Zastupitelstvo obce (města, městyse) se na svém zasedání dne usnesením č. usneslo vydat na základě § 14 odst. 2 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s § 10 písm. d) a § 84 odst. 2 písm. h) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, tuto obecně závaznou vyhlášku (dále jen „vyhláška“):

Čl. 1

Úvodní ustanovení

- (1) Obec touto vyhláškou zavádí místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů (dále jen „poplatek“).
- (2) Řízení o poplatcích vykonává obecní úřad.⁹⁶

Čl. 2

Poplatník

- (1) Poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů platí⁹⁷:
 - a) fyzická osoba,
 1. která má v obci trvalý pobyt,
 2. které byl podle zákona upravujícího pobyt cizinců na území České republiky povolen trvalý pobyt nebo přechodný pobyt na dobu delší než 90 dnů,
 3. která podle zákona upravujícího pobyt cizinců na území České republiky pobývá na území České republiky přechodně po dobu delší 3 měsíců,

⁹⁶ § 14 odst. 3 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o místních poplatcích“)

⁹⁷ § 10b odst. 1 zákona o místních poplatcích

4. které byla udělena mezinárodní ochrana podle zákona upravujícího azyl nebo dočasná ochrana podle zákona upravujícího dočasnou ochranu cizinců,
 - b) fyzická osoba, která má ve vlastnictví stavbu určenou k individuální rekreaci, byt nebo rodinný dům, ve kterých není hlášena k pobytu žádná fyzická osoba, a to ve výši odpovídající poplatku za jednu fyzickou osobu; má-li ke stavbě určené k individuální rekreaci, bytu nebo rodinnému domu vlastnické právo více osob, jsou povinny platit poplatek společně a nerozdílně.
- (2) Za fyzické osoby tvořící domácnost může poplatek platit jedna osoba. Za fyzické osoby žijící v rodinném nebo bytovém domě může poplatek platit vlastník nebo správce. Osoby, které platí poplatek za více fyzických osob, jsou povinny obecnímu úřadu oznámit jméno, popřípadě jména, příjmení a data narození osob, za které poplatek platí.⁹⁸

Čl. 3

Ohlásovací povinnost

- (1) Poplatník je povinen ohlásit správci poplatku vznik své poplatkové povinnosti nejpozději do dnů ode dne, kdy mu povinnost platit tento poplatek vznikla, případně doložit existenci skutečností zakládajících nárok na osvobození nebo úlevu od poplatku.

Pozn. pro obec: Nelze stanovit lhůtu kratší než 8 dnů - viz § 32 odst. 2 daňového řádu. Ministerstvo vnitra doporučuje stanovit lhůtu minimálně 15 dnů.

- (2) Poplatník dle čl. 2 odst. 1 této vyhlášky je povinen ohlásit správci poplatku jméno, popřípadě jména, a příjmení, místo pobytu, popřípadě další adresy pro doručování.

Pozn. pro obec: V ustanovení lze uvést i další údaje rozhodné pro stanovení výše poplatkové povinnosti.

- (3) Poplatník dle čl. 2 odst. 1 písm. b) vyhlášky je povinen ohlásit také evidenční nebo popisné číslo stavby určené k individuální rekreaci nebo rodinného domu; není-li stavba nebo dům označena evidenčním nebo popisným číslem, uvede poplatník parcelní číslo pozemku, na kterém je tato stavba umístěna. V případě bytu je poplatník povinen ohlásit orientační nebo popisné číslo stavby, ve které se byt nachází, a číslo bytu, popřípadě popis umístění v budově, pokud nejsou byty očíslovány.
- (4) Stejným způsobem a ve stejné lhůtě jsou poplatníci povinni ohlásit správci poplatku zánik své poplatkové povinnosti v důsledku změny pobytu nebo

⁹⁸ § 10b odst. 2 zákona o místních poplatcích

v důsledku změny vlastnictví ke stavbě určené k individuální rekreaci, bytu nebo rodinnému domu.

- (5) Poplatník, který nemá sídlo nebo bydliště na území členského státu Evropské unie, jiného smluvního státu Dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo Švýcarské konfederace, uvede také adresu svého zmocněnce v tuzemsku pro doručování.⁹⁹
- (6) Dojde-li ke změně údajů uvedených v ohlášení, je poplatník povinen tuto změnu oznámit do 15 dnů ode dne, kdy nastala.¹⁰⁰

Čl. 4

Sazba poplatku

- (1) Sazba poplatku činí Kč a je tvořena:
 - a) z částky ,- Kč za kalendářní rok a
 - b) z částky ,- Kč za kalendářní rok. Tato částka je stanovena na základě skutečných nákladů obce předchozího kalendářního roku na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu za poplatníka a kalendářní rok.

(varianta 1)

- (2) Skutečné náklady za rok na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu činily: a byly rozúčtovány takto:

Náklady děleno (..... počet osob s pobytem na území obce + počet staveb určených k individuální rekreaci, bytů a rodinných domů, ve kterých není hlášena k pobytu žádná fyzická osoba) = Kč. Z této částky je stanovena sazba poplatku dle čl. 4 odst. 1 písm. b) vyhlášky ve výši Kč.

(varianta 2)

Pozn. pro obec: Rozúčtování je možno provést v příloze OZV. V tom případě odst. (2) zní:

- (2) Rozúčtování skutečných nákladů obce předchozího kalendářního roku na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu za osobu a kalendářní rok je obsaženo v příloze, která tvoří nedílnou součást této vyhlášky.
- (3) V případě změny místa pobytu fyzické osoby, změny vlastnictví stavby určené k individuální rekreaci, bytu nebo rodinného domu nebo změny umístění podle čl. 6 odst. 1 v průběhu kalendářního roku se poplatek platí v poměrné výši, která odpovídá počtu kalendářních měsíců pobytu, vlastnictví nebo umístění v příslušném kalendářním roce. Dojde-li ke změně

⁹⁹ § 14a odst. 2 zákona o místních poplatcích

¹⁰⁰ § 14a odst. 3 zákona o místních poplatcích

v průběhu kalendářního měsíce, je pro stanovení počtu měsíců rozhodný stav k poslednímu dni tohoto měsíce.¹⁰¹

Čl. 5

Splatnost poplatku

(varianta 1)

- (1) Poplatek je splatný jednorázově a to nejpozději do příslušného kalendářního roku / ve dvou stejných splátkách, vždy nejpozději do a do příslušného kalendářního roku.
- (2) Vznikne-li poplatková povinnost po datu splatnosti uvedeném v odst. 1, je poplatek splatný nejpozději do 15. dne měsíce, který následuje po měsíci, ve kterém poplatková povinnost vznikla, nejpozději však do konce příslušného kalendářního roku.

(varianta 2)

Pozn. pro obec: splatnost si obec upraví dle svých podmínek. Přípustná je i rozdílná splatnost pro:

poplatníka podle čl. 2 odst. 1 písm. a) bodu 1,

poplatníka podle čl. 2 odst. 1 písm. a) bodu 2,3 a 4 (cizinci),

poplatníka podle čl. 2 odst. 1 písm. b).

Např.:

- (1) *Poplatek pro poplatníka dle čl. 2 odst. 1 písm. a) bodu 1 této vyhlášky je splatný ve stejných splátkách, vždy nejpozději do a do příslušného kalendářního roku.*
- (2) *Poplatek pro poplatníka dle čl. 2 odst. 1 písm. b) této vyhlášky je splatný jednorázově nejpozději do příslušného kalendářního roku.*
- (3) *Poplatek pro poplatníka dle čl. 2 odst. 1 písm. a) bodu 2, 3 a 4 této vyhlášky je splatný nejpozději do ... dnů od uplynutí lhůty pro splnění ohlašovací povinnosti a v následujících letech vždy nejpozději do příslušného kalendářního roku.*

Čl. 6

Osvobození a úlevy

- (1) Od poplatku je osvobozena fyzická osoba, která je
 - a) umístěna do dětského domova pro děti do 3 let věku, školského zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy nebo školského zařízení pro preventivně výchovnou péči na základě rozhodnutí soudu nebo smlouvy,
 - b) umístěna do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na základě rozhodnutí soudu, na žádost obecního úřadu obce s rozšířenou

¹⁰¹ § 10b odst. 6 zákona o místních poplatcích

působností, zákonného zástupce dítěte nebo nezletilého,

- c) jako nezaopatřené dítě umístěna v domově pro osoby se zdravotním postižením na základě rozhodnutí soudu nebo smlouvy o poskytnutí sociální služby, nebo
- d) umístěna v domově pro osoby se zdravotním postižením, domově pro seniory, domově se zvláštním režimem nebo chráněném bydlení.

(2) Od poplatku se osvobozují:

- a)
- b)
- c)

(3) Úleva se poskytuje / nárok na úlevu od poplatků má:

- a) ve výši Kč,
- b) ve výši Kč.

Pozn. pro obec: Úlevou se rozumí snížení poplatkové povinnosti vyjádřené procenty nebo pevnou částkou. Osvobozením se rozumí úplné vyjmutí z poplatkové povinnosti. Úleva či osvobození musí respektovat zásadu zákazu diskriminace, aby nedocházelo k nedůvodnému zvýhodňování jedné skupiny poplatníků před druhou.

Čl. 7

Navýšení poplatku

- (1) Nebudou-li poplatky zaplacený poplatníkem včas nebo ve správné výši, vyměří mu obecní úřad poplatek platebním výměrem nebo hromadným předpisným seznamem.¹⁰²
- (2) Včas nezaplacené nebo neodvedené poplatky nebo část těchto poplatků může obecní úřad zvýšit až na trojnásobek; toto zvýšení je příslušenstvím poplatku.¹⁰³

Pozn. pro obec: Odst. 2 lze nahradit ustanovením, které přímo stanoví pravidla pro navyšování poplatku nebo části poplatku v případě, že nebude zaplacen nebo odveden včas (např. navýšení v procentech nebo o konkrétní částku v závislosti na délce trvání prodlení) – k tomu závěru dospěl Ústavní soud ve svém nálezu sp. zn. Pl. ÚS 9/10 ze dne 29. 06. 2010.

Čl. 8

Odpovědnost za zaplacení poplatku

- (1) Vznikne-li nedoplatek na poplatek poplatníkovi, který je ke dni splatnosti nezletilý a nenabyl plné svéprávnosti nebo který je ke dni splatnosti omezen

¹⁰² § 11 odst. 1 zákona o místních poplatcích

¹⁰³ § 11 odst. 3 zákona o místních poplatcích

ve svéprávnosti a byl mu jmenován opatrovník spravující jeho jmění, přechází poplatková povinnost tohoto poplatníka na zákonného zástupce nebo tohoto opatrovníka; zákonný zástupce nebo opatrovník má stejné procesní postavení jako poplatník.¹⁰⁴

- (2) V případě podle odstavce 1 vyměří obecní úřad poplatek zákonnému zástupci nebo opatrovníkovi poplatníka.¹⁰⁵
- (3) Je-li zákonných zástupců nebo opatrovníků více, jsou povinni plnit poplatkovou povinnost společně a nerozdílně.¹⁰⁶

Čl. 9

Přechodné a zrušovací ustanovení

- (1) Zrušuje se obecně závazná vyhláška č. / (uvede se číslo a přesný název zrušované obecně závazné vyhlášky), ze dne (uvede se datum vydání = datum schválení zastupitelstvem).
- (2) Poplatkové povinnosti vzniklé před nabytím účinnosti této vyhlášky se posuzují podle dosavadních právních předpisů.

Čl. 10

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dne / patnáctým dnem po dni vyhlášení / dnem vyhlášení z důvodu naléhavého obecného zájmu.

Pozn. pro obec: Při stanovení účinnosti OZV v případě místního poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, doporučuje Ministerstvo vnitra stanovit účinnosti od 1. ledna příslušného roku.

Podpis

.....

Jméno Příjmení
místostarosta

Podpis

.....

Jméno Příjmení
starosta

Vyvěšeno na úřední desce dne:

Sejmuto z úřední desky dne:

¹⁰⁴ § 12 odst. 1 zákona o místních poplatcích

¹⁰⁵ § 12 odst. 2 zákona o místních poplatcích

¹⁰⁶ § 12 odst. 3 zákona o místních poplatcích

8.9. Vzor obecně závazné vyhlášky obce o místním poplatku za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace

Obec (město, městys)

Zastupitelstvo obce (města, městysy)

Obecně závazná vyhláška obce (města, městysy) č. .../20.., o místním poplatku za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace

Zastupitelstvo obce (města, městysy) se na svém zasedání dne usnesením č. usneslo vydat na základě § 14 odst. 2 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s § 10 písm. d) a § 84 odst. 2 písm. h) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, tuto obecně závaznou vyhlášku (dále jen „vyhláška“):

Čl. 1

Úvodní ustanovení

- (1) Obec touto vyhláškou zavádí místní poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace (dále jen „poplatek“).

Pozn. pro obec: V daném ustanovení se uvede, zda se jedná pouze o připojení na stavbu vodovodu, o připojení na stavbu kanalizace, případně obojího.

- (2) Řízení o poplatcích vykonává obecní úřad (dále jen „správce poplatku“).¹⁰⁷

Čl. 2

Předmět poplatku a poplatník

- (1) Předmětem poplatku je zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na obcí vybudovanou stavbu vodovodu nebo kanalizace.
- (2) Poplatek platí vlastník stavebního pozemku zhodnoceného možností připojení na obcí vybudovanou stavbu vodovodu nebo kanalizace po nabytí účinnosti zákona o vodovodech a kanalizacích¹⁰⁸. Má-li k tomuto stavebnímu

¹⁰⁷ § 14 odst. 3 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o místních poplatcích“)

¹⁰⁸ Zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích) nabyl účinnosti dnem 1. ledna 2002

pozemku vlastnické právo více subjektů, jsou povinny platit poplatek společně a nerozdílně.¹⁰⁹

Čl. 3

Vznik a zánik poplatkové povinnosti

Poplatková povinnost vzniká dnem účinnosti této vyhlášky a zaniká zaplacením poplatku.

Čl. 4

Ohlašovací povinnost

- (1) Poplatník je povinen ohlásit správci poplatku do dnů od vzniku své poplatkové povinnosti:
 - a) jméno, popřípadě jména, a příjmení nebo název nebo obchodní firmu, obecný identifikátor, byl-li přidělen, místo pobytu nebo sídlo, místo podnikání, popřípadě další adresu pro doručování; právnická osoba uvede též osoby, které jsou jejím jménem oprávněny jednat v poplatkových věcech,
 - b) čísla všech svých účtů u poskytovatelů platebních služeb, včetně poskytovatelů těchto služeb v zahraničí, užívaných v souvislosti s podnikatelskou činností, v případě, že předmět poplatku souvisí s podnikatelskou činností poplatníka,
 - c) další údaje rozhodné pro stanovení výše poplatkové povinnosti, zejména parc. číslo, výměru a způsob využití stavebního pozemku zhodnoceného možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace.¹¹⁰
- (2) Dojde-li ke změně údajů uvedených v ohlášení, je poplatník nebo plátce povinen tuto změnu oznámit do 15 dnů ode dne, kdy nastala.¹¹¹

Čl. 4

Sazba poplatku

(varianta 1 – jednotná sazba)

Sazba poplatku činí Kč za m² zhodnoceného stavebního pozemku.

Pozn. pro obec: V případě stanovení jednotné sazby pro všechny stavební pozemky zhodnocené možností připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace je třeba, aby její výše nepřesahovala nejnižší rozdíl mezi cenou stavebního pozemku bez možnosti připojení na obcí vybudovanou stavbu vodovodu nebo kanalizace a cenou stavebního pozemku s touto možností s ohledem na jeho

¹⁰⁹ § 10c odst. 1 zákona o místních poplatcích

¹¹⁰ § 14a odst. 1 zákona o místních poplatcích

¹¹¹ § 14a odst. 3 zákona o místních poplatcích

využití.

(varianta 2 - tabulka)

Stavební pozemek	Sazba poplatku u pozemku zhodnoceného možností připojení na		
	vodovod	kanalizaci	vodovod a kanalizaci
zastavěný rodinným domem			
určený k zastavění rodinným domem			
zahrady nebo ostatní plochy tvořící funkční celek se stavebním pozemkem zastavěným stavbou rodinného domu			
zastavěný stavbou pro výrobu			
určený k zastavění stavbou pro výrobu			
zahrady nebo ostatní plochy tvořící funkční celek se stavebním pozemkem zastavěným stavbou pro výrobu			
zastavěný stavbou pro obchod			
určený k zastavění stavbou pro obchod			
zahrady nebo ostatní plochy tvořící funkční celek se stavebním pozemkem zastavěným stavbou pro obchod			
zastavěný stavbou pro bytový dům			
určený k zastavění pro bytový dům před zhodnocením			
zahrady nebo ostatní plochy tvořící funkční celek se stavebním pozemkem zastavěným stavbou pro bytový dům			

Pozn. pro obec: Uvedené členění stavebních pozemků vychází z ust. § 28 a příslušných příloh vyhlášky č. 3/2008, o provedení některých ustanovení zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, (oceňovací vyhláška), ve znění vyhlášek č. 456/2008 Sb. a č. 460/2009 Sb.

(varianta 3 – text)

Sazba poplatku pro pozemek zastavěný rodinným domem zhodnocený možností připojení na vodovod / kanalizaci / vodovod a kanalizaci činí Kč za m².

Pozn. pro obec: V případě, že se v obci některý z výše uvedených stavebních pozemků nevyskytuje, je zřejmé, že sazba poplatku nebude k takovému druhu

pozemku stanovena.

Čl. 5

Splatnost poplatku

Poplatek je splatný do/ ve stejných splátkách, vždy nejpozději do..... a

Čl. 6

Osvobození a úlevy

- (1) Od poplatku se osvobozují:
 - a)
 - b)
 - c)
- (2) Úleva se poskytuje:
 - a) ve výši Kč,
 - b) ve výši Kč.
- (3) Vznik nároku na osvobození od placení poplatku nebo úlevu na poplatek je poplatník povinen správci poplatku oznámit ve lhůtě do 15 dnů ode dne, kdy nastala skutečnost zakládající nárok na osvobození.

Čl. 7

Navýšení poplatku

- (1) Nebude-li poplatek zaplacen poplatníkem včas nebo ve správné výši, vyměří mu obecní úřad poplatek platebním výměrem nebo hromadným předpisným seznamem.¹¹²
- (2) Včas nezaplacený nebo neodvedený poplatek nebo jeho část může obecní úřad zvýšit až na trojnásobek; toto zvýšení je příslušenstvím poplatku.¹¹³

Čl. 8

Zrušovací ustanovení

Zrušuje se obecně závazná vyhláška č. / (uvede se číslo a přesný název zrušované obecně závazné vyhlášky), ze dne (uvede se datum vydání = datum schválení zastupitelstvem).

¹¹² § 11 odst. 1 zákona o místních poplatcích

¹¹³ § 11 odst. 3 zákona o místních poplatcích

Čl. 9

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem / patnáctým dnem po dni vyhlášení.

Podpis

.....

Jméno Příjmení
místostarosta

Podpis

.....

Jméno Příjmení
starosta

Vyvěšeno na úřední desce dne:

Sejmuto z úřední desky dne:

8.10. Vzor obecně závazné vyhlášky obce o poplatku za komunální odpad

a) dle objemu nádob a frekvence svozu

Obec (město, městys)

Zastupitelstvo obce (města, městys)

Obecně závazná vyhláška obce (města, městys) č. .../20.., o poplatku za komunální odpad

Zastupitelstvo obce (města, městys) se na svém zasedání dne usnesením č. usneslo vydat na základě § 17a odst. 1 zákona 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s ust. § 10 písm. d), § 35 a § 84 odst. 2) písm. h) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, tuto obecně závaznou vyhlášku:

Čl. 1

Úvodní ustanovení

Obec touto obecně závaznou vyhláškou stanoví poplatek za komunální odpad, který vzniká na území obce.

Čl. 2

Správa poplatku

- (1) Správu poplatku vykonává obec
- (2) Poplatníkem je každá fyzická osoba, při jejíž činnosti vzniká komunální odpad. Plátcem poplatku je vlastník nemovitosti, kde vzniká komunální odpad. Jde-li o budovu, ve které vzniklo společenství vlastníků jednotek podle zvláštního zákona, je plátcem toto společenství. Plátec poplatku rozúčtuje na jednotlivé poplatníky¹¹⁴

Čl. 3

Sazba poplatku

- (1) Výše poplatku je stanovena v příloze č. 1 této vyhlášky podle předpokládaných oprávněných nákladů obce vyplývajících z režimu nakládání s komunálním odpadem, rozvržených na jednotlivé poplatníky podle počtu a objemu

¹¹⁴ § 17a odst. 2 zákona č. 185/2001, o odpadech a změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

nádob určených k odkládání odpadů připadajících na jednotlivé nemovitosti a v závislosti na frekvenci jejich svozu komunálního odpadu.

Čl. 4

Splatnost poplatku

- (1) Poplatek je splatný do
- (2) Vznikne-li poplatková povinnost po stanovené lhůtě splatnosti, je poplatek splatný nejpozději do 15 dnů ode dne vzniku poplatkové povinnosti.
- (3) Neuhradí-li poplatník plátcí poplatek včas nebo ve správné výši, oznámí plátcé tuto skutečnost obci, která na základě toho vyměří poplatek platebním výměrem.

Čl. 5

Zrušující ustanovení

Touto vyhláškou se zrušuje obecně závazná vyhláška č./20 (*uvede se přesný název zrušované obecně závazné vyhlášky*)

Čl. 6

Všeobecná ustanovení

Při správě poplatku za komunální odpad se postupuje podle daňového řádu.

Čl. 7

Účinnost

Tato obecně závazná vyhláška nabývá účinnosti dnem (***Doporučuje se stanovit účinnost k 1. lednu kalendářního roku.***)

Podpis

.....

Jméno Příjmení
místostarosta

Podpis

.....

Jméno Příjmení
starosta

Příloha č. 1 k obecně závazné vyhlášce č.

Objem nádoby	frekvence svozu	sazba poplatku
120 l	1x týdně Kč
	1x za 14 dní Kč
240 l	1x týdně Kč
	1x za 14 dní Kč

Vyvěšeno na úřední desce dne:

Sejmuto z úřední desky dne:

a) dle počtu uživatelů bytu

Obec (město, městys)

Zastupitelstvo obce (města, městys)

Obecně závazná vyhláška obce (města, městys) č. .../20.., o poplatku za komunální odpad

Zastupitelstvo obce (města, městys) se na svém zasedání dne usnesením č. usneslo vydat na základě § 17a odst. 1 zákona 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s ust. § 10 písm. d), § 35 a § 84 odst. 2) písm. h) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, tuto obecně závaznou vyhlášku:

Čl. 1

Úvodní ustanovení

Obec touto obecně závaznou vyhláškou stanoví poplatek za komunální odpad, který vzniká na území obce.

Čl. 2

Správa poplatku

- (1) Správu poplatku vykonává obec
- (2) Poplatníkem je každá fyzická osoba, při jejíž činnosti vzniká komunální odpad. Plátcem poplatku je vlastník nemovitosti, kde vzniká komunální odpad. Jde-li o budovu, ve které vzniklo společenství vlastníků jednotek podle zvláštního zákona, je plátcem toto společenství. Plátce poplatek rozúčtuje na jednotlivé poplatníky¹¹⁵.

Čl. 3

Sazba poplatku

Na základě předpokládaných oprávněných nákladů obce vyplývajících z režimu nakládání s komunálním odpadem rozvržených na jednotlivé uživatele bytů činí sazba **Kč na jednoho poplatníka a kalendářní rok.**

¹¹⁵ § 17a odst. 2 zákona č. 185/2001, o odpadech a změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Čl. 4

Splatnost poplatku

- (1) Poplatek je splatný do
- (2) Vznikne-li poplatková povinnost po stanovené lhůtě splatnosti, je poplatek splatný nejpozději do 15 dnů ode dne vzniku poplatkové povinnosti.
- (3) Neuhradí-li poplatník plátcí poplatek včas nebo ve správné výši, oznámí plátce tuto skutečnost obci, která na základě toho vyměří poplatek platebním výměrem.

Čl. 5

Zrušující ustanovení

Touto vyhláškou se zrušuje vyhláška č./20..... (*uvede se přesný název zrušované obecně závazné vyhlášky*)

Čl. 6

Všeobecná ustanovení

Při správě poplatku za komunální odpad se postupuje podle daňového řádu.

Čl. 7

Účinnost

Tato obecně závazná vyhláška nabývá účinnosti dnem (***Doporučuje se stanovit účinnost k 1. lednu kalendářního roku.***)

Podpis

.....

Jméno Příjmení
místostarosta

Podpis

.....

Jméno Příjmení
starosta

Vyvěšeno na úřední desce dne:

Sejmuto z úřední desky dne:

9. VZORY VÝZEV A ROZHODNUTÍ

9.1. Vzor výzvy k ohlášení poplatkové povinnosti

Obecní (městský) úřad

odbor..... (popř. bez označení odboru)

.....

Č.j.

Vyřizuje:

Telefon:

V dne.....

Jméno a adresa příjemce:

.....

RČ/IČ.....

VÝZVA

k ohlášení poplatkové povinnosti

Správce místních poplatků, obecní (městský) úřad v....., Vás v souladu s ustanovením § 247 odst. 2 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "daňový řád")

vyzývá,

abyste splnil procesní povinnost nepeněžitě povahy stanovenou § 14a zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a obecně závaznou vyhláškou č. ...vydanou.....a dodnů ode dne doručení této výzvy ohlásil výše uvedenému správci místních poplatků následující údaje :

.....
.....

V případě, že této výzvě ve stanové lhůtě nevyhovíte, je správce místních poplatků oprávněn Vám uložit pořádkovou pokutu podle ustanovení § 247 odst. 2 daňového řádu, a to až do výše 500 000 Kč.

Odůvodnění:

Poučení :

Proti této výzvě se nelze samostatně odvolat (§ 109 odst. 2 a § 247 odst. 2. daňového řádu).

otisk úředního razítka

.....

podpis pověřeného pracovníka správce místních poplatků
s uvedením jména, příjmení a funkce

9.2. Vzor platebního výměru (poplatek nebyl zaplacen včas)

Obecní (městský) úřad

odbor (popř. bez označení odboru)

Č.j.

Vyřizuje: č. dveří:

Telefon: linka.

V dne.....

Adresa příjemce:

.....

RČ/IČ.....

PLATEBNÍ VÝMĚR č. na místní poplatek

Podle ustanovení § 11 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a obecně závazné vyhlášky obce o místních poplatcích č.... , a v souladu s příslušnými ustanoveními zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů Vám vyměřujeme místní poplatek.....v částce Kč, slovy.....

(v případě vydání platebního výměru za více období je nutné vypsát každé období a odpovídající částku zvlášť a závěrem uvést celkovou výši poplatkové povinnosti).

Tuto částku zaplatte na účet obce č....., který je veden u pobočky banky, konstantní symbol.....,variabilní symbol....., a to v náhradní lhůtě do 15 dnů ode dne právní moci tohoto platebního výměru.

Odůvodnění :

.....
.....

Poučení :

Proti tomuto platebnímu výměru můžete podat odvolání u shora uvedeného správce místních poplatků do 30 dnů ode dne jeho doručení. Odvolání nemá odkladný účinek.

otisk úředního razítka

.....
podpis pověřeného pracovníka správce místních poplatků
s uvedením jména, příjmení a funkce

9.3. Vzor platebního výměru (poplatek nebyl zaplacen ve správné výši)

Obecní (městský) úřad

odbor (popř. bez označení odboru)

Č.j.

Vyřizuje: Č. dveří:

Telefon: linka.

V dne.....

Adresa příjemce:

.....

RČ/IČ.....

PLATEBNÍ VÝMĚR č. na místní poplatek

Podle § 11 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a obecně závazné vyhlášky obce..... o místních poplatcích č..... a v souladu s příslušnými ustanoveními zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, Vám vyměříme místní poplatek v částce..... Kč, slovy.....

Tuto částku zaplatte na účet obce č..... vedený u pobočky banky, konstantní symbol....., variabilní symbol, a to v náhradní lhůtě do 15 dnů ode dne právní moci tohoto platebního výměru.

Odůvodnění :

.....

Obsahem odůvodnění bude uveden skutečnosti, že poplatková povinnost byla splněna v nesprávné výši, a proto se příjemci rozhodnutí vyměří zbyývající část místního poplatku.

Poučení :

Proti tomuto platebnímu výměru se můžete odvolat u shora uvedeného správce místních poplatků do 30 dnů ode dne jeho doručení. Odvolání nemá odkladný účinek.

otisk úředního razítka

.....
podpis pověřeného pracovníka správce místních poplatků
s uvedením jména, příjmení a funkce

9.4. Vzor výzvy k doplnění náležitostí odvolání

Obecní (městský) úřad

odbor..... (popř. bez označení odboru)

.....

Č.j.

Vyřizuje:

Telefon:

V dne.....

Adresa příjemce rozhodnutí:

.....

RČ/IČ.....

V Ý Z V A **k doplnění náležitostí odvolání**

Obecní (městský) úřad v, jako správce místních poplatků, posoudil Vaše odvolání podané dne proti rozhodnutí č.j. ze dne ve věci a zjistil, že odvolání neobsahuje veškeré náležitosti stanovené § 112 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“). Z tohoto důvodu Vás

v y z ý v á m e,

abyste odvolání ve smyslu § 112 odst. 2 daňového řádu u podepsaného správce místních poplatků doplnil, a to nejpozději do dnů ode dne doručení této výzvy, o následující údaje:

.....
.....

V případě, že této výzvě v určené lhůtě nevyhovíte, podepsaný správce místních poplatků řízení zastaví (§ 112 odst. 3 daňového řádu).

Odůvodnění :

.....

Poučení :

Proti této výzvě se nelze samostatně odvolat (§ 109 odst. 2 daňového řádu).

otisk úředního razítka

.....

podpis pověřeného pracovníka správce místních poplatků
s uvedením jména, příjmení a funkce

9.5. Vzor vyrozumění o výši nedoplatku na místním poplatku

Obecní (městský) úřad

odbor..... (popř. bez označení odboru)

.....

Č.j.

Vyřizuje:

Telefon:

Jméno a adresa příjemce

.....

Věc: Vyrozumění o výši nedoplatku na místním poplatku

Obecní (městský) úřad v, jako správce místních poplatků, Vás v souladu s ustanovením § 153 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů

upozorňuje,

že ke dninebyla správcem poplatku evidována úhrada místního poplatku....., jehož jste poplatníkem, přičemž lhůta splatnosti poplatku stanovená obecně závaznou vyhláškou obce..č. ...ze dneuplynula dnem.....

Nedoplatek na poplatku Vám byl vyměřen platebním výměrem / hromadným předpisným seznamem/ č.j. ze dne za období v celkové částce ve výši Kč .

Žádáme Vás, abyste úhradu dlužné částky ve výši Kč na účet obce č. vedeného u pobočky banky, konstantní symbol variabilní symbol provedl v nejbližším možném termínu. Pokud tak neučiníte, správce poplatku přistoupí k vymáhání nedoplatku podle ustanovení §175 a násl. daňového řádu (daňovou exekucí nebo prostřednictvím soudního exekutora).

.....
podpis pověřeného pracovníka správce místních poplatků
s uvedením jména, příjmení a funkce

Poznámka: *Je na úvaze správce poplatku, zda zvolí výše uvedený způsob vyrozumění poplatníka (plátce) o výši nedoplatku na místním poplatku, neboť vyrozumět poplatníka může i jiným neformálním způsobem, např. telefonem, SMS či e-mailem.*

Neformální vyrozumění o výši nedoplatku podle § 153 lze využít i v době od uplynutí splatnosti poplatku a před vydáním platebního výměru.

9.6. Vzor hromadného předpisného seznamu

Obecní (městský) úřad

odbor (popř. bez označení odboru)

Vyřizuje: č. dveří:

Telefon: linka.

Č.j.

V dne.....

HROMADNÝ PŘEDPISNÝ SEZNAM na místní poplatek za rok 20..

Shora uvedený správce místních poplatků podle zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění zákona č. 30/2011 Sb. a obecně závazné vyhlášky obce (název obce) o místních poplatcích, č. ze dne vyměřuje níže uvedeným poplatníkům, kteří nezaplatili včas nebo ve správné výši místní poplatek (název poplatku) tímto hromadným předpisným seznamem.

Č.j.

1: **Poplatník** : Jméno, příjmení, místo trvalého pobytu, obecný identifikátor

Výše poplatku Kč (stanovená podle obecně závazné vyhlášky)

Zvýšení místního poplatku Kč (v souladu s ustanovením § 11 odst. 3 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů a obecně závazné vyhlášky)

Poplatek celkem Kč

Vyměřený poplatek uhradte na účet obce č., který je vedený u pobočky bankykonstantní symbol..... variabilní symbol a to do 15 dnů ode dne právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

Č.j.

2: **Poplatník** : Jméno, příjmení, místo trvalého pobytu , obecný identifikátor

Výše poplatku Kč (stanovená podle obecně závazné vyhlášky)

Zvýšení místního poplatku Kč (v souladu s ustanovením § 11 odst. 3 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů a obecně závazné vyhlášky)

Poplatek celkem Kč

Vyměřený poplatek uhradte na účet obce č., který je vedený u pobočky bankykonstantní symbol..... variabilní symbol , a to do 15 dnů ode dne právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

3. Poplatník

x

Poučení: Poplatník se může odvolat proti vyměření místního poplatku u shora uvedeného správce místních poplatků písemně nebo ústně do protokolu, a to i před doručením tohoto hromadného předpisného seznamu nebo do 30 dnů ode dne jeho doručení. Za den doručení hromadného předpisného seznamu se považuje 30. den po jeho zpřístupnění , tj (*přesné datum*).

otisk úředního razítka

.....
podpis pověřeného pracovníka správce místních poplatků
s uvedením jména, příjmení a funkce

Poznámky pro správce místního poplatku při plnění zásady poučovací:

Ke způsobu platby

Považuje se za vhodné informovat poplatníka bezprostředně po nahlédnutí do hromadného předpisného seznamu a seznámení se s výší poplatkové povinnosti o možnosti zaplatit poplatek i v hotovosti do pokladny obecního úřadu.

K odůvodnění

V případech, kdy u všech poplatníků lze odůvodnit vyměření místního poplatku stejnými důvody, lze v hromadném předpisném seznamu uvést jedno společné odůvodnění pro všechny poplatníky, které se uvede v rozhodnutí před poučením. Každé jednotlivé vyměření poplatku je nutné odůvodnit v případě rozdílu zvýšení poplatku za nesplnění platební povinnosti včas nebo ve správné výši.

K právní moci rozhodnutí

- 1. Pokud poplatník *nepodá odvolání*** nabývá vyměření místního poplatku hromadným předpisným seznamem právní moci uplynutím 30ti denní lhůty pro odvolání tj. 30tý den po dni doručení, který je(uvést konkrétní datum).
- 2. Pokud poplatník *podá odvolání*** nabývá vyměření místního poplatku hromadným předpisným seznamem právní moci dnem doručení rozhodnutí o odvolání proti vyměření místního poplatku.

9.7. Vzor veřejné vyhlášky o zpřístupnění hromadného předpisného seznamu

VEŘEJNÁ VYHLÁŠKA

Níže uvedený obecní úřad - správce místních poplatků, podle ustanovení § 50 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění zákona č. 30/2011 Sb. oznamuje, že

oddo

je v budově obecního úřadu č. dveří
patrove dnech
odhodin do.....hodin

zpřístupněn k nahlédnutí hromadný předpisný seznam č.j.

O VYMĚŘENÍ MÍSTNÍHO POPLATKU

(název poplatku)

za rok

poplatníkům, kteří nezaplatili výše uvedený místní poplatek ve správné výši
nebo ve lhůtě splatnosti.

Obecní úřad v
(správce místního poplatku)

podpis s uvedením jména, příjmení a funkce
odpovědného pracovníka

Dne

Vyvěšeno dne

Sejmuto dne

Obecní úřad v

*(jedná se o zveřejnění veřejné vyhlášky ve smyslu ustanovení § 49 odst. 5 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění zákona č. 30/2011 Sb., neboť je doručováno osobám hromadným předpisným seznamem a v takovém případě **je nutné zveřejnit veřejnou vyhlášku na žádost správce místního poplatku též v místě adresátova posledního známého pobytu**)*

Vyvěšeno dne

Sejmuto dne

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

OZV – obecně závazná vyhláška

ZMP – zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

LZPS – Usnesení předsednictva ČNR č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky, ve znění pozdějších předpisů

NOZ – zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění

VHP – výherní hrací přístroj

Poznámky

Poznámky

Poznámky

